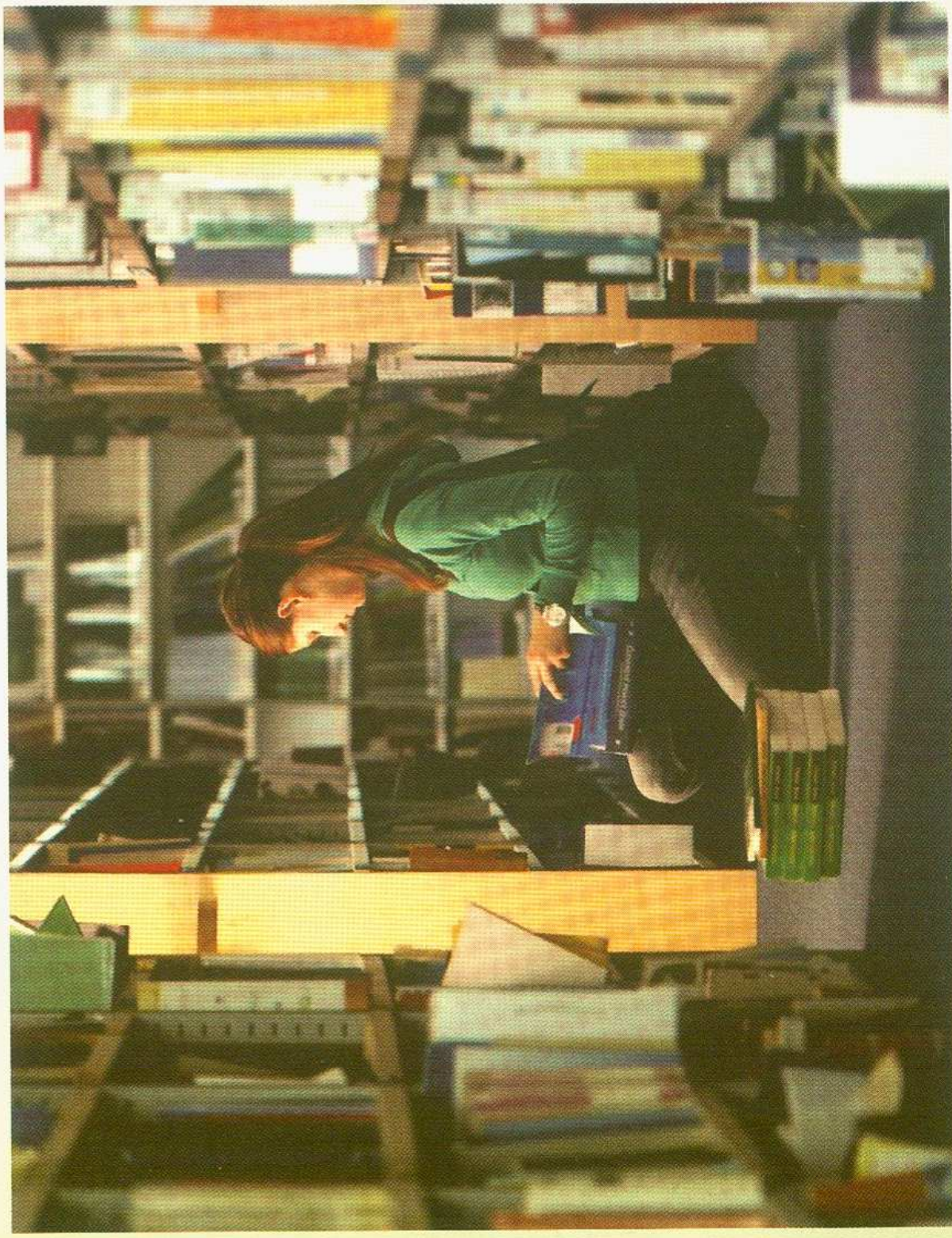

ГОДИШЊАК 2010

БИБЛИОТЕКА СРЕМА

Број 11

ГОДИШЊАК БИБЛИОТЕКА СРЕМА

ЗА 2010. ГОДИНУ
Број 11

Сремска Митровица
2011.

Инв. бр. 209

**ГОДИШЊАК БИБЛИОТЕКА СРЕМА
ЗА 2010. ГОДИНУ**

Бр.11
Сремска Митровица 2011

Издавач:
Подружница библиотекара Срема
Библиотека „Глигорије Возаровић”
Сремска Митровица

За издавача: Живка Матић

Главни уредник : Славица Варничих, председник Подружнице
Одговорни уредник: Милијана Барјактаревих, М.А. виши библиотекар
Редакција: Весна Степанових, виши библиотекар Инђија, Наташа Филип,
виши библиотекар Стара Пазова, Жељко Стојанових, библиотекар Рума,
Вера Новковић, библиотекар Ириг, Велинка Масал Античевих, библиотекар
Шид.

Штампа AM graphic, Лаћарак

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
02 (497.113)

ГОДИШЊАК библиотека Срема за ... годину / главни уредник Славица
Варничих, одговорни уредник Милијана Барјактаревих. – год. 1, бр. 1 (1997)
Сремска Митровица : Подружница библиотекара Срема :
Библиотека «Глигорије Возаровић», 1997 - . – фотогр. ; 21 cm
Годишње
ISSN 1450-5592
COBISS.SR-ID 180711175

САДРЖАЈ:

РЕЧ УРЕДНИКА

Душанка Милорадић
Народне библиотеке у Срему у 2010. Години 7

ОСВРТ

Милијана Барјактаревих
Прво научно одељење у Срему 23
Весна Петрових
Књиге о језику, језик у књигама 30

ПОРТРЕТИ

Милан Зељак
Буда Стојковић – песник и директор библиотеке 39
Бранислав Јовичих
Др Васа Царићевих: народне јавне књижнице – природан наставак
школског образовања 44
Олгица Суботић
Живот и дело доктора Душана Ј. Поповића 48

СУСРЕТИ

Славица Варничих
Подружница библиотекара Срема у 2010. години 57
Љубица Бакић
Библиотека универзална учионица 69
Вера Новковић
47. Сабор библиотекара Срема 61
Весна Степанових
17. Сусрети библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића 64
Вера Новковић
Шеста награда „Борислав Михајловић Михиз” 68

РЕЧ УРЕДНИКА

Као новоименованом уреднику, била ми је част да прихватим одговорност у припремању новог броја часописа о библиотекама Срема.

Промена уредника није обавезно подразумевала корекцију садржаја и физичке опреме часописа, али уз предлоге колега који раде ову врсту посла, уведене су незнатне промене у насловима рубрика и у графичкој обради. Будићи да смо закорачили у нову декаду овог гласила о библиотекарству једног региона, с непретенциозном мишљу да је свака промена промена на боље, чланови редакције нису редефинисали концепт мисије часописа, него се трудили да поштују традицију десетогодишњег рада претходних уређивача.

Библиотекари Срема су увек имали заједничку мисију - да информишу, образују, васпитавају, забављају, подуче, и својом креативношћу појачају стратегију мотивације корисника за истраживање, трагање, и најзад коришћење информација у времену кризе читања. А ако нешто из тог свог рада са књигама или корисницима преточе у извештај, и истраживачки рад... настаје једно стручно гласило. И у овом броју *Годишњака* изнете су дилеме, ставови, прикази, анализе рада појединаца и библиотеке у целини.

Читање, као трајна привилегија духа, биће, надамо се, инспирација посвећеницима библиотечке професије за креирање и будућих бројева *Годишњака*.

*Душанка Милорадић, библиотекар
Моравка Тодић, библиотекар
Библиотека „Глигорије Возаровић”
Сремска Митровица*

НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ У СРЕМУ У 2010. ГОДИНИ

Народне библиотеке Срема су, као установе културе, настојале да подизањем квалитета и разноврсности услуга задовоље потребе различитих категорија корисника у погледу образовања, информисања и личног развоја, као и очувања и промоције локалне културе у свој својој разноликости.

Мрежа библиотека Срема

Мрежу библиотека Срема у 2010. години чиниле су седам народних библиотека у Инђији, Иригу, Пећинцима, Руми, Старој Пазови, Сремској Митровици и Шиду, 23 огранка у насељеним местима, 15 средњошколских, 49 основношколских и шест специјалних библиотека. У Централни регистар библиотека Србије уписане су библиотеке: у ОШ „Бранко Радичевић” у Кузмину, ОШ „Ј.Ј.Змај” у Мартинцима, ОШ „Вук Караџић” у Адашевцима, у ОШ „Милан Хаџић” у Војки и у Техничкој школи „Никола Тесла” у Шиду.

Библиотечки фондови

Библиотечки фондови јавних библиотека својим обимом и структуром треба да задовоље образовне, културне и информативне потребе свих категорија становништва. Јавне библиотеке Срема су на крају 2010. године располагале са фондом од 544.590 књига, односно

са 1,59 књига по становнику. Најновији Стандард за јавне библиотеке предвиђа од 1,5 до 2,5 књиге по становнику. Највећи просек књига по становнику има Српска читаоница у Иригу (3, 33) а за њом следе библиотеке у Старој Пазови (2,27), Инђији (1,94) и Пећинцима (1,5). Градска библиотека у Руми је 2010. године урадила ревизију књижног фонда којом је раскодовала одређен број књига а истовремено и утврдила стварно стање које се битно разликовало од претходног.

Табела 1. Књижни фондови и нове књиге

Место	Број књига		Нове књиге	
	2009.	2010.	2009.	2010.
Инђија	100.083	102.981	2.621	2.898 ¹
Ириг	40.165	41.103	1.251	938
Пећинци	36.073	37.631	2.017	1.578
Рума	79.718	56.204	3.016	2.853
С.Митровица	112.877	115.853	4.614	4.601
С.Пазова	151.118	153.772	4.745	3.615
Шид	36.002	37.046	1.432	1.043
Укупно:	556.036	544.590	19.696	17.526

У 2010. години набавка књижног фонда реализована је са 64, 36% у односу на стандарде, односно набављено је 17.526 књига што је за 11% мање у односу на претходну годину. Куповином је приновљено 8.182 књиге што је 46,68 % укупне набавке. Поклон од 9.344 (у овај број улази и 3.115 књига добијене откупом Министарства културе) и даље учествује великим процентом у укупној набавци. Овакав вид набавке је неповољан јер омогућава минималан утицај библиотеке на избор, те су набављене публикације неактуелне и не задовољавају потребе корисника. Највећи број, 4.601 књигу, набавила је Библиотека „Глигорије Возаровић” у Сремској Митровици а за њом следе библиотеке у Старој Пазови 3.615, Инђији 2.898, Руми 2.853, Пећинцима 1.578, Шиду 1.043 и Иригу 938.

Табела 2. Структура набавке нових књига

Место	Куповина	Откуп	Поклон
Инђија	1.570	330	998
Ириг	248	156	534
Пећинци	604	588	386
Рума	1.838	570	445
С.Митровица	1.850	381	2.370
С.Пазова	1.740	627	1.248
Шид	332	463	248
Укупно:	8.182	3.115	6.229

Библиотеке Срема су у 2010. години имале на располагању 132 наслова часописа и новина што је у односу на стандарде недовољно. Потребно је набављати већи број примерака ових публикација с обзиром да су оне главни носиоци актуелних информација и најновијих сазнања из разних научних дисциплина. Највећи број часописа и новина набављале су библиотеке у Сремској Митровици (53) и Старој Пазови (24).

Сремске библиотеке негују своје завичајне фондове, који броје 6.053 публикације, и у складу са финансијским могућностима афирмишу завичајне ствараоце и публикују њихова дела.

Читаоци

Број уписаних корисника у 2010. години био је 23.085, што је повећање од 1.753 или 8,2 % више у односу на претходну годину. Повећању броја уписаних корисника допринеле су акције бесплатног уписа у библиотеку у недељи одржавања Међународног сајма књига у Београду (Инђија), акција „Хајде да се мењамо” (Сремска Митровица) и традиционалан упис предшколаца, првака и ученика основних школа (Рума).

Процент обухваћености становништва чланством 6,73% је недовољан с обзиром да стандарди предвиђају упис најмање 15% укупног броја становника.

У структури корисника најзаступљенији су ученици основних школа (43%), затим запослени (23,2%), ученици средњих школа (13,3%), остали

(9,7%), студенти (6,6%), пензионери (4%) и земљорадници (0,2%).

Табела 3. Читаоци и коришћење књига

Место	Број уписаних		Коришћене књиге	
	2009.	2010.	2009.	2010.
Инђија	3.723	4.359	62.702	76.493
Ириг	759	1.100	12.086	9.845
Пећинци	1.472	1.572	14.282	14.258
Рума	4.023	4.871	32.090	77.069
С.Митровица	3.451	3.172	78.030	69.820
С.Пазова	6.169	5.366	120.956	107.894
Шид	1.735	2.645	12.256	25.282
Укупно:	21.332	23.085	332.402	380.661

Библиотеке Срема евидентирале су у 2010. години коришћење 380.661 књиге, 91.685 примерака серијских публикација (од тога 5.665 примерака часописа и 86.020 новина). Број коришћених књига је већи за 48.259 или 14,5% више него у 2009. години и сваки читалац је прочитао 16 књига али обрт књижног фонда 0,69 говори да у фондовима библиотека има доста неактуелних и непотребних књига. Библиотеке су одговорне за набавку актуелне и квалитетне библиотечко-информационе грађе, као и за стварање нових информационих извора који треба да задовоље потребе најширег круга корисника.

Запослени

У библиотекама Срема током 2010. године радило је 83 стручних радника, 3 библиотекара саветника, 6 виших библиотекара, 27 библиотекара, 7 виших књижничара, 2 самостална књижничара и 38 књижничара.

Као и претходних година библиотеке су се старале о стручном усавршавању својих радника. Библиотечки радници су учествовали на стручним семинарима и скуповима које су организовале друге библиотеке и библиотекарске асоцијације. Библиотекари Дечјег одељења НБ „Др Ђорђе Натшевић” у Инђији у оквиру пројекта Сестре библиотеке успоставиле су сарадњу са библиотекама у Брашову,

Румунија и Квинхераду, Норвешка.

Весна Петровић, библиотекар саветник активно је учествовала у раду Секције за матичне библиотеке, била учесник Међународног стручног скупа Библиотека без граница одржаног у Нишу и семинара у НБ „Филип Вишњић” у Бијељини са темом Библиотека за чување –библиотеке за коришћење. Као аутор и предавач акредитованог семинара за школске библиотекаре Библиотека универзална учионица одржала је предавања у Бору, Руми, Ваљеву, Суботици и Зрењанину.

Ружица Станковић, виши библиотекар и Милијана Барајктаревић, библиотекар у библиотеци у Сремској Митровици завршиле су мастер студије на Катедри за библиотекарство и информатику Филолошког факултета у Београду. Стручни испит у библиотечкој струци положила су два радника из библиотеке у Шиду и један из Инђије, а звање виши библиотекар добила је Милијана Барјактаревић.

Културна делатност библиотека

Јавна и културна делатност народних библиотека Срема током 2010. године значајно је допринела културној атмосфери града, како бројем тако и квалитетом садржаја.

Све библиотеке Срема су у 2010. години биле веома активне на популарисању књиге и читања путем програмских активности. Организовано је 249 културних програма, којима је присуствовао велики број деце предшколског узраста, ученика основних и средњих школа и грађана.

У библиотекама Срема посебна пажња посвећује се раду са децом. На дечјим одељењима редовно се организују групне посете ђака и предшколаца, бесплатна учлањења у библиотеку, литерарни конкурси, изложбе, креативне радионице, сусрети са дечјим ствараоцима итд.

У оквиру забавног и едукативног програма, Дечје одељење у Сремској Митровици је организовало 19 креативних радионица у току летњег распуста. Деца су правила предмете од разних материјала, певала, писала и цртала на различите теме из дечје књижевности. Њихови радови су излагани у изложбеном простору библиотеке. Из мноштва програма ипак је неопходно издвојити већ

традиционални маскенбал У бајци станујем којем присуствује око 500 деце предшколског и основношколског узраста. У смислу развијања читалачких навика код деце за Божић и Ускрс се организује акција учлањења са попустом.

Поводом Св. Димитрија, крсне славе Библиотеке у Инђији расписан је по четрнаести пут Литерарни конкурс за Митровданску награду, за ученике основних и средњих школа. На Конкурс је стигло 359 радова, 24 најбоља рада су награђена дипломом и књигом, а 9 је похваљено. Седамнаести Сусрети библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића одржани су у новембру, где су презентована 34 стручна рада.

Српска читаоница у Иригу је била домаћин 47. Сабора библиотекара Срема, а од 2005. године у октобру традиционално се додељује награда Борислав Михајловић Михиз.

Градска библиотека у Руми је реализовала циклус трибина за децу (укупно 28) под називом Читалиште за најмлађе, затим два предавања на тему наркозависности.

Библиотеке имају и лепу сарадњу са другим установама културе, тако је Библиотека у Старој Пазови приредила три концерта ученика Музичке школе Исидор Бајић из Новог Сада. Концерт младог соло певача Милана Младенова, младих музичара професорке Радојке Шеатовић и соло певача у класи проф. Анђе Чивовић.

У Народној библиотеци „Симеон Пишчевић” у Шиду одржан је научни скуп на тему: Филип Вишњић - међаш усмене и уметничке поезије. Организатори скупа били су Културно образовни центар и Матица српска.

Народна библиотека у Пећинцима је 2010. године била домаћин Скупштине Подружнице библиотекара Срема. Гост С писцем у подне био је Перо Зубац.

Организовање и реализација оволиког броја програма у библиотекама Срема показатељ је да је јавна и културна делатност веома динамична и тематски разноврсна, а тиме и блиска различитим циљним групама.

ЛЕТОПИС КУЛТУРНИХ ДОГАЂАЈА У БИБЛИОТЕКАМА СРЕМА

НБ „Др Ђорђе Натопшевић” Инђија

3. март

Промоција књиге Вук Мирослава Кусмука

23. април

Промоција књиге 250 година школе у Новим Карловцима (23. април, Нови Карловци, 12. октобар, Нови Сад)

26. април

Предавање академика Владете Јеротића Зашто је људима тешко да воле?

13. мај

Промоција књиге Вечна шума, вечна река, вечни људи Милана Стојисављевића

15. мај

Ноћ музеја

- Представљање легата књига Ђорђа Војновића

- У свету мистерија и загонетки- дружење са Урошем Петровићем

- Библиотека као страст / поводом књиге Библиотека Ноћу, Алберта Менгела / проф. др Жељко Вучковић

19. мај

Промоција књиге Трагови традиције Ане Берте

10. јун

Промоција књиге Сви турски султани Драгомира Лајшића

14. октобар

Промоција књиге Varonove priče/ Varonoske paramiča Пере Јовановић Барон

2. децембар

Промоција књиге Мој Срем Дајане Костић

16. децембар

Промоција књиге Неко у пролазу Ане Вукајловић

Српска читаоница у Иригу

22. јануар
Промоција књиге Коучинг Слађане Милошевић
14. фебруар
Обележавање Дана Читаонице и крсне славе св. Трифун и додела награде Луча за допринос у развоју културног стваралаштва.
9. април
Изложба слика Константина Гушића
22. април
Изложба фотографија ЕКО-ФОТО 2010.
11. мај
Концерт ученика соло певања Музичке школе Исидор Бајић из Новог Сада
1. октобар
Сабор библиотекара Срема
17. октобар
Додела награде Борислав Михајловић Михиз
17. октобар
Гостовање позоришта Тоша Јовановић из Зрењанина
21. октобар
Промоција књиге Ибарски Колашин Слободана Клевернића
11. новембар
Промоција књиге Сви турски султани Драгомира Лајшића

Народна библиотека у Пећинцима

27. јануар
Вече посвећено Светом Сави: Симонида Ђорђевић-Молитва на језеру Владике Николаја Велимировића
3. март
Промоција књиге *Девојчице су јачи пол* Роберта Такарича
17. март
Промоција књиге *Гласови у ветру* Гроздане Олујић

21. април
Промоција књиге *Мењам пубертет за било шта* Роберта Такарича
18. мај
Обележавање 100- годишњице рођења Меше Селимовића
22. септембар
Промоција романа *Кад љубав изгуби господара* Јелисавете Даниловић
24. новембар
Промоција књиге *Неко у пролазу* Ане Вукајловић

Градска библиотека Рума

29. јануар
Вече поезије са Љубицом Савић
22. март
Омаж песнику и педагогу Николи Матићу
24. март
Вече са Владетом Јеротићем и Владимиром Меденицом
20. мај
Представљање Зборника *Манастирске и црквене библиотеке у Сремским Карловцима*
21. мај
Слава Градске библиотеке у Руми, Св. Јован Богослов
24. мај
Почетак реализације пројекта *Медијска писменост и вештине видео продукције*
23. јул
Промоција књиге *Кад љубав изгуби господара* Јелисавете Столић Даниловић
6. август
Вече са Бранком Пражићем
15. октобар
Промоција књиге *Ибарски Колашин Слободана Клевернића*
22. октобар
Промоција књиге *Драге наше свекрве и таште* Марка Надалина

18. март
Промоција романа *Остава тајни* Бранке Пантелић
25. март
Књижевница, сликарка и новинарка Мирјана Бобић Мојсиловић била је гост Библиотека у Старој и Новој Пазови.
21. април
Дружење ученика четвртих разреда са дечјим писцем Робертом Такаричем.
30. септембар
Промоција књиге *Испод таванице која се љуспа* Горана Петровића
7. октобар
Промоција књиге *Ракија и ране* Милана Мицића
12. октобар
Представљање књига ауторке Виолете Бабић и издавачке куће Креативни центар
14. октобар
Караван писаца Друштва књижевника Војводине посетио је Стару Пазову. Одломке из својих дела читали су: Милица Мићић-Димовска, Петко Војнић- Пурчар, Михал Ђуга и Ђорђе Писарев.
14. децембар
Музичко-поетско књижевно вече поводом 150-година од рођења писца Војислава Илића.

Огранак „Петар Петровић Његош” Нова Пазова

21. октобар
Представљање књига *Прекодринско мастило* и *Изабране и нове песме* аутора Милана Пађена. Учествовали: Никола Корица, Милан Пјевац и Милан Дудић., драмски уметници, аматери

Народна библиотека „Симеон Пишчевић” Шид

17. јануар
У сали библиотеке пригодном свечаношћу обележен је Дан Русина
4. март

Изложба IN MEMORIAM Момо Капор- један од најпознатијих и најчитанијих српских књижевника.

19. април
Изложба посвећена америчком књижевнику Марку Твену под називом *Сто година од смрти*
27. мај
Промоција збирке песама *Шапат ветрова* Снежане Михајловић
14. јун
Јастребићеви књижевни сусрети у Вашици
9. јул
Промоција часописа *Шидина*
26. август
Промоција књиге *Кад љубав изгуби господара* Јелисавете Даниловић
13. октобар
Промоција књига Виолете Бабић и издавачке куће Креативни центар
- 12 -14. новембра
Вишњићеви дани
13. децембар
Концерт ученика Музичке школе Филип Вишњић из Шида и ученика Музичке школе Петар Крањчевић из Сремске Митровице

Издавачка делатност

Током 2010. године библиотеке су се бавиле и издавачком делатношћу. Највише књига (девет) објавила је инђијска библиотека: *Култура читања у времену интернета* Жељко Вучковић и Нада Тодоров, *250 година школе у Новим Карловцима* (група аутора), *Трагови традиције/ Ана Берта, Вечна шума, вечна река, вечни људи/ Милан Стојисављевић, Имам право да ми буде криво/ Александар Мијалковић, Поезија живота/ Мирјана Јовановић, Varonove griče/ Varonoske paratiča/ Пера Јовановић Барон, Неко у пролазу/ Ана Вукајловић, Зборник радова Сусрета библиографа 2008.*

Градска библиотека у Руми појавила се као издавач шест књига:

Манастирске и црквене библиотеке, Зборник радова, Превод првог српског романа *Аристид и Наталија*/ Атанасије Стојковић, *Из пера једног хорористе*/ Никола Богојевић, *Моја маленкост и ја*/ Милан Лукић, *Отпушени ставови*/ Дејан Делић, *У тишини чудака*/ Драган Јанковић.

Сремскомитровачка библиотека је у својој Едицији Завичајни круг објавила збирку поезије на француском језику *Larmes seches* аутора Недељка Терзића.

Осврт

*МА Милијана Барјактаревић, виши библиотекар
Библиотека „Глигорије Возаревић“
Сремска Митровица*

ПРВО НАУЧНО ОДЕЉЕЊЕ У СРЕМУ

Поводом педесетогодишњице

У свом развоју од Српске грађанске читаонице, основане 1866. године до уобличавања организационих јединица које одређују њену делатност, Библиотека „Глигорије Возаревић“ у Сремској Митровици прошла је кроз неколико фаза. Развојем индустрије као и развојем мреже образовних институција мењала се и интелектуално професионална структура корисника Библиотеке, што је захтевало и поседовање литературе уже специјализоване садржине. Издавањем публикација као што су енциклопедије, речници, лексикони, књижевне критике, историје књижевности, библиографије, из фонда библиотеке и њиховим смештајем у нов, у ту сврху уређен простор, формира се Научно одељење 1970. године. Под тим именом деловало до 1986. кад је преименовано у Читаоницу са стручном и приручном литературом. Оправданост постојања оваквог једног одељења са научним фондом показала се у задовољавању потреба научног и стручног рада и студија ученика, студената, професора и уопште интелектуалног профила корисника.

У току педесет година рада одељења перманентно се радило на популаризацији књиге и читања, а као пример издвојила бих активности које је организовала библиотекарка Гордана Прица у периоду 1977-1987. године, будући да су се одвијале редовно, у континуитету, да су

уредно забележене, и су да су имале велик одзив публике.

1977. БИБЛИОТЕКЕ И БИБЛИОТЕКАРСТВО

Присуствовало 50 ученика културолошког смера школског центра „Иво Лола Рибар“

1978. СРПСКА МОДЕРНА У ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА И КЊИЖЕВНОСТИ

- приказ књига из научног одељења -

Присуствовао 81 ученик

Захваљујемо се предавачу Гордани Прици и Библиотеци „Глигорије Возаревић“ на надахнутом предавању о српској модерни и Милану Коњевићу и свесрдној спремности за сарадњу.

Ученици Центра за образовање кадрова грађевинске, шумарске и дрвопрерађивачке струке “Станко пауновић Вељко“ и Јасна Симић, професор

ПРИКАЗ МАРКСИСТИЧКЕ ЛИТЕРАТУРЕ

Присуствовало 12 ученика чланова марксистичке секције ЗСО „Јованка Габошац“ и Марија Владисављевић, професор

ПРЕДСТАВЉАЊЕ КЊИГА И ЧАСОПИСА ИЗ СРПСКОХРВАТског ЈЕЗИКА

Присуствовало 20 ученика чланова филолошке секције ОШ „Б.П. Пинки“ и Стана Радић, професор

ПРЕДСТАВЉАЊЕ ЧАСОПИСА о КУЛТУРИ И УМЕТНОСТИ

Присуствовало 27 ученика Центра за друштвену делатност „И.Л.Рибар“ и Весна Херор, професор

ЈУГОСЛОВЕНСКА УМЕТНОСТ МОДЕРНЕ СА ОСВРТОМ НА СТВАРАЛАШТВО МИЛАНА КОЊЕВИЋА

Присуствовало 48 ученика ЕМЦ „Никола Тесла“ и Весна Мићковић, професор

ПРИКАЗ КЊИГА НАУЧНОГ ОДЕЉЕЊА

Присуствовало 8 ученика чланова литерарне секције ЗСО

„Вељко Влаховић“ и Нада Козлина, проф.

ПРИКАЗ ЧАСОПИСА НАУЧНОГ ОДЕЉЕЊА

Присуствовало 30 ученика ЗСО „Вељко Влаховић“ и Нада Козлина, професор

1979. БИБЛИОТЕКА „ГЛИГОРИЈЕ ВОЗАРЕВИЋ“ СА ПОСЕБНИМ ОСВРТОМ НА НАУЧНО ОДЕЉЕЊЕ И ЗАВИЧАЈНУ ЗБИРКУ

Присуствовало 18 ученика ЗСО „Јованка Габошац“ и Бранка Николић, професор

КЊИГА И БИБЛИОТЕКЕ

Присуствовао 21 ученик ЗСО „Јованка Габошац“ и Ирина Стојшић, професор

ПРЕДСТАВЉАЊЕ КЊИГА НА РУСКОМ ЈЕЗИКУ

Присуствовало 23 члана секције „Млади слависти“ ЗСВО „Вељко Влаховић“ и Бранка Станковић, професор

1980. БИБЛИОТЕКА „ГЛИГОРИЈЕ ВОЗАРЕВИЋ“ ИСТОРИЈАТ И АКТИВНОСТИ

Присуствовало 23 ученика ЗСВО „Јованка Габошац“ и Загорка Радаковић, професор

1981. БИБЛИОТЕКАРСТВО - ИСТОРИЈАТ И РАЗВОЈ

Присуствовало 133 ученика школског центра „9. мај“ и 52 ученика школског центра „Јованка Габошац“

СТАРА И РЕТКА ПЕРИОДИКА И САВРЕМЕНИ ЧАСОПИСИ У НАУЧНОМ ОДЕЉЕЊУ

Присуствовало 20 ученика културолошког смера школског центра „Иво Лола Рибар“ и Босиљка Радовановић, професор

БИБЛИОТЕКАРСТВО ИСТОРИЈАТ И РАЗВОЈ ВРСТЕ БИБЛИОТЕКА И ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА У ЊИМА

Присуствовало 13 ученика културолошког смера школског центра „Иво Лола Рибар“ и Мира Лазвић, професор

1982. КЊИГА КРОЗ ВЕКОВЕ СА ПОСЕБНИМ ОСВРТОМ НА

МИРОСЛАВЉЕВО ЈЕВАНЂЕЉЕ

Присуствовало 16 ученика чланова историјске секције Педагошке академије и Ирина Стојшић, професор

ДРУЖЕЊЕ С КЊИГОМ

Присуствовало 26 ученика школског центра „Јованка Габошац“

БИБЛИОТЕКА „ГЛИГОРИЈЕ ВОЗАРЕВИЋ“ – историјат и организација

Присуствовало 26 ученика културолошког смера-књижничар из Шида и Вера Радојков, професор

БИБЛИОТЕКЕ - ЦЕНТРИ КУЛТУРЕ И ЗНАЊА

Присуствовало 10 ученика чланова литерарне секције школског центра „Јованка Габошац и професор Бранка Николић

ИСТОРИЈАТ ЕВРОПСКИХ БИБЛИОТЕКА

Присуствовало 32 ученика школског центра „Иво Лола Рибар“

БИБЛИОТЕКЕ У ВОЈВОДИНИ СА ПОСЕБНИМ ОСВРТОМ НА РАД БИБЛИОТЕКЕ „ГЛИГОРИЈЕ ВОЗАРЕВИЋ“

КЊИГА САВРЕМЕНО СРЕДСТВО ИНФОРМАЦИЈЕ

Присуствовало 28 ученика школског центра „Иво Лола Рибар“

СТАРИ И НОВИ ЧАСОПИСИ У НАУЧНОМ ОДЕЉЕЊУ БИБЛИОТЕКЕ „ГЛИГОРИЈЕ ВОЗАРЕВИЋ“

Присуствовало 20 ученика школског центра „Станко Пауновић Вељко“ и Јасна Симић, професор

1983. КЊИГА КАО СРЕДСТВО КОМУНИКАЦИЈЕ

Присуствовало 30 ученика школског центра „Иво Лола Рибар“

ЧАСОПИСИ НАУЧНОГ ОДЕЉЕЊА

Присуствовало 30 ученика школског центра „Иво Лола

Рибар“

1985. УЛОГА И ЗНАЧАЈ САВРЕМЕНИХ ЧАСОПИСА

Присуствовало 35 ученика школског центра „Иво Лола Рибар“ и Марица Дукић, професор

1986. БИБЛИОТЕКАРСТВО У ВОЈВОДИНИ ИСТОРИЈАТ И ЗНАЧАЈ

Присуствовало 122 ученика школског центра „Иво Лола Рибар“

1987. ИМПРЕСИОНИЗАМ - ОДЛИКЕ ПРАВЦА И ПРЕДСТВНИЦИ НЕОИМПРЕСИОНИЗАМ - ОДЛИКЕ ПРАВЦА И ПРЕДСТВНИЦИ

Присуствовало 32 ученика школског центра „Иво Лола Рибар“

ИЗ ИСТОРИЈАТА БИБЛИОТЕКА И БИБЛИОТЕКАРСТВА ЧАСОПИСИ ИСТОРИЈАТ И ЗНАЧАЈ

Присуствовало 20 ученика школског центра „Иво Лола Рибар“ и Марица Дукић, професор

ИМПРЕСИОНИЗАМ ОДЛИКЕ ПРАВЦА И ПРЕДСТАВНИЦИ

Присуствовало 32 ученика школског центра „Иво Лола Рибар“

Сви касније запослени радници одељења били су једнако предани свом послу и у складу са развојем технолошких достигнућа, а према финансијским могућностима Библиотеке, радили су на задовољавању потреба корисника, и унапређењу услуга у одељењу.

Значај одељења и вредност фонда који се у њему налази, изузетни су у односу на остала одељења Библиотеке, јер корисници увек могу добити тражену литературу из свих области знања: она се не посуђује, не износи ван читаоничког простора и циркулише искључиво у ентеријеру Читаонице.

Целокупан фонд Читаонице, смештен је према правилима УДК, заузима простор од око 100m² у слободном је приступу и користи се по методама савременог библиотечког пословања (електронски каталог). Фонд се састоји од 9587 монографских публикација. Посебно место заузима обимна реферална збирка, са капиталним издањима

енциклопедија, лексикона, речника и приручника. У Читаоници је смештена и комплетна збирка издања Српске књижевне задруге (од настанка, 1892. године до данас) и њену вредност увећава чињеница да је митровачка Библиотека једна од ретких, која поседује овако комплетирану издавачку збирку. Такође су значајне и целине Српске књижевности у 100 књига, као и едиција *Пет стољећа хрватске књижевности*. Фонд чува и сабрана дела многих наших, али и страних значајних писаца.

У оквиру Читаонице смештена је и **периодика**. Чувају се стара периодична издања, попут Зборника Музеја Срема, Зборника за славистику, Зборника за друштвене и Зборника за природне науке, за књижевност и језик, филологију и лингвистику и наравно, текуће периодичне публикације. Није нужно наглашавати колико су бројност и разноврсност периодике значајни за квалитетан стручни и научно-истраживачки рад. Због тога овом делу фонда припада и посебно место у Читаоници.

У одељење је смештено и чува се: 80 наслова часописа који више не излазе или је Библиотека укинула њихову набавку, 17 наслова часописа који редовно пристижу, 10 наслова часописа који повремено излазе.

Посебно место у фонду периодике припада *Летопису Матице српске*, (у Читаоници се налазе свеске од 1904. године до данас) као и часописима *Књижевност*, *Савременик*, *Улазница*, *Повеља*, *Венац*, *Градина*, *Поља*, *Детињство*, *Кораца...* од завичајних часописа најзначајнији је *Сунчани сат*.

Набавка стручних књига и осталих публикација у Читаоници, врши се на основу повремених анкетања корисника, према актуелности издања, и у складу са финансијским могућностима Библиотеке. Део фонда се прибавља и поклоном корисника, издавача, страних донатора или републичких и покрајинских Министарстава.

За набавку актуелне стручне библиотечке грађе значајну улогу имају посете библиотекара сајмовима књига и сарадња са колегама који обављају сродну врсту посла. Библиотекари одељења редовно раде и опсежне тематске изложбе у циљу популаризације књиге и читања.

Корисници научног одељења људи различите старосне доби и разноврсног стручног профила.

Фонд Читаонице у протеклој години је користило 3730 корисника, а само читаонички простор уз употребу сопствене литературе, користило је 2274 корисника.

Читаоница располаже са 20 читалачких места, и једним рачунаром за кориснике. Неретко, нарочито у време испитних рокова на факултетима или пријемних и матурантских припрема, указује се потреба за проширењем простора и повећањем читалачких места.

Истраживање о корисницима Читаонице са стручном литературом је спровођено путем анкетања, и дугогодишњим праћењем понашања корисника, са циљем да се уоче и побољшају услуге библиотеке показало је да на кориснике стимулативно делује то што је: библиотека је у строгом центру града, слободан је приступ фонду, тајност читања (интелектуална слобода читаоца), пријатан амбијент, тишина, радна атмосфера, добро осветљење, климатизована просторија, дружење са осталим корисницима, квалитетна услуга, стручност особља, срећен фонд периодике, аутоматизовано претраживање базе података...

У Читаоници раде два библиотекара (виши библиотекар и библиотекар саветник), у две смене. Са посебним ентузијазмом, неопходним за квалитетно обављање посла и задовољавање специфичних захтева корисника, прилазе сваком задатку одговорно и стручно, наступајући као информатори, али и као психолози, педагози, упућују и помажу при каталожком или електронском претраживању, истражују са корисницима и чине доступном сваку информацију до које дођу.

У раду се примењују достигнућа савремене библиотечке праксе, поштују се стандарди и посвећује се значајна пажња неговању професионалног односа библиотекара према кориснику, уз принципе библиотечког кодекса.

КЊИГЕ О ЈЕЗИКУ, ЈЕЗИК У КЊИГАМА

Васиона чува речи дуже на људи књиге. Шта год, сине, да кажеш људима, или животињама, или огњу, или цвећу, знај да је чула Васиона, да је чула и унела у свој незаборав. Ваздух је „вечити” календар Васионе; штагод глас упише у ваздуху, васиона чита и цени. Нека ти је, сине, сваки глас који пушташ на језик, леп и хармоничан, да се не би стидео, кад га чујеш поново у присуству анђела и арханђела...”

Владика Николај Велимировић

Година књиге и језика под геслом „Ко чита побеђује” од 23. априла 2010. до 23. априла 2011. је година у којој је повећана одговорност према изговореној и написаној речи, била је повод да се из фонда Читаонице са стручном и приручном литературом презентују књиге о језику, проуче биографије наших најеминентнијих лингвиста и прикажу на изложби „Књиге о језику – језик у књигама”. Изложба прати развој нашег језика од прасловенског преко старословенског, српкословенског, славеносербског, рускословенског, српскохрватског до саверменог српског језика. Сваки од навених језика приказан је најпознатијим текстовима и биографијама лингвиста који су се бавили његовим проучавањем.

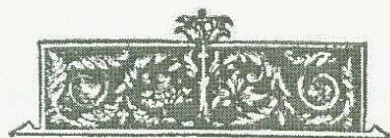
Заједнички језик свих Словена, који се технички назива прасловенским није, оставио никакав траг. Њему је врло близак говор Ћирила и Методија, старословенски, који је по својим особинама источнојужнословенског типа. За развој стрословенског најзначајнији

су Ћирилио и Методије (грчки Κύριλλος και Μεθόδιος, старословенски КѢрилль и Меводїи) браћа из Солуна, која су ширила писменост и хришћанство међу Словенима, због чега су упамћени као „словенски апостоли””. Посланство моравског кнеза Растислава, 826. године затражило је од цара Михаила епископа и свештенике који ће проповедати на словенском језику хришћанску веру. Растислав је желео да самостална моравска црква с домаћим свештенством и властитим литургијским језиком постане брана сваком страном утицају. Византија је удовољила Растислављевој жељи и послала му је Ћирила и Методија, који су се за овај посао озбиљно припремила: Ћирило је саставио прво словенско писмо – глагољицу и на језик македонских Словена превео најнужније црквене књиге. Успех њихове мисије, многобројни ученици и народне симпатије изазивали су реакцију латинског клера. Против словенских мисионара почиње подмукла борба. Главни аргумент противника словенске литургије била је тзв. тројезична теорија према којој постоје само три света језика на

којима се могу вршити верски обреди: хебрејски, грчки и латински. Ћирило је расправи с латинским свештицима изрекао чувене речи: **Не пада ли киша од Бога на све једнако? Или, не сја ли Сунце, такође, на све? Не удишемо ли сви исти ваздух? А како се ви не стидите само три језика признавати, а хоћете да сви други народи и племена буду слепи и глухи!**

Првиписанисловенскикодификован језик настао на основу говора македонских Словена из околине Солуна у IX веку је старословенски или црквенословенски, или старо-црквенословенски, а писма била су глагољица и ћирилица.

Настао као литургијски језик, а прве књиге написане на њему биле су богослужбене. Уско је везан уз сакралну књижевност, насталу пре-

СКЪЗАНІЕ · КЪКО СОСТАВЕН
ЕПЪН КИРИЛЪ ФИЛОСЪФЪ
ЉЗЪБЪСЪ, ПОИЗЪКЪ
СЛОВЕНЪСЪ · НИСНИГН ПР
ВЕДІ, ѿГРЕЧЕСКИХЪ НА
СЛОВЕНЪСКИИ ЯЗЫКЪ ·

И РЕЖДЕ ОУКО СЛО
ВАНЕ СЪЩЕ СЪЩЕ
ПОГАНН, НИИ
МАХЪ ПИМЕ
НЪ · НИ ТЕРТАМИ НИАРЪ
ЗАНЪМИ ЧИТАХЪ ИГАДІ
ХЪ · КРЪТНІВШЕЖЕЛЪ ·

вођењем грчких изворника, што се огледа у бројним лексичким, морфолошким и синтактичким грцизмима. У тој функцији старословенски језик се употребљава и данас, због чега се назива и црквенословенским или староцрквенословенским.

Аутор најстарије филолошке расправе *О писменима* писане глагољицом у X веку, Црноризац Храбар је забележио: „Прије Славени не имаху књига, него цртама и резама читаху и гатаху, будући пагани. Крстивши се, римским и грчким писменима принуђаху се (писати) словенску ријеч без устројења... А ако запиташ писмене словенске говорећи ко вам је слова начинио или књиге превео, то сви знају. И одговоривши рећи ће: свети Константин Филозоф, звани Ћирил, тај нам и слова начини и књиге преведе. И Методије, брат његов”.

За разлику од латинског, црквенословенски језик није био сасвим неразумљив онима који га нису посебно учили. Одступања српског, руског и бугарског народног језика од црквенословенског расла су током времена али су у средњем веку само у ограниченој мери смањивала разумљивост. Та чињеница није била само предност. Она је допринела да закасни појава књижевности на домаћем језику, која је знатно раније и с неодољивом снагом пробила себи пут у земљама где је сакрални језик био латински.

Народни језик био је широко заступљен и у средњевијековној писмености у српским земљама. То су повеље владара и магната и други световни правни документи, такви као законици. Сврха тих списа захтевала је да они буду савршено јасни свакоме, како би се избегли несигурност и спорови око тумачења. Уз то

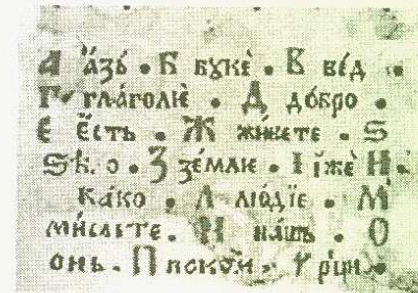
Мирослављево јеванђеље

су ти текстови били пуни појединости из животне свакидашњице које се нису могле добро исказати црквеним језиком, сиромашним управо у тој значењској области.

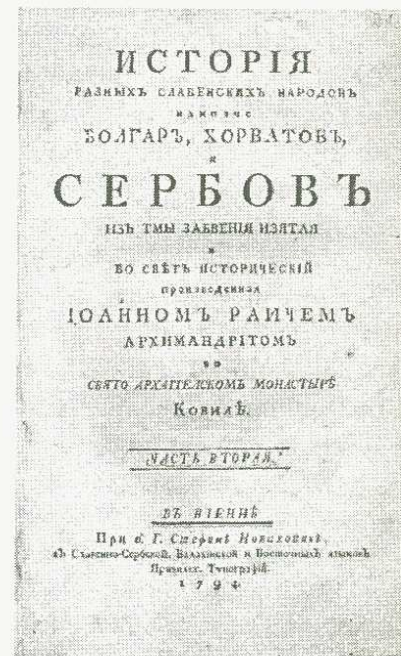
Српскословенски језик је током свога дугог живота, од сачуваних текстова из XII века па до тридесетих година XVIII века када се угасио, мало је изменио своју граматичку и лексичку структуру. Граматичка структура је устаљена већ почетком XIII века, док се после овог периода српскословенски речник мењао само продором позајмљеница. У супротности са стабилношћу језичке структуре стоје многе измене писма (ћирилице) и правописа у српскословенском периоду. Различите српске државе у периоду XII и XIII века придржавале су се и различитих правописних правила за писање појединих спорних гласова и група,

што је проблем наслеђен још из старословенског периода, па је на просторима Зете, Хума и Босанске бановине функционисао зетско-хумски, а на рашким територијама истоимени, *рашки правопис*. Ови правописи, као и познији *ресавски*, у литератури се називају још и *правописним школама*.

Први српски буквар познатији као *Буквар инока Саве*, објављен је у Венецији 1597. године. Савин Буквар почиње азбуком у којој има 37 слова. На следећем листу навео је само самогласнике, а на наредним спојио је самогласнике у слоге, а после тога навео је имена слова и приложио текстове за читање. Његова метода учења читања је гласовна и била је у супротности са тада важећим начином

Страница из Буквара
инока Саве

Историја Срба Јована Раића

– срицањем.

Рускословенски језик је био неразумљив обичном свету, знали су га само малобројни људи који су њиме писали књижевна дела. Због тога што је рускословенски био Србима, у суштини, страни језик, многи српски писци почињу да уносе у њега особине српског народног језика. На тај начин, половином XVIII века, настаје један мешовит књижевни језик назван славеносрпски језик. Тим језиком који се више ослањао на народни, писали су и просветитељски писци с краја XVIII и почетка XIX века, међу којима и истакнути просветитељ Доситеј Обрадовић.

Гаврил Стефановић Венцловић „писао србско простим језиком на службу сељаком некњижевном...” а Доситеј је писао српским народним језиком да га прости „сељани и чобани” могу разумети и да се просвета лакше и брже шири.

Руководство к славенстјеј граматичје Аврама Мразовића и књижица о српској азбуци *Сало дебелог јера либо азбукопротрес* Саве Мркаља снажно су утицале на младог Вука и његову *Писменицу сербскога језика*. Ђура Даничић, који је научно-полемичким радом *Рат за српски језик и правопис*, допринео брзој победи Вукових идеја.

Српскохрватски, хрваткосрпски или босанско-хрватско-српски језик припада групи јужнословенских језика. Настао је средином XIX века, био је службени језик Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца касније Краљевине и СФР Југославије (друга два су била словеначки и македонски). И даље се користи, под другим именима и стандардима, у данашњој Босни и Херцеговини, Црној Гори Хрватској и Србији.

У XX веку језиком су се бавили многи научници и написали бројне књиге лингвистичке расправе, речнике и лексиконе. На изложби издвојили смо неколико најзначајнијих. Ту су Милан Вујаклија, аутор *Лексикона страних речи и израза*, неопходног уџбеника многих генерација, Михаило Стефановић објавио је више од шестсто научних радова међу којима је најзначајне дело *Савремени српскохрватски језик*, Павле Ивић директни наследник Александра Белића, или – како је речено после његове смрти – док је Ђура Даничић у науци о српском језику обележио другу половину деветнаестог века, Белић прву половину двадесетог, Павле Ивић је у том смислу стајао на челу наше науке у другој половини двадесетог века. Милка Ивић, једна је од најзначајнијих српских лингвиста данашњице, пре свега у областима: опште лингвистике, синтаксе и семантике словенских језика, Милан

Шилка, аутор *Правописног речника српског језика*, Иван Клајн, чије је подручје рада творба речи, језичко саветништво и стандардизација савременог српског језика. Александар Младеновић, велики број радова посветио је проучавању историје српског књижевног и народног језика друге половине XVIII и прве половине XIX века и Ранко Бугарски, истраживач, аутор и предавач бави се теоријском и примењеном лингвистиком, контрастивном граматиком, социолингвистиком, теоријом превођења и историјом лингвистике.

Ауторке изложбе Весна Петровић, библиотекар саветник и Милијана Барјактаревевић, виши библиотекар, овом изложбом дале су допринос обележавању године књиге и језика и подсетиле кориснике на садржај фонда Читаонице.

Портрети

Милан Зељак, библиотекар
Градска библиотека „Атанасије Стојковић“ Рума

БУДА СТОЈКОВИЋ – ПЕСНИК И ДИРЕКТОР БИБЛИОТЕКЕ

У плејади знаменитих Румљана видно место припада Будимиру Буди Стојковићу, културном посленику Срема и истакнутом организатору културних активности у Руми.

Поред изразито плодног педагошког рада, теолошког образовања и снажног присуства у обликовању Градске библиотеке, Буда Стојковић је био и остао, пре свега, дечији песник.

У библиографским забелешкама уписано је да је рођен 1919. године у Малим Радинцима. Школовао се у Руми, где је завршио ниже разреде Гимназије. У Сремским Карловцима успешно је завршио Богословију, а у Новом Саду, окончањем Више педагошке школе, стиче звање наставника српскохрватског и руског језика. Предавао је у Гимназији и основној школи „Змај Јован Јовановић“. Од 1963 до 1975 налазио се на месту управника Градске библиотеке у Руми. Ненадно је преминуо 1980. године.

Поред успешног педагошког рада Будимир Стојковић био је вредан културни посленик у свом Граду - хоровађа Дечјег и Градског хора, учесник првог Фестивала музичких друштава Војводине, позоришни аматер, глумац и редитељ у Градском аматерском позоришту. За нас је посебно интересантан период када је био управник Градске библиотеке. На ту функцију постављен је 1963. године. Дужност је преузео од дотадашње управнице Наде Милованчевић. Затекао је скромне материјалне и кадровске услове за рад. Што се тиче материјалних услова ваља истаћи да је библиотечки фонд био

смештен у трећину садашњег простора старе зграде. Библиотека је била окружена Градским биоскопом и станарима. Коришћене су две просторије Дечјег одељења и половине садашњег простора Одељења за одрасле кориснике. Постојао је и један неискоришћен део, који је био преграђен радним столовима. То је био непотпуни део западног крила данашње Градске библиотеке „Атанасије Стојковић“.

Боравећи у Библиотеци Будимир Стојковић је свој рад испољавао минимално у три препознатљива смера. Први, рад на јачању матичности Библиотеке. Други, организовање књижевних сусрета, трибина и промоција и трећи, непрекидно бележење стихова. Те активности није могуће разграничити ни по једном основу. Срећом, латио се пера и понешто забележио, као што су поједини савременици записали о њему и његовом делу. У краћем чланку: „О стварању и развоју народних библиотека у насељима неких општина Срема”, јасно је указао на стање и бројне пропусте у организовању сеоских библиотека, пре свега у оквиру општине Рума. Чланак и данас није много изгубио на својој актуелности. Други су записали: да је Буда постао управник 1963. године, када је Библиотека уписана у регистар Окружног привредног суда у Сремској Митровици. Несумњиво да и њему припада значајна заслуга за тај чин. Значајно је напоменути да је он друговао и доводио у просторије Библиотеке значајна имена наше књижевности. као што су Никола Дреновац, Васа Поповић, Рашко Димитријевић, Драган Недељковић, Мирослав Антић, Брана Црнчевић, Раша Попов, Десанка Максимовић, Гвидо Тартаља, Стеван Раичковић, Мирослав Настасијевић, Милорад Црњанин, чланови Књижевног клуба Рума и други.

Ако се тражи основно Стојковићево опредељење, онда је то, пре свега, дечје песништво. То је бит његовог књижевног стваралаштва. Нудио је и наговештаје за писање дечје прозе, али се у томе скромно исказао, мада је и покушај достојан поштовања.

Рано је почео да се бави поезијом. Прву песму за децу објавио је у „Слободној Војводини”, 1953. године. Од тада му је објављен велики број песама у бројним часописима, листовима и подлисцима за децу. Велики број песама и поједине приповетке су емитоване у дечјим емисијама: „Радио Београда”, „Радио Заграда”, „Радио Сарајева”, „Радио Новог Сада” и „Радио Срема Рума“. Неке од песама су преведене и на мађарски језик. Заступљен је и у антологијским

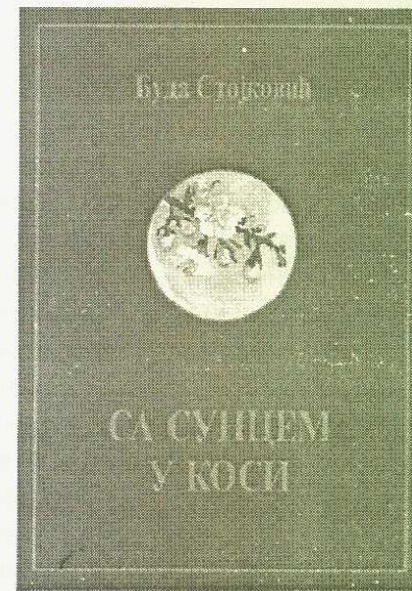
изборима дечје поезије.

За живота је објавио две збирке поезије. Прва носи назив: „Врабац с капом-стихови”, коју је уредио Мирослав Антић, а издао „Форум” из Новог Сада, 1960. године. Књигу је илустровала Аранка Фараго. Друга збирка је „Чудни зекани”, а избор је извршио Брана Црнчевић, илустровао Будимир Војиновић, у издању Српске читаонице и књижнице Ириг, у едицији „Стражилово”, Нови Сад, 1973. године. Годину дана раније Продукција грамофонских плоча РТБ издала му је прву самосталну литерарну плочу под именом „Чудни зекани”.

Књигу је посветио сину Душку. Краћом напоменом најавио је скори излазак збирке приповедака. Тек након четвртине века румски песник Јаника Печи у „Бројаници снова: зборник песама и прича за децу” објавио је две приче Буда Стојковића и то: „Препелица” и „Морска писма”.

Будимир Стојковић је за живота припремао трећу збирку поезије, али га је прерана смрт спречила у тој намери. Ту идеју је реализовао његов син Душко. За назив збирке послужио је стих из песме „Пролеће” и он гласи: „Са сунцем у коси”.

У 2003. години створени су потребни предуслови да светлост дана угледа трећа збирка поезије. Два издавача су се прихватила обавезе и реализовала тај пројекат. То су Градска библиотека и Српска књига из Руме. Књига је својеврсна ризница дечје поезије и садржи поднаслов: *нове и старе песме*. По начину израде и осликаности збирка „Са сунцем у коси” подсећа на Змајеву ризницу песама за децу. Издата је завидном тиражу од 1.000 примерака. Предговор је написао Драган Лукић, а у поговору се јавља неколико аутора: Тодор Бјелкић са прилогом- „Пред шареним излогом Будине поезије”, Милена Исаиловић и Љубиша Јабланов са белешком и називом збирке „Са сунцем у коси” и

Корица књиге Буда Стојковића

као илустратор, познати румски акварелиста Милан Суба са прилогом „Прича о првом хонорару илустратора“. Сматрамо упутним да се подсетимо на објављене збирке поезије Будимира Стојковића. Прва, „Врабац с капом“, садржи 26 песама, а међу њима се посебно истичу „Насловна песма“ и „Априлска шала“. Уважени професор Арсенић Ђорђе, се определио за две песме „Врабац са капом“ и „Видра“, што је значајан предлог за презентовање и вредновање Стојковићеве поезије. У другој збирци „Чудни зекани“, објављено је 46 песама, а професор Арсенић се определио за четири и то „Кишобран“, „Тачке“, „Пролеће“ и „Река“.

Репрезентативну оцену о Стојковићевим песмама дао је књижевник Драган Лукић: Писао је откачене и паметне песме, песмице-игрице, насмејане песме, ливадске, баштенске, шумске, школске, сеоске, градске, свакакве, онакве и овакве али све вечне...

Познати новинар и песник Тодор Бјелкић његове песме назива врцавим, које испуњавају дечији свет, саздан од драгости, светлости и лепоте... Шарени се излог поезије Буде Стојковића. Поједине песме подсећају на бајку и басну, што и спада у литературу са којом се припремамо да одрастемо. У сновима све је дозвољено... да зечеви пушке носе и псе лове, са особином коју не поседују, а довољно је да се чује само јачи шум и... то је ветар кинуо..., а у „Априлској шали“ лавови су вегетаријанци, „Врабац с капом“ није џивџан, већ пољска шева. Посебно је значајна питалица-може ли вук јагње бити? Следи одговор: када ћуран прасе буде. Шта се дешава са видром? Због злочина њених и крзна што вреди, нико је не штеди... Зекани су чудни, јер имају зубе од сувога злата, ждребе може бити мудро. У „Смешној свињи“ порука је... буди оно што јеси, исказано као басна на дечији начин. Опет у песми „Батин тата са четвртог спрата“ - провејава духовитост. Ваља невести и песмице „Први школски дан“, „Дечија прича“, „Мали Тома у доба атома“, „Јастук“, „Шта чују уши“, „Необичан карневал-балада о Бибер граду“, „Зашто је дан бео“, „Шта ћу бити“ и друге.

У основи Стојковићевог књижевног стваралаштва је дечија књижевност. Он је изразито дечији песник на најбољем трагу поезије Јована Јовановића Змаја. То се јасно види у његовом књижевном опусу, као и у сећањима његових савременика. За савременике он је био и остао живи модел, о ком се писало и данас пише са пијететом и дају позитивни критички судови. Последњих деценија готово да

нема иоле озбиљније антологије песама за децу, а да у њој нема бар једне песма Буде Стојковића. Његово књижевно дело се непрекидно вреднује, преиспитује и врши се валоризација књижевног дела и порука садржаних у њему.

О значају песника и његовог дела говоре и чињенице да је за живота награђиван. За целокупан рад на пољу културних активности добио је Октобарску награду града Руме. За рад у области библиотекарства добитник је двеју престижних признања, Награде заједнице матичних библиотека Аутономне Покрајине Војводина и Повеље Сабора библиотекара, прва од награда додељена румским библиотекарицама. Био је члан Удружења књижевника Војводине. Његово целокупно дело је инспиративно и нуди низ могућности за представљање и актуелизацију. Ово је само покушај да се у фрагментима подсетимо на инспиративну лирику Будимира Буде Стојковића.

ЛИТЕРАТУРА

Арсенић, Ђорђе. *Знаменити Румљани*. Књ. 2. Рума: Српска књига, 2002.

Печи, Јаника, прир. *Бројаница снова: Зборник песама и прича за децу*, Рума: Библиофил, 1999.

Стојковић. Буда. *Врабац с капом* Нови Сад: Форум, 1960

Стојковић, Буда. *Чудни зекани*. Нови Сад, Српска читаоница и књижница Ириг, 1973.

Стојковић, Буда. *Са сунцем у коси: нове и старе песме*. Рума: Српска књига. Градска библиотека, 2003

Субашић, Нада. „Градска библиотека „Слободан Бајић Паја“ у Руми“, Библиотекарски годишњак Војводине, 1984, стр.12-22.

Бранислав Јовичић, самостални књижничар
Српска читаоница у Иригу

ДР ВАСА ЦАРИЋЕВИЋ: НАРОДНЕ ЈАВНЕ КЊИЖНИЦЕ – ПРИРОДАН НАСТАВАК ШКОЛСКОГ ОБРАЗОВАЊА

др Васа Царевић

Историјска збивања, општа друштвена и цивилизацијска кретања, степен образовања, утицаји локалних средина и многи други чиниоци утицали су да се последњих непуних два века више пажње посвећује развоју народних јавних библиотека као дела пребогате историје писма, књиге и библиотеке дугој више од четири хиљаде година. Развој културних покрета и стасавање интелигенције у просвећеним земљама доводи до убрзаног оснивања јавних библиотека и читалишта. Ови покрети и идеје захватиле су и Србију и српска интелигенција почиње масовно формирање и оснивање библиотека и читалишта. У првој половини 19. века у Србији се оснивају најзначајније библиотечке установе које умногоме

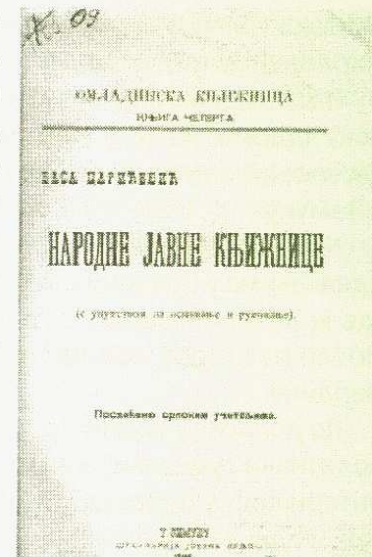
утичу на касније оснивање сличних институција широм Србије. Једна од тих установа је и Српска читаоница у Иригу, основана 1842. године.

Иако оснивање народних јавних књижница код нас датира од

почетка 19. века, а прави развој почиње после Другог светског рата, прво упутство за народ о јавним књижницама написано је тек почетком 20. века. „Народне јавне књижнице” назив је књиге коју је као својеврсно упутство за „оснивање и руковање” написао Васа Царићевић и објавио у Земуну 1906. године. Сличне књиге које су такође имале велики утицај и посебан значај у просвећивању свих слојева народа, јесу књиге Ђорђа Пејановића „Народне јавне књижнице” (Сарајево, 1920) и Марије Илић-Агапове „Јавне библиотеке” (Београд, 1934). Ипак, овде ћемо се задржати на овој првој књизи са жељом, не да појаснимо и отварамо дискусију о народним књижницама, већ да приближимо читаоцима личност и животни пут Васе Царићевића.

Књига „Народне јавне књижнице (са упутством за оснивање и руковање)” Васе Царићевића је занимљиво и упутно разматрање појма модерних народних књижница којима аутор указује да им је главна карактеристика да су јавне, да се њима може служити свако, а такође и да су природан наставак школског образовања и својеврсни народни универзитети за све слојеве становништва подједнако. Царићевић овом књигом даје и упутства о оснивању јавних књижница, о основним правилима, књижничарима, школи за књижничаре, избору књига, распореду фонда, позајмљивању, каталозима, ревизији, статистици, укратко о свему што и данас чини рад једне овакве установе. А ко је Васа Царићевић?

Др Васа Царићевић, доктор медицине, стоматолог, рођен је 17. августа 1879. године у Иригу. У Иригу завршава основну школу, а гимназију у Сремским Карловцима 1900 године. Као стипендиста Матице српске студирао је медицину у Бечу и завршио 1906. године. Боравећи у Бечу активно је учествовао у омладинском јавном и културном животу, посебно у Српском академском друштву „Зора”. Са Алексом Ивићем је уређивао „Омладински гласник” (1904/5) који је

Наслова старана књиге

излазио у Бечу, учествовао је на омладинским зборовима у Сремским Карловцима и Београду.

После промоције волонтирао је као лекар у Новој Градишки, као секундарни лекар у Пакрацу, а као општински лекар (1908-1911) у Јасеновцу, а потом је годину дана био лекар у Болесничкој благајни у Земуну.

Након избијања Балканског рата био је добровољац на заразним одељењима у болници у Београду, Лесковцу, Неготину, Љешу и Скопљу где је лечећи највише оболеле од колере и пегавца, и сам оболео. После рата 1914. године специјализирао је стоматологију у Бечу и Берлину.

По доласку у родни Ириг и по избијању Првог светског рата постаје политички сумњив и бива затворен у Петроварадину где га суд шаље у интернацију у Дебрецин. Мобилисан је од стране Аустроугарске војске 1916. године и као потпоручник радио је у болницама у Осијеку, Новом Пазару, Славонској Пожеги и најзад у резервној болници „Брчко” у Београду. Након лишавања чина остаје у Београду и ради као цивилни лекар, а након ослобођења 1918. у Београду ради приватно у Зубној станици Главне војне болнице.

1924. године оснива приватну зубну клинику у сардањи са др Милошем Поповићем и др В. Кујунџићем. Убрзо прекида ову сарадњу и ради сам до 1938. године када је у Београду основана државна стоматолошка клиника. Иначе, до тада је његова клиника имала право да специјализира стоматологе и образује дентистисте (прве у Србији). Од 1938. ради само приватну праксу.

Др Васа Царићевић, уман и образован човек, осим лекарства интезивно се занимао и за сва остала друштвена збивања, био је велики љубитељ књиге, члан иришке Читаонице, пријатељствовао је са Васом Стајићем.

Љубав према родном Иригу, према књижевности и књизи, према иришкој Читаоници и велико познавање културних збивања у Европи, имали су утицаја да 1906. године напише књигу „Народне јавне књижнице”.

Умро је у Београду 1. августа 1954. године.

И за крај, издвојимо један део размишљања Васе Царићевића о јавним књижницама:

„У народним јавним књижницама треба свако да нађе што ће

задовољити његову душевну потребу; она је гостионица из које може свако, по своме избору, узети хране за дух. Врлина књижнице кулминује у захтеву, да се олакша промет књига, да свако без по муке дође до њих. У најмањем селу имамо крчму. Одеш у њу и само лупиш о сто, па се одмах створи пред тобом чаша вина. А ни у великим варошима немамо праве јавне књижнице. Кад се буде тако лако долазило до добре књиге, како се долази до чаше вина, читаће се бар толико колико се сада пије”.

Олгица Суботић, виши књижничар
НБ „Доситеј Обрадовић” Стара Пазова

ЖИВОТ И ДЕЛО ДОКТОРА ДУШАНА Ј. ПОПОВИЋА

По подацима из матичне књиге рођених, Душан Поповић је рођен 12.

Др Душан Ј. Поповић

марта (25. по Грегоријанском календару), давне 1894. године у сремском селу Сурдук. Отац му је био јереј, Јован Поповић, парох сурдучки. Података о мајци у књизи нема, али се зна да се звала Катица, девојачко презиме Ноковић и да је рођена у околини Шида. „ВОСТОЧНО ПРАВОСЛАВНЕ ВЕРЕ ЈЕ”, а крстио га је парох белегишки, Спиридон Мауковић, док је кум на крштењу био Симеон Рајачић – економ из Сремских Карловаца. Бабица, која је присуствовала рођењу Душановом, звала се Живана Угричић и била је Сурдучанка. Имао је два брата Милана и Лазара и сестру Зорицу.

Само осам месеци после Душановог рођења, тачније у јесен, 18. новембра 1894. године, његов отац, Јован, нагло

умире у тридесет петој години живота. И то, како смо сазнали, непосредно после доласка са сахране детета које је оболело и умрло од дифтерије. Током ноћи и он је испустио душу. Сахрањен је на сурдучком гробљу.

Његова породица, које је до тада живела у парохијском дому у Сурдуку, због доласка новог јеромонаха Корнелија Будића, бива принуђен да се исели. На позив белегишког пароха, Спиридона Мауковића, стрица Душанове мајке Катице, веома цењеног, имућног и без потомства, Поповићи долазе у Белегиш. Једно време су сви заједно живели у парохијској кући, у близини цркве, која је за време Аустроугарске владавине била Мађарска школа, да би касније Душанова мајка, уз протину помоћ, купила кућу одмах преко пута ове. Кућа се налазила у близини центра села и прављена је скоро целом дужином плаца, да би временом биле дозидане још три собе у којима је била продавница. Имала је пет прозора са улице и дрвену „анфорт” капију, која је касније замењена металном. Собе су биле патосане и у једној од њих је била библиотека доктора Душана. Имао је много вредних књига из прошлости нашег народа и то на немачком и мађарском језику, као и старих издања на нашем, руском и старословенском језику. Биле су поређане на дрвене масивне полице, увек у полумраку, тако да је соба деловала тајанствена и свечано тиха.

Познат од малих ногу, као веома бистро дете, Душан је основну школу завршио у Белегишу, а даље школовање наставио у Загребу и Бечу. Докторирао је на филозофском факултету у Загребу 1921. године и исте постао асистент да би већ 1926. године постао доцент, затим 1930. године вандредни професор и по доласку у Београд, 1935. године редовни професор на Филозофском факултету. Пошто се бавио истраживачким радом, често је путовао у иностранство и прикупљао податке за своје дело и то у Аустрију (Беч), Мађарску, Хрватску. Сазнали смо да је имао и своју собу у хотелу „Парк” у Новом Саду, у који је такође повремено одлазио. Никад се није женио, а о неким његовим љубавима можемо само да наслућујемо, али не и да тврдимо.

Доктор Душан Ј. Поповић је један од најзначајнијих историчара Српског народа између два светска рата, а велики допринос је дао и после Другог светског рата. Бавио се проучавањем прошлости Срба, не само у Срему већ и у Угарској. Писао је и о пореклу породица, о Србима у војвођанским градовима, о великој Сеоби Срба 1690. године, о Србима у послератној Мађарској, сеобама Срба у Русију, Карловачкој гимназији, Цинцарима, Хајдучима и на тај начин је писао о проблемима, преко којих је откривао значај сеоба и расељавања нашег народа.

Од 1928. године па све до 1940. уређивао је „Гласник историјског друштва” у Новом Саду.

Душан Поповић је, као редовни професор на филозофском факултету у Београду, остао све до 1945. године, односно до краја Другог светског рата. После тога га нова власт, због неслагања са политичким ставовима које је заступао, протерује се факултета, прогласивши га за „сарадника окупатора, буржоаског националисту, неподобног за васпитавање универзитатске омладине у најправичнијем и најнапреднијем друштву, чије су непогрешиве вође овладала вечитом истином”. Таква је судбина била многих српских интелектуалца који су преко ноћи остајали без посла.

Душан се после тога, са веома скромном пензијом, повукао из јавног живота и вратио у своју кућу у Белегиш, близу Дунава који је одувек волео. Један од малобројних пријатеља, са којим се повремено виђао, био је Никола Тасић – археолог, члан Академије наука.

О стварним узроцима свог повлачења из јавног живота Душан није много говорио, али по једној причи, сада покојног официра Титове гарде, Никола Суботића – Зеца, он је лично видео Душана Поповића како одлази из Белог двора после посете и разговора са Титом. Да ли је то био разлог његовог повлачења не зна се, јер Душан о томе није говорио, али из једне приче, покојног деда Милоша Суботића, са којим је често разговарао док су седели на клупи, рекао је једном приликом да га је Тито позвао на разговор и понудио му место председника Академије наука, на шта му је он одговорио: „Ја сам одбио краља јер је био апсолутиста, из тог разлога одбијам и вас”.

Често је говорио како је себе казнио да не излази у свет, да му је доста прогањања, али и туђег света и да га је увек вукла његова Војводина. „Јер обиђете цео свет и научите пуно, на крају вас игноришу и одбаце. А зашто вас игноришу? Систем им није одговарао јер сам стално противуречио. Добијао сам пацке у животу.”

Мештани су га, онако по сремачки, као неког блиског себи, звали Браца. Знали су да се бави научним радом, да је начитан и да пише књиге, али се нису много продубљивали у његов живот. Био је мршав, увек у оделу, са шеширом на глави и рукавицама, достојанственог и усправног држања. Недељом је одлазио у цркву, придржавао се наших православних обичаја, а при повратку, на улици су га, седећи на клупи чекала деца. Знали су да ће им поделити бомбоне. Цркви је

такође, поклонио велику икону Светог Николе, уље на платну, која и данас стоји у њој.

Један од оних који га је познавао, био је и тадашњи учитељ, затим директор ОШ „Вера Мишчевић”, Стеван Тишма. У једном од сусрета га је питао: „Да ли пецате?”, одговорио је не, „А да ли играте преферанс?” – Не. „Па како ћете старост дочекати?”, запитао се Душан.

Посете је примао средом и то у одређено време. Прича се да се допадао једној угледној дами, која је на све начине покушавала да ступи у контакт са њим, па га је потражила кући. Али јој је он рекао да је време посете прошло и да дође други пут.

Волео је да слуша радио, првенствено вести, и мађу првима је у селу имао телевизор. Тако се дешавало да је повремено чуо цитате из својих књига које су други присвојили, па би констатовао „Још увек сам жив, шта ће бити када умрем?”. Често је шетао поред Дунава и волео је да пеца рибу. Али сваку ухваћену би скинуо са удице, помазио и поново пустио у воду.

Један од његових пријатеље, био је и покојни белегишки свештеник, Сава Маовац. По причи његове ћерке Славице, Душан је повремено долазио код њих, увек је био љубазан, пун разумевања и имао је обавезно бомбоне у џеповима за њих, децу.

Последњих година Душан је оболео од рака, тада га је обилазила и давала му лекове и ињекције, бабица, госпођа Марија Марковић.

Умро је у Белегишу 28. априла 1965. године. Његова жеља је била да му се смрт не обнародује, већ да се сахрани у уском кругу људи које познаје. Тако да на њој није било никог од његових колега. Није се читало посмртно слово и није било читуља у новинама. А на радију је, тек после две недеље објављена смрт доктора Душана Ј. Поповића. Сахрањен је у Белегишу, у породичној гробници Поповић поред мајке, брата и сестре. У кући је остала да живи његова снаха Вида, све до своје смрти. Кућа је иначе била продата, крајем 60-их година прошлог века, Павлу Чобановићу са клаузулом да се не може рушити за живота госпође Виде. Она је умрла 1988. године, а кућа је срушена 19. фебруара 1989. године.

По причи Павла Чобановића, на тавану је било неколико дрвених сандука, пуних писама, разгледница, дописница, разних папира, књига, чак и једна виолина и све је то приликом рушења бачено, уништено. Сачуван је само део дрвене полице која се налазила у продавници у

којој је радио Душанов брат Милан.

Такође, и даља рођака госпођа Виде, мештанка, Милена Чобановић, сачувала је кофер доктора Душана, шољу и још неке ситнице, а поред осталог и мањи део разгледница и дописница које је добијао из земље и иностарнства.

Захваљујући директору Телевизије Београд, господину Николи Миркову, једна од филмских серија „Забрављени умови”, бави се животом и радом доктора Душана Ј. Поповића. Неке сцене су снимане и у месној библиотеци у Белегишу, у цркви, парохијском дому, породичној кући Милана Суботића и на Дунаву.

На иницијативу господина Милорада Бабића, некадашњег директора ОШ „Вера Мишчевић”, у жељи да се сачува успомена на знаменитог историчара и подстакну ученици на прегалаштво у науци и уметности, наставничко веће, на седници одржаној 24. фебруара 1988. године, доноси правилник о дипломи „Др Душан Ј. Поповић” која се додељује ученицима на крају наставне године за постигнуте резултате у науци и уметности постигнуте у току те године.

БИБЛИОГРАФИЈА

„Војводина” – (прилози проучавању наше земље и нашег народа), СКАНУ, Београд 1925.

„Проблеми Војводине” – пишево издање 1925.

„Светозар Милетић” – Графички инситиут, Београд 1926.

„О Цинцарима” – Графички инситиут, Београд 1927.

„О Хајдуцима” – Народна штампарија, Београд 1930.

„Београд пре 200 година” – Геца Кон, Београд 1935.

„Грађа за историју Београда од 1711-1739 године” –

СКАНУ, Београд 1935.

„Грађа за историју насеља у Војводини од 1695-1796” – Историјско друштво, Нови Сад 1936.

„Војводина” (две књиге) - Историјско друштво, Нови Сад 1939-41.

„Срби у Срему др 1736/7 године” – Научна књига, Београд 1950.

„Србија и Београд” – СКЗ, Београд 1950.

„Срби у Бачкој до краја 18. века” – САН, Београд 1952.

„Срби у Будиму од 1690 до 1740 године” – СКЗ, Београд 1952.

„Велика Сеоба Срба 1690. године” – СКЗ, Београд 1954.

„Срби у Банату до краја 18. века” – Научна књига, Београд 1955.

„Срби у Војводини” (три књиге) – Матица Српска, Нови Сад 1957-63

„Грађа за историју Београда од 1717. до 1739.” – Историјски архив, Београд 1958.

„Београд кроз векове” – Туристичка штампа, Београд 1964.

Суреті

Славица Варничих, библиотекар
Народна библиотека „Симеон Пишчецић” Шид

ПОДРУЖНИЦА БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА У 2010. ГОДИНИ

Рад Подружнице библиотекара Срема у 2010. години, реализован је кроз традиционалне активности: стручне састанке, Скупштину, Сабор библиотекара Срема и Сусрете библиографа.

Весна Петровић, Биљана Јеремић
и Славица Варничих

Скупштина библиотекара Срема одржана је 11. јуна 2010. у Народној библиотеци у Пећинцима. У првом делу скупштине, проф. др. Александра Вранеш одржала је предавање на тему „Систем квалитета у библиотечкој и издавачкој делатности”, а Весна Петровић, дала је приказ десет бројева „Годишњака библиотека

Срема”.

У другом делу Скупштине извештаје су поднели председник Подружнице Славица Варничих о раду Подружнице библиотекара Срема, Вера Новковић, директор Српске читаонице у Иригу извештај о 47. Сабору библиотекара Срема.

На Скупштини, сви присутни библиотекар, виши књижничари и књижничари Срема (85) једногласно су усвојили измене и допуне Статута

Подружнице библиотекара Срема, Правилник о додели годишње награде „Доситеј Обрадовић” и именовали жири: Весна Степановић, виши библиотекар и чланови Ружица Станковић, виши библиотекар и Наташа Филип, виши библиотекар. Такође је изабрана и редакција „Годишњака библиотека Срема”: главни уредник Славица Варничкић, председник Подружнице, одговорни уредник Миљана Барјактаревкић, виши библиотекар, Сремска Митровица, Весна Степановић, виши библиотекар Инђија, Наташа Филип, виши библиотекар Стара Пазова, Жељко Стојановић, библиотека Рума, Вера Новковић, библиотека Ириг, Велинка Масал Античевић Шид.

Одржана су два састанка управе Подружнице на којима се договарало о раду и питањима везаним са струку.

У Иригу је, првог петка у октобру, одржан 47. Сабор библиотекара Срема посвећен обележавању 150. годишњице Војислава Илића, а у Инђији 17. новембра Сусрети библиографа у Спомен на др Георгија Михаиловића.

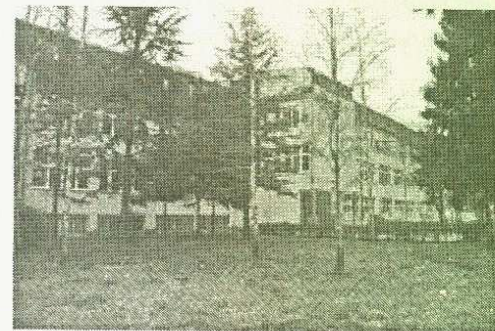
Библиотекари Срема су активно радили у комисијама и секцијама БДС, учествовали на саветовањима и семинарима у организацији других библиотека и библиотекарских асоцијација и тиме остварили преко потребну размену искустава.

Љубица Бакић, библиотекар
ССШ „Бранко Радичевић” Рума

БИБЛИОТЕКА УНИВЕРЗАЛНА УЧИОНИЦА

- семинар за школске библиотекарe Срема-

Средња стручна школа „Бранко Радичевић” у Руми у сарадњи са Агенцијом за колсантинг у култури и образовању „Васанта из Новог Сада била је организатор семинара за школске библиотекарe Срема Библиотека универзална учионица”. Семинару је присуствовало 32 библиотекара средњих и основних школа из Сремске Митровице, Руме, Инђије и основних школа из Путинаца, Хртковаца, Платичева, Нове Пазове, Врдника и Мачванске Митровице.

ССШ „Бранко Радичевић” Рума

Циљ семинара је проналажење нових видова комуникације у раду са корисницима у функцији општих и индивидуалних потреба корисника које проширују круг ученичких знања о свету и друштву, односно стимулишу наставнике на перманентно праћење иновативних токова у њиховој струци. Затим оспособљавање школских библиотекара за квалитетно, делотворно и интерактивно деловање на повећању читања, правилно формирање и управљање фондовима, координација

свих чинилаца који су одговорни за успешан рад школске библиотеке. Ефикасније управљање фондовима школских библиотека, координирана набавка, популаризација читања као основе учења, као и повећање броја прочитаних књига у школским библиотекама и афирмација рада школске библиотеке.

На тему „Набавка, план и смернице” говорила је др Добрила Бегенишић, библиотекар саветник у Народној библиотеци Србије, о заштити библиотечке грађе „Библиотеке за чување-библиотеке за коришћење”, Весна Петровић, библиотекар светник сремскомитровачке библиотеке, а о начинима коришћења библиотечких колекција Весна Стајшић, професор из Новог Сада.

За учеснике семинара, после сваког предавања организоване су и радионице на којима су урадили вежне из наведених предавања. Библиотекари су сачинили план набавке и „извршили” ревизију књижног фонда.

По завршеном семинару учесници су добили сертификат са осам акредитованих сати обавезног семинара и две књиге на поклон од Недељка Терзића, књижевника из Сремске Митровице.

*Вера Новковић, директорица
Српска читаоница у Иригу*

47. САБОР БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА

Први Сабор библиотекара Срема одржан је у Иригу од 20. до 22. октобра далеке 1962. године. Ова манифестација, која је већ одавно прерасла идеје организатора да окупи само библиотекаре сремскомитровачког среза, прераста у културну и стручну манифестацију која окупља библиотечке раднике из читаве Србије.

*Весна Степановић, Славица Варничкић,
Вера Новковић*

Већ по традицији, дугој близу пола века, у Иригу, у Српској читаоници, 01. октобра 2010. године одржан је 47. Сабор библиотекара Срема.

Уз поздравну реч домаћина, директорице иришке читаонице Vere Новковић и председнице Организационог одбора Сабора Весне Степановић, отворен је овогодишњи Сабор посвећен 150-годишњици штампања првог броја ДАНИЦЕ Ђорђа Поповића, 100-годишњици рођења Меше Селимовића и 150-годишњици рођења Војислава Илића.

Поводом 150-годишњице штампања првог броја „Данице” Ђорђа Поповића представљена је и отворена изложба коју су припремили библиотекари Матице српске из Новог Сада, а о изложби је говорила Весна Петровић, библиотекар саветник из сремскомитровачке

Милан Дудић

библиотеке.

„О поезији Војислава Илића” је тема којом је отпочео стручни део Сабора библиотекара. Са великим надањућем о стваралаштву Војислава Илића говорио је проф. др Мило Ломпар.

Изабрану поезију Војислава Илића казивала је Александра Киук, глумица аматерског КУД-а „Змај” из Ирига.

Обележавајући јубилеј 100 година од рођења истакнутог српског књижевника Меше Селимовића, присутни на Сабору су уживали у монологу Ахмеда Нерудина из Селимовићевог романа „Дервиш и смрт” који је, уз одређен сценски наступ, говорио старопазовачки глумац Милан Дудић.

Жељко Стојановић, директор румске библиотеке, присутнима је представио још једно дело из издавачке продукције библиотеке у Руми. Овога пута је представљено обновљено издање првог српског романа „Аристид и Наталија” Атанасија Стојковића.

Атанасије Стојковић је рођен у Руми 1773. године. Био српски писац и научник, руски академик, професор и ректор универзитета у Харкову, писац прве књиге физике на српском језику, преводилац „Новог завета” на славеносербски и писац првог романа у новијој српској историји (1801.) који је представљен учесницима овогодишњег Сабора.

Награда „Доситеј Обрадовић” за допринос развоју библиотекарства, ширењу књиге и писане речи, коју додељује Подружница библиотечких радника Срема, одлуком жирија ове године није додељена.

Једна од традиција Сабора је и представљање библиотекара писца. На овогодишњем 47. Сабору библиотекара Срема

др Лидија Делић, Дејан Вукићевић

представљен је књижевни рад библиотекара писца Дејана Вукићевића. О његовом књижевном делу говорила је др Лидија Делић.

У уметничком делу програма наступио је Милан Младенов, тенор.

Учесници Сабора су своје овогодишње саборовање завршили традиционалним дружењем у Српској читаоници у Иригу.

Весна Степановић, директор
Народна библиотека „Др Ђорђе Натошевић” Инђија

17. СУСРЕТИ БИБЛИОГРАФА У СПОМЕН НА ДР ГЕОРГИЈА МИХАИЛОВИЋА

У петак, 12. новембра 2010. године, у Великој сали Културног центра Инђија, одржан је седамнаести научни скуп Сусрети библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића, у организацији Народне библиотеке ”Др Ђорђе Натошевић”, а под покровитељством Општине Инђија.

Након поздравне речи Весне Степановић, директора инђијске Библиотеке, скуп је отворио Горан Јешић, председник Општине Инђија, који је поздравио све присутне и пожелео им успешан рад и пријатан боравак у Инђији.

„Проблем у 21. веку, у време глобализације, транзиције и проналажења правог пута за једно друштво јесте како наћи одговоре за питање где ћемо бити кроз неколико година. Када у друштву имате одређене проблеме, пре свега економске, велики број неписмених, необразованих или незапослених људи, најчешће политичари посежу за тиме да смање буџет за науку, уметност и образовање. На жалост, нама се то дешава већ неколико деценија уназад и зато на данашњи дан, када се одржавају Сусрети библиографа, не ради Народна библиотека, она се реновира, не ради Народни музеј већ годинама, Музеј савремене уметности не ради, ми смо једно друштво које нема зграду филхармоније, које има јако мали број културних објеката. Прави излаз и прави одговор за тражење идентитета и правог пута за једно ново друштво мора бити улагање у образовање и културу. Ми

Весна Степановић, академик Војислав
Максимовић

смо се определили да у будућим годинама главни правац развоја ове општине буде улагање у људске ресурсе, који не могу бити квалитетни без образовања и културе. Због тога сам сигуран да ће ови Сусрети трајати и у будућности, јер су они један од стубова такве будућности” – рекао је председник Општине, Горан Јешић, нагласивши да ће следећи Сусрети библиографа бити одржани у новом простору

Библиотеке.

Девети пут додељена је Митровданска повеља, награда која се додељује за изузетна достигнућа у области библиографије, а установљена је 1996. године. Добитник признања ове године је академик Војислав Максимовић.

Образложење предлога за Митровданску повељу прочитала је доц. др Борјанка Трајковић.

Академик Максимовић, дугогодишњи универзитетски професор на Катедри за библиотекарство Филозофског факултета Универзитета у Сарајеву, истакнути је теоретичар савремене библиографије, историје библиографије и референтни писац уџбеника из библиографије. Члан је Удружења књижевника Српске, Удружења књижевника Србије и редовни члан Академије наука и умјетности Републике Српске. Стални је учесник Сусрета библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића од оснивања скупа. У Зборнику радова Сусрети библиографа објављен је велики број његових значајних прилога из теорије библиографије и историје писма, књиге и библиотека.

Захваљујући се на награди, академик Војислав Максимовић подсетио се својг првог доласка у Инђији, на Прве Сусрете библиографа 1983. године и изрекао низ похвала Инђији и њеној Библиотеци, као организаторима Сусрета.

Нова свеска Зборника радова Сусрети библиографа, шеснаеста по реду, која објављује саопштења са скупа одржаног 07.11.2008. године, представљена је учесницима. Досад најобимнија и по броју

радова и по броју страна, ова свеска Зборника изазвала је похвале присутних.

У периоду од претходно одржаних Сусрета, преминуло је, нажалост, троје изузетних сарадника, истинских професионалаца библиографа и библиотекара, мудрих, вредних и преданих људи - Душан Панковић, Вида Зеремски и академик Душан Мартиновић. Отишавши оставили су дубок траг у области којом су се бавили, а истрајношћу и резултатима свога рада заузели значајно и високо место које ће њиховим следбеницима тешко бити да достигну. Минутом ћутања одата им је почаст, а о њима и њиховим делима говориле су Весна Петровић, Марија Јованцаи и Гордана Ђилас.

Предлог Весне Степановић, директора Библиотеке у Инђији, да Митровданска повеља убудуће носи име Душана Панковића, једног од оснивача Сусрета библиографа, дочекана је бурним аплаузом одобравања.

Стручни део 17. Сусрета библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића красила је изузетна радна и конструктивна атмосфера. Тридесетчетири саопштења сврстана су у четири групе, Из историје и теорије библиографије, Српска ретроспективна библиографија, Из савремене библиографске праксе и Прикази . Сви присутни аутори (петоро из оправданих разлога није могло да присуствује) придржавали су се времена предвиђеног за излагање, настојали (и успели у томе) да буду концизни. Овакав начин рада доприноси динамичности и занимљивости самог тока научног скупа, а радови ће у целини бити

објављени у следећој свесци Зборника радова.

Напоран и успешан радни дан завршен је заједничким ручком, у пријатном и опуштеном расположењу.

17. Сусрете библиографа пратило је око 80 учесника из Београда, Новог Сада, Цетиња, Бијељине, Источног Сарајева, Чачка, Сомбора, Шапца, Сремске Митровице, Пожаревца, Крушевца, Ваљева, Старе Пазове, Руме и Ирига. Велики број аутора радова су припадници млађе генерације библиотекара и библиографа, а повећава се и број институција из којих они долазе, што пружа перспективу развој и напредак библиографије као научне дисциплине, а свакако и за Сусрете библиографа.

Учесници „Сурета Библиографа“

Вера Новковић, директорица
Српска читаоница у Иригу

ШЕСТА НАГРАДА „БОРИСЛАВ МИХАЈЛОВИЋ МИХИЗ”

17. октобар 2010. године

У Дому културе у Иригу је 17.10.2010. године додељена награда за драмско стваралаштво, Фонда „Борислав Михајловић Михиз” и Српске читаонице Ириг а под покровитељством Извршног већа АП Војводине и Министарства културе Србије. Ове године лауреат је Јордан Цветановић, драмски аутор из Београда.

Пре свечаности уручења награде одиграна је представа „Gamma cas” ауторке Милене Богавац, 4. добитнице Михизове награде, а у извођењу Народног позоришта „Тоша Јовановић” из Зрењанина.

Жири награде за драмско стваралаштво ”Борислав Михајловић Михиз”, коју почев од 2005. године, додељују Фонд ”Борислав Михајловић Михиз” и Српска читаоница у Иригу, а под покровитељством Извршног већа АП Војводине и Министарства културе Србије у саставу: Ференц Деак, књижевник, Кокан Младеновић, редитељ и Светислав

Из представе „Gamma cas”

Јованов, театролог (председник жирија), донео је, на свом састанку 3. септембра 2010. године одлуку да се награда за драмско стваралаштво „Борислав Михајловић Михиз” за 2010. годину једногласно додели **Јордану Цветановићу**, драмском аутору из Београда, за досадашњи остварени опус. Уникатну повељу награђеном је уручила Мила Јанковић, ћерка Борислава Михајловића Михиза док је новчани део награде уручио књижевник Светислав Басара.

У свом образложењу жири истиче да својим до сада изведеним или објављеним комадима Јордан Цветановић показује да је савремена српска драма богатија за још један аутентичан, модеран и бескомпромисан ауторски глас. Основне Цветановићеве тематске преокупације су кризни микрокосмос породице, релација између „нормалности” и другости (духовне, емотивне, па и сексуалне), као и проблем неподношљивости патње – боље рећи неподношљивости слободе. „У драмским текстовима *Диловање емоција*, *Терапија* и *Симптоми* ове преокупације су уобличене кроз оригиналну и рафинирану жанровску комбинаторику, која се креће од циничне „сотије” и стилизованог натурализма, преко поигравања са разликом између подсвесног и рационалног као извором својеврсне театрализације, до црнохуморне заиграности, на чијим обрубима просијавају подједнаком снагом скептицизам и праштање. Дrame Јордана Цветановића убедљиво обрћу у очима посматрача устаљену вредносну хијерархију између стратегије и тактике. Наиме, својим привидно тактичким, микроскопски прецизним и слојевитим драмским проседеом, овај аутор успева не само да рашчисти магле Великих Лажи, већ и да демистификује често погубни сјај Великих Истина – а то га чини истинским баштиником „михизовског” духа”, каже Светислав Јованов.

Јордан Цветановић (1982, Никшић) дипломирао је драматургију на Факултету драмских уметности у Београду. Написао је збирку прича „Приче за тешку ноћ, успаванка за одрасле” (Просвета, 2003). Истоимена

Јордан Цветановић

збирка преведена је на словеначки језик и објављена 2007. године (Шкуц, Љубљана). У никшићком Градском позоришту изведен је његов комад *Претис лонац (комад за понијети)* 2003. године у режији Драгана Маринковића, а годину дана касније исти комад је имао и премијеру на италијанском језику на фестивалу „Глумци траже писца” у Риму. Драма *Диловање емоција (анални родослов)* доживела је јавно читање у РЕХ-у, 2006. године у режији Милана Ђукановића, а исте године је објављена у часопису *Сцена*, бр. 2, април-јуни 2006. У марту 2009. године, у позоришту Атеље 212 успешно је постављен његов комад *Терапија* у режији Горана Марковића. Његов комад *Симптоми (комедија о болесном друштву)* освојио је I награду у оквиру конкурса „Нови драмски текст” Народног позоришта у Суботици.

Објављује текстове и колумне у неколико часописа у Србији, Словенији и Црној Гори. Живи у Београду.

Додели овогодишње шесте по реду награде „Борислав Михајловић Михиз” у Српској читаоници у Иригу присуствовали су многобројни представници медија, представници Извршног већа АПВ и многе истакнуте личности из културног и јавног живота међу којима су Добрица Ћосић, Драгослав Михаиловић, Светислав Басара и други.

Са тла завичаја

Љиљана Савић, библиотекар
Градска библиотека „Атанасије Стојковић” Рума

ПЕРИОДИКА У ЗАВИЧАЈНОЈ ЗБИРЦИ ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ У РУМИ

Седамдесетих година прошлог века формирала се Завичајна збирка у градској библиотеци. Упоредо са монографским публикацијама, фонд се попуњавао и периодиком. Поред новина које су излазиле у Руми или оних које су доносиле натписе о месту и околини, сакупљена је и периодика у којој се налазе разни текстови Румљана, научни радови, песме и други књижевни облици. Све серијске публикације у библиотеци су биле заведене у једну инвентарну књигу, а периодика Завичајне збирке је имала своје ознаке и алфabetски каталог. Приликом прве компјутерске обраде библиотечког фонда унет је и фонд Завичајне збирке заједно са периодиком. Након преласка у систем COBISS, те унетих монографских публикација и стеченог искуства у раду, почетком ове године за кратко време унете су и серијске публикације. Отворена је нова инвентарна књига за периодиком у библиотеци, а посебном ознаком у сигнатури означена је припадност сваке инвентарне јединице одређеном одељењу у библиотеци. Збирка садржи преко 90 наслова разне периодике. Обрађен је целокупан стари фонд и истовремено се прате и прибављају нове публикације.

Крајем 19. и почетком 20. века Рума је била у политичком и економском смислу важно место у Угарској. То је време активног политичког живота Срба и борбе за остваривање националних интереса у Монархији. Такве прилике створиле су и могућност да се у Руми објаве укупно 473 броја разне периодике до Првог светског рата.¹ Тада је

1 Ђорђе Ђекић, „Српска периодика у Руми од 1882. до 1941.” *Зборник* бр. 1 (1997): 129.

Рума имала издаваче и штампаре, који су поред политичких листова, покренули и сталешку штампу. У периоду између два рата утицај Руме слаби, број објављене периодике се смањило и укупно износи 94 броја². Пошто су Руму насељавали Немци, од 1904. године почела је да излази и периодика на немачком језику.³

Први лист објављен у Руми био је *Српски глас* 1882/1883. године. Од сталешке штампе најстарија је *Српска самозаконија* из 1897. године. Из фонда Завичајне збирке највреднија периодика је са почетка 20. века : *Радикал* из 1909. и 1910. године, *Застава* из 1901. , 1902. , 1903. , 1904. и 1906. године, *Омладински гласник* 1904/1905. , *Српски пчелар* из 1903. , 1925. , 1926. , 1928. и 1930. године, *Весник Соколскога друштва Рума* из 1933. године. Због историјског значаја које имају за Руму, ове периодичне публикације представљају својеврсно богатство Завичајне збирке и те су детаљније обрађене *Радикал* Лист је излазио као орган Српске народне радикалне странке, чији је власник и уредник био др Жарко Миладиновић, а одговорни уредник Јован И. Радивојевић. Први број је изашао 1. фебруара 1908. године, а последњи 23. марта 1912. године. У Завичајној збирци се налазе само примерци из 1909. и 1910. године. Новине су комплетне и укоричене по годиштима. Из 1909. године бројеви од 1 до 7 штампани су у Српској манастирској штампарији у Сремским Карловцима, а бројеви од 8 до 16 у штампарији Ђорђа Петровића у Руми, затим се од броја 17 до 46 поново штампало у Српској манастирској штампарији у Сремским Карловцима. У 1910. години наставља се штампање у Сремским Карловцима до броја 19, затим се поново од броја 20 до броја 52 штампало у Руми у штампарији Ђорђа Петровића.

Лист је излазио једанпут недељно и то петком, док је цена

2 Ibid. , 129.

3 Радислав Ђорђевић и др. , *Рума у средишту Срема*, ур. Данило Кецић (Нови Сад: Институт за историју, 1991), 119.

Насловна страна листа

појединачног броја била 4 потура. Новине су штампане ћирилицом. Димензија новина које се налазе у Збирци је 41 x 29 cm (1909.) и 46 x 31 cm (1910.) године. Премда је основан као орган Српске народне радикалне странке, лист је поред политике, доносио и текстове из области културе, привреде и пољопривреде, црквеног живота, огласе банака и занатских радњи. Постојало је доста текстова који су својом тематиком упућивали на Руму и околину.

Застава

Лист је излазио од 1866. до 1929. године. Прекид у излажењу је имао током Првог светског рата. Мењао је поднаслов, издаваче, штампаре и уреднике. У Збирци се налазе укоричена годишта из 1901. , 1902. , 1903. , 1904. и 1906. године. Од 1900. године излазио је као лист Српске народне радикалне странке, а од 1901. године издавач листа је Рад, деоничарско друштво за издавање српских књига и новина у Руми. Главни и одговорни уредник за годишта које поседује библиотека био је Јаша Томић, а новине су штампане у Српској штампарији др Светозара Милетића у Новом Саду. Од 7. септембра 1904. до 1914. године лист је имао два издања – јутарње и вечерње. Од 1900. године излазио је сваки дан, сем понедељка и дана иза празника. Цена је била 10 потура, а продавао се у Аустроугарској, Црној Гори, Немачкој и Румунији.

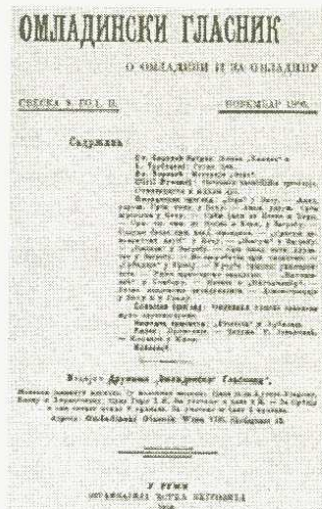
Новине су доносиле кратке вести из места и околине, разне привредне огласе и актуелне информације из области политике и културе. Текстови су обично почињали „из Руме јављају”, или „пишу нам из Руме”. Било је и огласа из приватног живота Румљана као што су парастоси, веридбе, поздраве, честитке, изјаве саучешћа и захвалности. Садржај појединих чланака је врло интересантан за проучавање прошлости Руме.⁴

Димензија новина је 46 x 29 cm, штампане су ћирилицом.

Омладински гласник

Лист је излазио од 1. јануара 1904. до децембра 1905. године. Издавач је била „Дружина Омладинског гласника”, у саставу Алекса

4 Ђорђе Бошковић, „Преглед текстова о Руми у листу „Застава” за годишта 1901, 1902, 1903 и 1904.” *Зборник* бр. 2 (1998): 123-133.

Страница листа

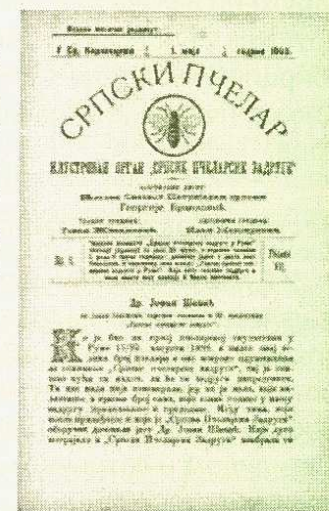
Ивић, Владимир Ђоровић и Васа Царићевић. Лист је штампан у Српској манастирској штампарији у Сремским Карловцима. Поднаслов првог броја из 1905. гласи: „О омладини и за омладину” и наводи се да је „Дружина Омладинског гласника” у Бечу. Од тада се *Омладински гласник* штампа у штампарији Ђорђа Петровића у Руми. Главни и одговорни уредник током 1904. године био је Никола Максимовић, а затим Васа Царићевић и Ђура Вуковић из Руме, током 1905. године. Лист је излазио једанпут месечно, цена је била 6 круна или 7 франака годишње. У фонду Завичајне збирке налазе се укоричени бројеви листа од 1 до 7 из 1904. и бројеви од 1 до 10 из 1905. године. Лист је штампан ћирилицом. „Дружина” је успела

да окупи велики број познатих сарадника. Писало се о омладини, соколском покрету, књижевности, просвети и политици. Формат листа из 1904. је 13 x 27 cm, а из 1905. године је 16 x 23 cm.

Српски пчелар

Поред политичких листова, у Руми је од 1903. до 1933. године са краћим прекидима, у време Првог светског рата, излазио веома познат сталешки лист *Српски пчелар*. Први број листа је изашао 1896. године. У поднаслову је писало да је то илустровани орган за српске пчеларе, да би од броја 7 из 1899. године излазио као илустровани орган „Српске пчеларске задруге.” Лист се штампао у Српској манастирској штампарији у Сремским Карловцима.

Српска пчеларска задруга у Руми је 1903. године постала издавач, а 1905. године и власник листа. Професор румске гимназије

Страница листа

Иван Маширевић је био уредник до броја 10 од 1. октобра 1904. године.

У заглављу листа до броја 9 из 1907. године стоји: „Заштитник листа Његова Светост Патријарх српски Георгије Бранковић”. Од броја 5 из 1926. године лист се налазио „Под високом заштитом Њег. Краљ. Вис. Наследника Престола Петра.”

Лист се искључиво бавио пчеларством. Писало се о активностима домаћих и страних пчелара, приказивани су нови бројеви часописа и књига из пчеларства, доносио је и пригодне текстове поводом важних друштвених збивања, а постојала је и рубрика за књижевност. Члановима друштва лист је увек достављан бесплатно, док су остали плаћали 6 круна годишње. Током вишегодишњег излажења цена листа се мењала.

У Завичајној збирци се налазе укоричени бројеви листа из 1903. 1925. 1926. 1928. а из 1930. године само бројеви 11 и 12. Главни уредник из 1903. године био је Јован Живановић, а у горе наведеним годинама главни уредник је био Ђорђе Коларовић, а одговорни уредник Глиша Микић. У два поменута броја из 1930. године уредници су били Коста Селеровац и Ђорђе Живановић. Лист је излазио месечно, штампан је ћирилицом, а формат је 23 см.

Јануара 1934. године спојили су се *Пчелар* и *Српски пчелар* и од тада удружени излазе под именом *Пчелар*, као орган Српског пчеларског друштва у Београду и Српске пчеларске задруге у Руми. У Завичајној збирци се чува број 5 из 1937. године. Тада је уредник био Недељко Дивац. *Пчелар* је излазио у Београду, а штампао се у штампарији Зора.

Весник Соколскога друштва Рума

У Руми су између два рата излазила три соколска листа. *Весник* је излазио од 1. маја 1932. до марта 1933. У Завичајној збирци се чува последњи број 1-3 (троброј) из 1933. године. Власник листа је било Соколско друштво Рума, издавач Просветни одбор, а уредник је био др Петар Јовић. Штампан је у Штампарији Р. Венигер у Руми, ћирилицом и латиницом, што је карактеристично за период између два рата.

Лист је излазио месечно, бавио се питањима организовања

Соколског друштва, ширио је идеје југословенства и имао је сараднике и ван Руме. Годишња претплата је износила 24 динара, за чланове 12, а цена појединачног примерка је била 2 динара. Формат листа је био 23 см.

На полицама Завичајне збирке налази се периодика са краја 19. и почетка 20. века, која ће овог пута бити само наведена, а предмет детаљније обраде биће у неком другом раду. Међу најстарије спада *Гласник српског ученог друштва* из 1889., *Јавор* из 1890., *Рад* и *именик Матице српске* из године 1891. и 1893., *Бранково коло* из 1900., 1901., 1907., 1908., 1909. и 1910. године, *Женски свет* само број 9 из 1909., *Јужна Србија* број 27 из 1923. и *Живот и рад* број 26 из 1930. године.

Серијске публикације из последњих деценија 20. века су многобројније и тематски разноврсније. Сачували смо, поред књижевних, стручне и научне часописе, затим из области културе и уметности, локалну штампу и школске новине. Серијске публикације у Завичајној збирци нису комплетне, него само постоје бројеви у којима се налазе прилози о Руми или су то објављени радови, те разни књижевни облици стваралаца који живе у Руми, или на неки други начин припадају нашој средини. Научни часописи у Збирци су *Флогистон*, *Сунчани сат*, *Зборник Матице српске за друштвене науке*, *Зборник Матице српске за историју* и др. Најбројнији стручни часопис из библиографије је *Библиографија Војводине* (1981-1991), односно, *Библиографија књига у Војводини* (1996-2009). Из области библиотекарства само је *Годишњак библиотека Срема* комплетан (1996-2009). Из педагошке струке у Збирци се налази неколико бројева часописа *Самоуправна школа*. Локалној штампи припадају *Фестивалске новине* и *Румска трибина*. У Збирци постоје серијске публикације из области спорта *Спорт у Војводини*, а из музике *Music marketing*. Књижевна периодика је највише заступљена, поред *Летописа Матице српске*, у фонду су и *Кривови*, *Међај*, *Панонско једро*, *Савременик плус*, *Свитак*, *Улазница* и др. Школе у Руми су повремено издавале школске листове, као што су *Пролеће* и *Ђачко срце*. Текућа периодика у Збирци су *Сремске новине*.

Панонско једро, *Фестивалске новине* и *Румска трибина* су серијске публикације које су карактеристичне за Руму. Пратиле су збивања у граду, посебно из области културе и заслужују да у овом раду буду детаљније описане.

Панонско једро

Далеке 1969/70. у Руми је основан књижевни клуб Панонско једро.⁵ Веома амбициозни млади ствараоци покренули су Билтен књижевног клуба под називом Панонско једро. Главни и одговорни уредник био је Јован Св. Ићитовић. Прве године Билтен је умножаван на шапирографу, латиничним писмом. Из овог периода у Збирци се налазе само три броја, иако је излазио месечно. Поднаслов листа је промењен 1971. године и гласи: „Лист за уметност, књижевност и друштвена питања.” У исто време почиње да се штампа у Руми у штампарији Пролетер. Текстови су латинични и ћирилични. Главни и одговорни уредник листа у 1974. години постаје Јован Чикић, а издавач је у то време Културно уметничко друштво Бранко Радичевић. Први бројеви листа су били формата 30 см, а од 1971. године 36 см. Нумерација годишта је недоследна. У Завичајној збирци постоји двоброј из 1971/1972. (децембар/јануар), из 1972. фебруар/март и април/мај, из 1974. године јануар/фебруар. У фебруарско/мартовском броју 1972. године налази се подлистак књижевног листа под називом *Детињство*.

Књижевни клуб је покренуо и часопис за децу *Невен*, чија су само два броја објављена. У Збирци се чува први број из октобра 1972. године. Главни и одговорни уредник је био Јован Св. Ићитовић, а лист је штампан у НИП Глас Београд.

Фестивалске новине

За време одржавања Фестивала музичких друштава Војводине излазиле су *Фестивалске новине*. Први број *Фестивалских новина* штампан је 11. јуна 1971. године током одржавања 8. Фестивала. Издавачи листа су били Савез музичких друштава Војводине и Културно просветна заједница Рума. Главни и одговорни уредник је био Тодор

Насловна страна *Невена*

⁵ Јован Св. Ићитовић, „Нисмо били далековиди.“ *Зборник* бр. 1 (1997): 143.

Ђурић. Лист је штампан ћирилицом и латиницом, прво у штампарији Дневник у Новом Саду, онда у штампаријама Пролетер у Руми и Графосрем у Шиду, а затим у штампарији Српског народног позоришта у Новом Саду.

Постоји грешка у годишту *Фестивалских новина* из 1975., 1978., 1980., 1981. и 1982. године, јер је редни број Фестивала приказиван као годиште новина. Такође су и бројеви појединих примерака недоследни. Тематски је лист везан за програм и учеснике Фестивала те је доприносио афирмацији музичког аматеризма. Последњи број *Фестивалских новина* који се налази у Збирци је двоброј 39/40 из 1982. године. Формат листа је 30 см.

Румска трибина

Скупштина општине Рума и Самоуправне интересне заједнице покренуле су 1979. године лист који је доносио прилоге из друштвено-политичког живота румске општине. Главни и одговорни уредник је био Борислав Стојшић, а од броја 19 из 1981. Весна Спасојевић.

Лист је излазио месечно, штампан је ћирилицом. Издавач *Румске трибине* су биле Сремске новине из Сремске Митровице, а штампало се у штампарији Дневник у Новом Саду. Формат листа је 32 см. У Завичајној збирци се налазе примерци листа од 1979. до 1983. године.

Сремске новине представљају текућу периодику у Завичајној збирци. Набављају се од 1961. године и редовно се коричи свако годиште. За протеклих 50 година нису сачувани само примерци новина из 1962. и 1994. године. Оснивач и издавач новина је НИПД Сремске новине из Сремске Митровице. Јованка Зурковић је садашњи главни и одговорни уредник. Новине излазе недељно, средом. Штапају се ћирилицом у штампарији Press publishing group у Београду. Формат листа је 35 см.

Фестивалске новине

Завичајна периодика је издвојена из фонда периодике. Смештена је по систему УДК, обрађена је у COBISS-у и саставни је део завичајног фонда. Периодика Завичајне збирке доступна је за коришћење у читаоници библиотеке.

Да би фонд периодике био у складу са Стандардима за јавне библиотеке, неопходно је стално пратити локалну издавачку и штампарску продукцију, остварити сарадњу са библиотекама, музејима и другим установама културе у окружењу. У циљу попуњавања празнина у фонду треба започети ретроспективну набавку завичајне периодике. Стручни задатак је аналитичка обрада одређеног дела серијских публикација.

БИБЛИОГРАФИЈА

Бошковић, Ђорђе. „Преглед текстова о Руми у листу „Застава” за годишта 1901, 1902, 1903. и 1904.” *Зборник бр. 2 (1998): 123-133.*

Ђекић, Ђорђе. „Српска периодика у Руми од 1882. до 1941.” *Зборник бр. 1 (1997): 123-142.*

Ђорђевић, Радосав, Владимир Томић, Душан Чудић, Радомир Прица и Добривој Митровић. *Рума у средишту Срема. Уредник Данило Кеџић. Нови Сад: Институт за Историју, 1991.*

Ићитовић, Јован Св. „Нисмо били далековиди”. *Зборник бр. 1 (1997): 143-*

*Велинка Масал Античевић, библиотекар
Народна библиотека „Симеон Пишчевић” Шид*

НАШИ ЗАВИЧАЈЦИ

Мада се већ неколико деценија прикупља грађа за Завичајно одељење у Народној библиотеци „Симеон Пишчевић” у Шиду, тек преласком у нову зграду, 2009. године, створени су услови да се прикупљени материјал смести у складу са законима о библиотекама. У претходном броју Годишњака библиотека Срема нешто опширније смо писали о завичајном фонду у шидској библиотеци, стога ћемо се овог пута осврнути искључиво на завичајне ствараоце.

Према подацима на крају марта месеца 2011. године у Инвентарну књигу Завичајног одељења (коју први пут имамо издвојену за ово одељење) уведена је седамстопедесетједна (751) монографска публикација. У првом формату су четрдесетдве (42) књиге. Највише их је у другом, више од половине укупног броја, четресточетрдесетпет (445), затим двестодвадесетшест (226) у трећем. Тек тридесетосам (38) је евидентирано у четвртом формату, мада неке од њих прелазе тридесетдва сантиметра. С обзиром да у завичајне фондове смештамо и дела у којим се помиње наша општина, али и дела која су ту штампана, определили смо се за издвајање дела која су написали људи који су овде рођени, овде живели или још живе.

Вођени поменути критеријумом, можемо рећи да тренутно имамо евидентирано осамдесетпет завичајаца. Они су аутори двестоосамдесет наслова, међу којим су најзаступљенија дела поезије, чак преко стотину. Романа је тек двадесетпет, по неколико критика, путописа и мемоара. За нас су, наравно, од великог значаја Мемоари Симеона Пишчевића, дело илустровано цртежима Захарија Орфелина, који се састоје из три дела. У првом Пишчевић говори о раној младости, школовању и

службовању у аустријској војсци. Други део обухвата његов живот у Русији, а у трећем прича о рату с Пољском и о пензионерским данима. Мемоаре Симеона Пишчевића имамо у два издања, једно је под називом „Живот генералмајора и кавалера Симеона сина Стефана Пишчевића” са предговором Бошка Петровића, још једног нашег завичајца (одрастао у шидском селу Моровић).

Ту су и мемоари Александра Пишчевића, првог сина Симеона Пишчевића из другог брака, који је и први Пишчевић рођен у Русији.

У овом одељењу имамо и неколико монографија, које су и најтраженије штиво Завичајне збирке. На жалост, оне су прилично скромног садржаја, изузимајући неколицину примера. Монографију Шида написао је Сима Томовић 1973. године. Ту се могу пронаћи подаци о месту и положају Шида, уз напомену о изворима који говоре о постанку овог града. Обрађен је развој Шида у 18. и првој половини 19. века, осликане политичке и економске прилике пред Први светски рат, све до краја Другог светског рата, као и подаци о развоју Шида и шидског среза првих година у социјалистичкој Југославији.

Радован Ђурчић је 1984. године написао географску монографију Шида. Обрађени су положај, геолошке и геоморфолошке одлике, клима, хидрографија, педолошки састав, биљни и животињски свет а дате су и краће географске карактеристике сваког насељеног места.

Осим монографије Шида потребно је истаћи и монографију Беркасова, села у шидској општини, коју су 2003. године објавили Леона и Владимир Хајдук, под називом ”Беркасово од Деспотовца до данас”. Опредељење за писање ове монографије је узроковано проучавањем литературе и

докумената, који су потврдили колико је бурна и богата била прошлост Беркасова. Стога су, како сами аутори кажу „себи поставили доста амбициозан циљ-да напишемо целовиту монографију Беркасова, која личи на историјско-географску читанку или малу енциклопедију села... Ми смо учинили свој избор материјала за ову књигу,

Из завичајне збирке

али остало је још много тога што би требало записати и описати, па нека будући хроничари наставе где смо ми стали.”

Ивица Кубик је 1999. године написао монографију Сота, а у монографији Јамене, објављеној 1979. , углавном се обрађују збивања из народноослободилачког рата. Монографски прикази Ердевика објављени су 1985. године. „Адашевачки устанак”, монографија Адашеваца, коју потписује Светислав Ненадовић, иако акценат ставља на ратне активности саджи и податке из давне и скорашње прошлости.

Сви напред поменути наслови често се користе код писања семинарских и стручних радова, па осим што су то дела наших завичајних стваралаца, она имају и своју практичну вредност. Поменимо још монографију гимназије (Тридесет година Државне гимназије у Шиду) и Основне школе Јован Веселиновић Жарко, данашња Бранко Радичевић.

Биографијама, углавном, бавили су се Жељко Фајфрић и Ђорђе Воларевић, који су обрађивали ликове из наше историје и верског живота. А из области кулинарства значајан допринос нашој збирци дао је Радивој Лазић, кога морамо поменути и као уредника часописа за културу „Шидина”, који се објављује већ петнаест година. Међу „плодније” завичајце сврставамо и Ђорђа Јањатовића, који се опробао у више жанрова.

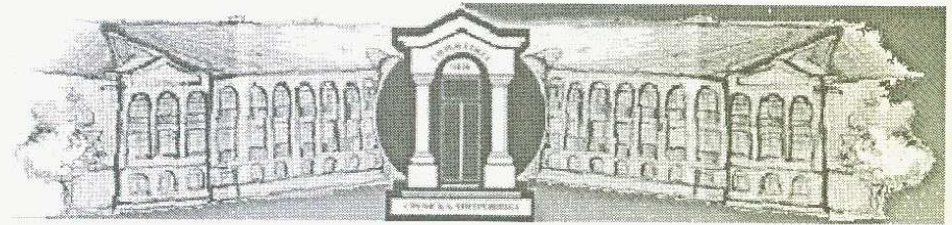
Материјалне могућности на подручју општине Шид условиће писање нових дела актуелних завичајаца , па иако тренутна ситуација није охрабрујућа, не сумњамо да ћемо нашу збирку ускоро обогатити новим делима.

Библиотеке без граница

*Радослав Нешић, библиотекар
Митровачка Гимназија
Сремска Митровица*

ЧАС У ШКОЛСКОЈ БИБЛИОТЕЦИ

Поласком у средњу школу ученици поред упознавања са новом школом, новим предметима, наставницима и пријатељима, сусрећу се са библиотеком у школи коју похађају. У нашем граду библиотечки

рад, поред у гимназији, организован је пет средњих школа, и Дому ученика средњих школа.

У реформисаној, савременој школи се повећава улога и значај како школске библиотеке тако и стручног сарадника у наставном процесу – школског библиотекара. Школски библиотекар је као члан развојног тима школе упознат са повећаним потребама коришћења школске библиотеке од стране ученика. Како би на задовољавајући начин била успостављена релација ученик – школски библиотекар, предвиђено је Законом о основама система васпитања и образовања да школски библиотекар у току школске године, на почетку првог и другог полугодишта, одржи по један школски час и то у просторијама школске библиотеке.

Применом одговарајућих наставних метода школски библиотекар

треба да развије мотивацију за коришћењем могућности које им пружа школска библиотека применом класичних метода и модерне технологије. Циљ свих ових активности је да усвојена знања ученици могу спровести у пракси, а то се најлакше остварује читањем књига, како обавезне лектире, тако још више самосталним истраживањем за семинарске и матурске радове, а и у тренуцима одмора и опуштања ученици могу да користе белетристику.

На основу мог седамнаестогодишњег рада у школској библиотеци а пре тога у наставном процесу, увидео сам важност првог сусрета ученика са школском библиотеком и библиотекаром. Из тог разлога написао сам Приступну беседу или Беседу првог часа која је универзална и могу је користити библиотекари у свим школама.

Ова беседа је проглашена за најбољу у категорији беседа на Првој смотри школских библиотекара Србије. Као таква ова беседа је прва презентована на смотри 25. 10. 2010. у Змај Јовиној Гимназији у Новом Саду.

Поздравна беседа средњошколцима

Данас се налазите у могућности да отворите свеколике двери науке. Природа је створила само бића, а наука и уметност, преточени у књиге, могу да од нас створе комплетне људе. Моја је дужност, и задовољство, да вам помогнем у томе. Јер, треба да вам покажем шта поседујемо и чиме располажемо у нашој школској библиотеци и да се тиме можемо служити.

Користећи штампану реч и помоћ модерне технологије, надам се да ћете одавде понети осећање и потребу за лепим, а нарочито интересовање за велике ствари.

Уметничко дело, када је заиста вредно, нешто је потпуно и довршено. Векови који се нижу не одузимају му и не додају ништа. Тиме нам оно даје осећај пуноће и узвишеног мира.

Чак и у часовима када нам је срце жалосно, препуно својих мука и неке врсте стида који се одупиру чак и пријатељству, књига је ту да нас теши. Не треба много: једна прочитана страна, неколико стихова и душа нам је разведрена!

Желео бих да одавде одете са жељом да што чећше користите

богатства која вам нуди ова библиотека. И размишљајући о ономе што су још стари Латини знали:

„Verba volant, scripta manent” - „Речи лете, оно што је написано остаје”.

Мирјана Миљковић, библиотекар,
Градска библиотека „Атанасије Стојковић”, Рума

УЛОГА САВРЕМЕНОГ БИБЛИОТЕКАРА

(ТРИ РЕВОЛУЦИЈЕ У РАЗМЕНИ ИНФОРМАЦИЈА)

Библиотекарство као професија сеже од самих почетака писмености, дубоко је укорењена у културу и одражава потребе друштва за комуницирањем кроз време и простор. Упоредо са развојем писане цивилизације и оно је пролазило кроз различите фазе, а самим тим мењала се и дужности библиотекара.

Од давних времена човечанство је имало потребу да бележи своја знања. О томе сведоче записи на камену, такозвани епитафи, захваљујући којима се долази до сазнања да је библиотекарство постојало још за време владавине Тиберија, Калигуле и Клаудија. Претече данашњих књига чиниле су глинене плочице исписане клинастим писмом, књиге у облику свитака исписане на папирусу, а проналаском хартије и губљењем пиктографско – идеограмског карактера писма, књиге су постале рукописне. Библиотекар је имао улогу преписивача коме је то представљало једини начин да прикупи и проширује постојећа знања. Тај посао могли су да обављају само писмени људи. Тематика је била претежно теолошка, а библиотекари тј. преписивачи су били углавном монаси при неком манастиру. Процес преписивања био је одговоран, захтеван и дуго је трајао. Књиге су биле специфичне по свом изгледу, а сваки преписивач остављао је свој лични печат у њој тако што је богато украшавао почетна слова и наслове, због чега су оне имале велику вредност.

Размена информација на овај начин била је веома дуга и готово немогућа, јер књиге због своје вредности нису биле лако доступне.

Појавом штампарске технике у 15. веку посао и улога библиотекара се

зачајно мења. Штампаче покретним словима које је изумео Гутенберг омогућило је бржу продукцију књига, а самим тим и бржу размену и ширење информација. Број публикација се повећава, књига је постала доступнија, а библиотекари губе улогу преписивача. Сада се суочавају са новим проблемима, јер је нагли пораст броја публикација наметнуо проблем класификовања и смештања фондова који су постајали све обимнији. У циљу решавања ових проблема у 19. веку оформљени су најзначајнији библиотечки класификациони системи, који су тежили стварању универзалних решења. Заснивали су се на класификацији наука и поставили основне темеље савременом библиотекарству.

Ново доба донело је нове идеје и развој ове професије на потпуно нови начин. Савремено библиотекарство и савремени начин рада разликује се од некадашњег поимања библиотекарства. Улога библиотекара је и даље да набавља, обрађује, чува и даје на коршћење библиотечку грађу, али је главна прекретница настала појавом интернета у 20. веку. Због великог и наглог пораста информација које су постале доступне до те мере да бришу све временске и просторне препреке, традиционални приступ знању захтевао је промене у раду. Библиотекар је добио нова задужења и како би у професионалном смислу направио јасан искорак према захтевима новог времена, морао је да се усавршава. Наиме, он добија улогу информационог менаџера, постаје кључни ослонац који пласира и промовише нове и до тада непознате научне и културне информације како би био на услузи корисницима и како би они могли да проширују своја знања. Дакле појава електронских медија доноси велики преврат и помак у начину рада савремених библиотекара који је био неопходан како би ишли у корак са временом и пратили потребе својих корисника.

Основа знања сваког библиотекара, данас захтева коришћење рачунара, приступ интернету и владање основним информатичким појмовима. Библиотекар је школован стручњак, упознат са свим могућностима које нуди савремена телекомуникацијска технологија и у складу са тим он успоставља систем услуга, а све према очекивањима својих корисника. КОРИСНИК није више само број чланске карте који позајмљује и враћа књиге. Могућности да дођу до потребних сазнања, данас су много веће. Библиотека није њихов једини извор. Савремени корисници могу да приступе информацијама са различитих места: од куће, са радног места... а све посредством интернета. Такав приступ знању олакшава посао корисника и скраћује време које би потрошили истражујући библиотечку грађу смештену у фондове. Између корисника и информационог извора улога библиотекара је

постала посредничка. Највећи проблем у таквом окружењу представља начин на који долазе до одређених информација. Он је често погрешан, јер корисници то не раде на правом месту и користе прва понуђена решења, на погрешним претраживачима. Која је у свему томе улога савременог библиотекара?

Библиотекар као информатор мора да буде корисницима на услузи на оном месту где се они налазе, а то значи да се укључи на Facebook, MySpace, YouTube, Wikipediju. Тек када ступа у додир са корисницима, може да их упућује како да претражују дате изворе информација. Највећи значај треба да се придаје могућностима које пружа савремена библиотека:

- онлајн каталоге (библиотека на интернету)
- дигиталне збирке и дигиталне библиотеке
- веб презентације библиотеке које пружају новости, актуелна дешавања, најпотребније линкове који омогућују директан приступ претраживачима
- електронске публикације настале истраживањем фонда у библиотекама и др.

Дакле, од суштинског је значаја да библиотекари едукују своје кориснике, задовоље њихове потребе и тиме стекну поверење како би они сваки следећи извор информација тражили посредством библиотеке. Сатисфакција корисника није само задовољење његових потреба, прави успех јесте превазићи њихова очекивања. Због тога је код људи који раде са корисницима веома важна способност прилагођавања специфичним захтевима, спремност да се упути права сугестија, приступачност и предусетљивост. Библиотекари треба да откривају како свесне тако и подсвесне потребе садашњих и потенцијалних корисника, који ће након неколико посета закључити да ли су њихова очекивања премашена или изневерена.

Корисници су предуслов за постојање и опстанак библиотеке, због чега је од суштинског значаја стећи њихову лојалност. Позитивно мишљење о библиотеци може да се стекне уз особље које је ефикасно и стручно. Корисник не сме да буде препуштен сам себи. Кроз разговор и анализу потреба појединачног корисника библиотекара долази до сазнања шта он тражи, која су му интересовања и какву услугу му треба пружити. Библиотекар је притом неутрални посредник и водич

који никако не треба да процењује важност захтева корисника, већ да процењује релевантност информација којима одговара на потребе. За њега су сви корисници равноправни, а сваки нови захтев је нови изазов, чије решење зависи од његове спремности, способности и истрајности да пронађе решење. Праведност, одговорност, поверење и приврженост имају кључну улогу у успостављању дугорочних односа између корисника и библиотеке. Услужни сусрет не треба да буде кратка трансакција, већ треба да прерасте у трајније односе између људи које спаја љубав према књизи.

По мишљењу Питер Брофија, савремени библиотекара треба и да буде:

- библиотекара који учи језик корисника
- познаје њихове преокупације
- део је њиховог тима
- нуди решења пре него што се затраже
- признат је стручњак за руковање информацијама
- верује у библиотеке као испоставе цивилизације и прогреса.

Добра организација, педантност и прецизност, вештина комуникације са људима, јасно и прецизно изражавање, љубазност и услужност основа су доброг библиотекара, спремног да изађе у сусрет својим корисницима.

Библиотекар је најважнија спрега између библиотеке и корисника. Установили смо која све очекивања мора да испуни у данашњем окружењу како би на прави начин обављао свој задатак. Али мимо улоге коју он има међу корисницима, велики мотив може да предстваља и сам изглед библиотеке, као простора. Како би их мотивисао, библиотекара простор треба да прилагоди, учини интересантним и примамљивим својим корисницима, којима ће бити задовољство да библиотеку посећују.

Групним радом запослених у укупном планирању изгледа и рада библиотеке, може да се постигне много тога значајног.

Улазни простор:

Визуелни ефекат је веома значајан јер се први утисак стиче према изгледу. Иако је веома субјективно подручје и није мерило квалитета,

амбијент у великој мери доприноси да се корисници осећају пријатније и због тога може да буде од великог значаја. Амбијент треба да буде привлачан и гостољубив, довољно светао и просторан, како би остављао утисак слободе избора.

Посебан значај у библиотеци треба да се придаје изложбеном простору, намењеном за књиге које запослени препоручују по свом избору. Библиотекар треба пажљиво да осмисли на који начин ће књиге организовати и које примерке ће одабрати. У томе не треба да истиче свој лични укус, већ да буде објективан и прилагоди их корисницима и њиховим очекивањима. Уколико се не води рачуна о томе да се наслови мењају, стиче се утисак да те књиге нико не жели и да попуњавају празан простор. Он увек мора бити актуелан, уређен и разноврстан!

На изложбеним полицама предност имају најновији и најчитанији наслови, који треба да буду уочљиви како би корисници при самом уласку могли да их прегледају, а они који први пут посећују библиотеку, стекну утисак богатог избора и понуде.

Посебан простор

Посебан простор, чини одељак у оквиру хола библиотеке. Може бити изложна, устакљена витрина или полица и то место може да буде намењено за актуелне добитнике награда. Библиотекари треба да буду први који ће доћи до тих сазнања и никако се не сме дозволити да корисник буде извор те информације. У том случају се стиче утисак необавештености, неповерења и непрофесионалности библиотекара. Излаже се слика аутора, награђено дело (примерак који библиотека у што краћем временском року треба да поседује) и сва остала дела која се везују за тог аутора.

Актуелна тема:

Библиотека, којој с правом можемо да доделимо синоним *култура*, својим корисницима треба да пласира нова открића, нова сазнања и дешавања у оквиру заједнице којој припада и у свету уопште. Наиме, у оквиру сваке библиотеке треба да постоји одељак који се бави актуелним темама у свим областима културе. Било да су у питању открића из области науке, технологије, језика или медицине ... то ново сазнање за децу и одрасле, представља смернице, али и могућност

да допуне своја интересовања и стекну нова сазнања. На који начин ће то бити пласирано зависи од библиотекара који то осмишљавају. Улога библиотекара састоји се у томе да на што бољи начин привуку пажњу и презентују могућност своје библиотеке да одговори на потребе своје публике. Велики број корисника нема праву слику могућности и због тога је неопходно да библиотекар пружа сва та обавештења. Промоција културних догађања као што су књижевне вечери, сусрети са писцима и разноврзне изложбе, су најбољи начини да се прикажу актуелна дешавања, а самим тим и библиотека ради на изградњи свог имиџа.

Радионице:

Библиотекар, као стручњак за изворе информација, има кључну улогу у образовању. С тога је и циљ радионица образовног карактера и кроз њих треба да се пробуди интересовање за књигу код деце, али и да се она кроз њих усмеравају, размењују искуства и идеје. Наши најмлађи корисници треба на време да стичу радне навике и развијају своју креативност. Деца у великој мери делују интуитивно и импулсивно на своје окружење тако да се мора водити рачуна да први утисак не створи отпор и одбојност према боравку у библиотеци. Атмосфера мора бити неформална и са израженом срдечношћу, а сам амбијент се осмишљава према дечијим потребама:

- да је приступачан по димензијама
- лак за руковање
- јасно истакнутих ознака, разумљивих и правилног изгледа

Задатак библиотекара је да осмисли програм у зависности од узраста, а потом прати њихов рад и усмерава их. Одабира адекватне текстове за читање, које касније креативно приказују кроз сликање, осмишљавање песмица, писање састава или неке нове приче.

Сваки од наведених облика рада је предлог на који начин се може приближити својим корисницима, да би долазак у библиотеку постао њихова стална и неопходна потреба. За који ће се библиотекар одлучити, зависи од њега и могућности да прилагоди своју замисао условима и окружењу у којем функционише.

Чињеница је, да је савремена улога библиотекара одувек била комплексна и захтевна, а све више под утицајима новог времена. Библиотеке и друштво напредују упоредо због чега ниједан елемент друштвеног развоја не би требало да буде олако елиминисан из процеса библиотекарског професионалног развоја. Због тога библиотекар непрестано мора да усваја нове вештине за рад и усавршава своју професију, како би корисници библиотеку схватили за значајног посредника знања.

Постали смо део глобалног светског система у коме се мора на најбољи начин прилагодити и опстати.

ЛИТЕРАТУРА:

Борфи, Питер. Библиотека у двадесет првом веку : нове услуге за информационо доба. Београд: Сlio, 2005.

Стокић, Гордана. Ка филозофији библиотекарства: Џеси Шир у теорији и пракси библиотекарства 2. века. Панчево: Мали Немо, 2002.

Темељне вредности савременог библиотекарства: међународна научна конференција, Београд, 14. децембар 2009: зборник резимеа. Београд: Библиотекарско друштво Србије, 2009.

Библиотеке јуче, данас, сутра

*Невенка Мрђа, виши библиотекар,
Градска библиотека "Атанасије Стојковић", Рума*

**БИБЛИОТЕКА
„АТАНАСИЈЕ СТОЈКОВИЋ”
У РУМИ - НОСИЛАЦ КУЛТУРЕ,
ОБРАЗОВАЊА, ИНФОРМИСАЊА:**

**НАУЧНО ОДЕЉЕЊЕ,
РЕФЕРЕНСНА ЗБИРКА, ЧИТАОНИЦА**

Све је присутнија свест о нужности доживотног учења - од детињства, формалног образовања на свим нивоима до самосталног учења у зрелом добу, укључујући учење на даљину, са или без бодова, сертификата или диплома. Библиотеке су места која треба да обезбеде својим корисницима, без икаквих ограничења, приступ знању и делима људског духа.

„Verba volant, scripta manent”¹ – мудрост је старих Римљана..., а записано остаје само ако је сачувано. Једино што не може да се пренесе јесте, мисао, знање. Зато су библиотеке важне – и као чувари општег, заједничког и историјског знања. Напредни свет окренут је стварању будућег друштва, знања у чијем средишту су увек култура, књиге, библиотеке, нарочито јавне. Сматра се изузетно важним интегрисање новог света, интегрисање знања у традиционалну културу књиге, чији су библиотекари најважнији чувари.

Начин на који библиотека испуњава своје функције у новије време се радикално мења. Традиционални модел библиотеке, који је вековима

¹ „Речи лете, а остаје записано”

одолевао разним утицајима, данас сустижу корените промене које са собом носе нове, модерне технологије. Оне трансформишу и библиотеке и библиотекаре. Долази и до промене унутрашње организације класичног типа ка новој и модернијој. У таквом окружењу, мењају се и сами корисници.

„Јавна библиотека је установа културе чији је задатак да свим грађанима обезбеди библиотечко-информационе услуге путем приступа различитим изворима информација и њихово коришћење, у циљу задовољавања њихових културних, информационих, научних, образовних и рекреативних потреба.²

Градска библиотека „Атанасије Стојковић” у Руми храбро је искорачила у прилагођавању новим потребама и условима стварајући добру организацију и тимски рад. Да би овако озбиљне и дугорочно постављене задатке могла обављати, библиотека, уз образоване и оспособљене библиотечке раднике, поседује и одговарајући простор и опрему ради остваривања потреба све захтевнијих корисника. Набавка нових књига, периодике и свега другог неопходног за рад библиотеке се подразумева.

Да би једна библиотека била добра, односно успешна у својој делатности, од пресудног је значаја и квалитетна комуникација остварена на релацији **библиотекар – корисник**. Сliku о библиотеци корисници углавном стичу на основу тога да ли су остварили своје захтеве или били задовољни понуђеним, а истовремено, и какав су однос остварили са библиотекарима. У њима, идеално гледано, морају бити сједињени: искусан стручни радник који познаје свој посао, психолог који препознаје личност корисника, педагог који је спреман да помогне и зна да реагује у правом тренутку, на прави начин. У библиотеци би требало да раде библиотекари који воле свој позив, који су динамични, елоквентни, тактични, комуникативни. Све то корисници непогрешиво осећају. Високу професионалност не обезбеђује само стално усавршавање већ је то спој афинитета према послу, опште образовање и основно васпитање. Правог професионалца одликује темељно познавање струке, поштовање корисника, спремност за сарадњу, сигурност у наступу, одмереност у понашању, самоконтрола, сналажење у непредвиђеним ситуацијама, умерена сугестивност, дискретна порука. Поштовање корисника је права добродошлица и

² „Стандарди за јавне библиотеке у Републици Србији”

основ сваке добре сарадње. Поред књиге и информације, корисник из библиотеке носи и утиске.

Од библиотекара се очекује да влада библиотечким фондом и да је, поред традиционалних знања, оспособљен да влада савременим технолошким иновацијама, светом дигиталних информација и да оно што библиотека не поседује, тражи даље, у повезаном систему. Стога, библиотекари морају бити вешти у претраживању и похрањивању информација и информатички писмени у коришћењу апликација које нуде нове технологије.

Истовремено, вештина је и не отићи у другу крајност, те да се од нових технологија не превиди корисник. Задатак је утолико тежи пошто, истовремено са сопственим оспособљавањем, треба оспособљавати и корисника у могућностима претраживања разних информација.

И „стари” и „нови” библиотекари имају заједничке основне карактеристике – мењају се форме, окружење и потребе корисника, а суштинско остаје – да библиотекар помогне кориснику да пронађе оно што му је потребно.

У савременом друштву библиотечарство поприма сасвим нову улогу, јер постаје један од темеља носилаца знања. Улози библиотеке као носиоца културе и образовања у последње време додаје се битна улога у пружању **информационих услуга**. У савременој библиотеци не мења се само улога и положај библиотекара, већ су и корисници « принуђени » да стичу и усвајају нова знања како би њихово кретање кроз океане информација било што ефикасније и сврсисходније. Преласком са традиционалног каталога и каталожких листића на online каталоге и дигиталне библиотеке, мења се улога и библиотекара и корисника. Улога је утолико захтевнија с обзиром на њихова интересовања, степен информисаности о томе које им све услуге могу бити пружене у библиотеци, као и њихову оспособљеност за самостално претраживање база података и интернета. Снапредовањем технике мења се и структура корисника – они захтевају да буду услужени брже и квалитетније, тако да ни библиотечарство нема простора за велике компромисе. Ово указује да се отвара веома важан процес оспособљавања не само библиотекара него и корисника. Рад на едукацији корисника је захтеван и двосмеран процес и представља једну од важних смерница нашег даљег рада.

На овај начин снажније се остварује и васпитно-образовна улога библиотеке у информационом описмењавању у виртуелном окружењу. Информациона писменост бави се садржајима, квалитетом и релевантношћу информационих извора. Вештина је одабрати релевантне информације и знања из мора података којима смо преплављени у свету модерних медија и технологија. У овоме и лежи суштина превредновања традиционалног модела пасивног библиотекарства.

Брзина и спремност библиотеке и библиотекара да своје циљеве и деловање прилагоде технолошким и друштвеним променама је оно што оправдава постојање ове гране друштвене, културно-образовне и информационе делатности. Градска библиотека „Атанасије Стојковић” доста је учинила на оспособљавању својих запослених у савладавању нових програма са новим технологијама, да би ишла у корак са садашњошћу и будућношћу. Овога смо постали свесни када смо пре више година доста промишљено сагледали улогу библиотеке у новом добу, па се најпре готово интуитивно, а потом свесно и плански, укључили у нова кретања, у промене које носи ново информационо доба.

Научно одељење је битан саставни део рада библиотеке „Атанасије Стојковић,” јер пружа више услуга широком профилу корисника. Располаже простором од око 200 м², у коме је поред књижног фонда и референсне збирке, читаоница са 16 радних места и 6 компјутера непрекидно повезаних са базама података и интернетом. Корисници их користе бесплатно, уз услов чланства у библиотеци. Предвиђена је могућност скенирања и копирања пошто је опрема за то обезбеђена.

Библиотечко пословање је компјутеризовано од 1995. године, а од 2007. године укључени смо у Cobiss – организациони модел повезивања библиотека у библиотечко-информациони систем са узајамном каталогизацијом а 2010. г. у ОРАС, стварно окружење.

Лисни алфаветски и стручни каталози су затворени. Преко електронског каталога доступне су све релевантне информације за целокупан фонд и рад румске библиотеке. Путем шест умрежених радних станица у читаоници, као и још 8 радних станица – компјутера у осталим деловима библиотеке, омогућен је брз и комплетан преглед on-line претраживања у библиотеци, као и од куће. Чланови библиотеке

од куће, уз одговарајуће шифре, могу вршити резервацију грађе као и продужење рока враћања задужених публикација. Такође овим путем, електронски, стижу и сва друга обавештења везана за рад са корисницима и активностима наше библиотеке.

Данас је уобичајен рад са корисницима путем компјутерског програма учлањење, задужење, раздужење публикација, претрага информација, статистика...

За сваку библиотеку веома су важни **статистички подаци** који представљају квантитативни опис њених укупних активности и важан елемент предузимања одређених мера на основу предочених показатеља. На основу њих могуће је мерити своје активности и свеукупан рад - податке о обради грађе, циркулацији збирки, информационим захтевима.... Могу да се мере библиотечке збирке (величина, структура...), коришћење библиотеке (структура корисника, број посета, врсте пружених услуга...). Са применом и развојем аутоматизованог библиотечког система, прикупљање бројчаних података постаје знатно лакше, а подаци су доследни, комплетни и упоредиви. Пошто је ово прва година пуне примене новог програма, у наставку ћемо приказати само податке за протеклу годину, који ће бити добра основа за даље упоређивање.

Морамо, истовремено, бити свесни и одређених мањкавости које се овим путем испољавају, а тичу се следећег - шта се догађа са мерењем библиотечких фондова, колекција које обухватају само обим фонда у броју јединица, а не говоре о квалитету те колекције или о њеном значају за потребе корисника...

Научно одељење располаже књижним фондом од 16.237^а публикација из свих научних области, од чега је 1.564 у депозиту. Наравно да је ова категорија флексибилна јер, фонд је жив, стално се допуњава, неактуелне публикације премештају у депозит, отписују, расходују...

Приступ фонду делимично је доступан уз присуство, односно помоћ библиотекара. Део публикација може се износити по уобичајеним правилима библиотеке, док је део, посебно референсна збирка, предвиђен за коришћење у читаоници. Утокује процес издвајања и формирања посебног фонда стране књиге који ће на једном месту бити доступан корисницима. Предвиђено је да се део овог фонда

може користити ван библиотеке.

Табела 1 – Структура фонда³

Одељ.	УДК 0	УДК 1	УДК 2	УДК 3	УДК 5	УДК 6	УДК 7	УДК 8	УДК 9	ЗБИР.
Научно	801	1881	952	2699	646	2075	1487	490	3642	14673
Депоз.	112	287	50	757	16	53	17	11	261	1564
Укупно	913	2168	1002	3456	662	2128	1504	501	3903	16237

Основни фонд чине књиге из готово свих области људског стваралаштва и знања. Заступљене су све стручне и научне дисциплине од филозофије, психологије, религије, друштвених наука, природних и примењених наука, уметности, спорта, лингвистике, географије и историје. Уколико публикацију коју корисник потражује библиотека не поседује, на његов захтев врши се међубиблиотечка позајмица, а по сличним захтевима и ми шаљемо наше публикације. Електронски каталог је овом приликом веома добро средство комуницирања, јер се види све што имамо у фонду.

Услуге научног одељења најчешће користе студенти и ученици за израду семинарских радова, реферата, матурских радова, али и сви други за различите потребе. Друштвена и економска кретања су упутили већи број корисника на библиотеку, посебно студената којима је место студирања на мање од сат времена од Руме (Нови Сад, Београд, Шабац). Они све више траже одговарајућу литературу и информације у нашој библиотеци. Захтеви свих профила корисника постали су доминантно везани за конкретне потребе, па су усмеренији на публикације из економије, менаџмента, бизниса уопште, популарне психологије, пољопривреде, дигиталних вештина... Корисници најчешће долазе са јасним и прецизним захтевом и траже брз и конкретан одговор. Углавном добијају информације, упутства како се користи библиотечка грађа, електронски каталог и помоћ при избору литературе за одређену тему.

³ Стање 31.12.2010.

Табела 2 – Коришћење фонда⁴

УДК 0	УДК 1	УДК 2	УДК 3	УДК 5	УДК 6	УДК 7	УДК 8 ⁵	УДК 9	ЗБИР
67	1696	279	578	295	766	188		472	4974

Ова статистика изведена је на основу забележених података програма Cobiss. Треба имати у виду да је протекла година била година уходавања, те је сигурно да су ови подаци и бољи, јер све оно што је изношено корисницима на увид и консултације, није забележено. Дешавало се да је програм био у прекиду, да није радила интернет мрежа и да је било нестанка електричне енергије, а то је све утицало на делимичне прекиде рада и фреквенцију фонда и корисника. Треба напоменути да смо током јуна 2010. успешно обавили и ревизију целокупног књижног фонда. За то време је библиотека била затворена за све кориснике. Истовремено, пошто је референсна литература устројена по УДК систему, дела из референсне збирке, као што су речници и дела о језику, овај пут су сврстана у целокупан фонд публикација језика и књижевности заједно, група 8, тако да је број коришћених књига сигурно већи.

Све публикације инвентарисане су и стручно обрађене према међународним стандардима. У смештају фонда примењује се принцип УДК

Дела из референсне збирке устројена су такође по систему УДК тако да је било немогуће сагледати их посебно, јер се, нпр. Пољопривредна енциклопедија води у групи 63, заједно са свим другим публикацијама ове групе УДК.

У сваком случају, коришћено је око 30% публикација научног фонда. Дубља анализа показала би појединачну коришћеност публикација.

До изражаја све више долазе потреба и могућност претраживања информација путем савремених технологија. Могућност интернет претраживања, самостално или уз помоћ библиотекара, пружа корисницима брже и квалитетније информисање из најразличитијих области. Интернет је често допуна постојећој литератури и референсној збирци. Дobar библиотекара треба да отвара пут у начину избора

⁴ Стање 31.12.2010.

⁵ УДК група 8 обрађена је јединствено за цео фонд.

литературе и информација и њиховог коришћења. До изражаја при том долазе васпитни, образовни и информативни рад библиотекара.

Референсна збирка је саставни је део научног одељења градске библиотеке „Атанасије Стојковић” и садржи преко хиљаду публикација. У суштини то је скуп свих секундарних публикација које се стављају на располагање корисницима без права изношења из библиотеке. Оне доносе систематизоване прегледе, односно пописе примарних публикација, или у сажетом облику пружају информације о одређеним сазнањима. Публикације у оквиру ове збирке се концентришу на чињенице и намењене су корисницима који углавном знају шта траже, односно имају одређена питања и траже коначан одговор. Ова збирка мора бити актуелна, стално се обогаћивати, што у овим временима и није једноставно. Величина треба да је подређена потребама корисника. Веома је важан и начин на који је организована, односно да је класификована тако да има једноставан и логичан распоред, у нашем случају по принципу Универзалне децималне класификације.

Значајан је и простор који збирка заузима. У нашој библиотеци смештена је у посебној просторији и изложена на полицама једног дела научног одељења и, на жалост, није на дохват руке корисницима.

За референсну збирку је најважније колико се често користи, колико је употребљива у давању одговора, било да је користи библиотекар или корисник. Она треба да утиче на информационе захтеве корисника и обратно, да захтеви корисника и њихове потребе утичу на њен састав и садржај. Циљ развоја референсне збирке је да служи разноврсној популацији корисника, а то значи да треба сагледавати ове потребе, мерити коришћење и квалитет фонда и оцењивати степен задовољавања потреба корисника. На основу таквих информација, уз сав недостатак средстава, треба је плански попуњавати.

Референсну литературу чине библиографије, каталози, лексикони, енциклопедије, речници српског и страних језика, приручници, годишњаци, алманаси, атласи, дакле дела која садрже информације из свих могућих области људског знања. Све публикације инвентарисане су и стручно обрађене према међународним стандардима. У смештају фонда примењује се принцип УДК, односно стручни смештај за монографске публикације, референсну збирку и серијске публикације.

Развој информационих технологија утицао је да део референсне

збирке постану и **електронски извори као што су on-line каталози, електронске базе података и интернет.**

Развојем нових информационих технологија, појавом рачунара, електронских медија и интернета као преовлађујућег извора, дошло је неминовно до значајних промена у области лексикографије и појаве нових облика енциклопедија, лексикона, речника и сл. грађе. Аутоматски се јављају питања и дилеме шта користити – класику или модерне технологије? Да ли користити штампана издања, још увек потребна, када на интернету већ постоји велики број виртуелних енциклопедија (електронска, дигитална, онлајн, сајбер). Њихова основна предност је да се на једноставан и брз начин дође до сажете информације о било ком сегменту људског знања. Интернет је са својим комуникационим могућностима и императивом „тренутно доступно”, објединио тежње многих лексикографа за креирањем светске енциклопедије која би сабрала целокупно знање човечанства (или појединих области) и сваки делић тог знања учинила доступним корисницима било где и било када, једноставним кликом на тастатури. Један од покушаја обједињавања целокупне најпознатије светске белетристике недавно је, да ли привремено, зауставила судска одлука због дилеме о нарушавању ауторских права.

Огроман број информација које се сливају на интернет, неограничена слобода постављања разних садржаја и могућност сваког појединца да постави свој текст, сајт, блог, намећу потребу процењивања њихових вредности. Предност електронских садржаја над штампаним медијима је у томе што на неупоредиво бржи и јефтинији начин стижу до корисника, при томе нудећи немерљиви број најновијих информација из свих области.

Пред библиотекарима који желе да пруже корисницима квалитетну услугу налази се тежак задатак да **процене** шта је, од свега шта се на интернету може наћи, релевантно, компетентно и научно утемељено. Овом приликом је потребно знање, оспособљавање, искуство. Блогови, форуми и сл. облици комуникације, углавном се не могу сматрати валидним за одабир информација, али се могу користити официјелни сајтови државних органа, институција, јавних установа, стручних удружења...

Запазили смо да корисници исказују веће поверење у традиционалне изворе, често истичући да им је при сачињавању радова сугерисано

да више користе штампане садржаје од оних са интернета.

Уз стандардну беспарицу обogaћивати референсну збирку новим делима данас није нимало лако. Последњих година, са великим порастом броја издавачких кућа, и са повећаном потражњом за комерцијалним садржајима, појављује се знатан број публикација које не задовољавају озбиљне научне и стручне критеријуме. Поред тога, набавком нових референсних дела, шта учинити са старим? Преовладава, за сада, мишљење, да би било добро да у збирци, приликом уврштавања најновијих издања приручника, треба да остану и стара, нарочито ако се ради о енциклопедијама, биографским и другим речницима и лексиконима. Садржаји нових и старих издања се у многим случајевима допуњују. Све је то за референсну збирку велики изазов.

Можда се као пример може направити паралела између класичних, штампаних енциклопедија – као што су енциклопедије Лексикографског завода, Просветине енциклопедије и др., и популарне интернет енциклопедије – Википедије, у чијем заглављу стоји „Добродошли на Википедију, слободну енциклопедију коју и ви можете да уређујете.” Она се једноставно допуњава новим актуелним текстовима, а већ постојећи чланци могу се ажурирати.

Са друге стране, сматра се да издавање секундарних публикација, енциклопедија, речника... захтева висок квалитет написаног дела и озбиљан стручни садржај. Објављивање једне енциклопедије је огроман издавачки подухват у који је потребно уложити огроман труд целог редакторског тима.

Поред нових публикација које је библиотека Рума у последње време набавила за свој фонд, забрињава то што је старост солидног броја енциклопедија из периода 70-тих година прошлог века. Оне несумњиво имају свој непролазни значај, али је проблем у томе што нема нових, у таквом погледу сериозних. Интернет је добар, али не и доваљан, за сада. Искуство, у ствари, указује да треба користити и једне и друге врсте информација, односно све оно што би допринело да се захтеви корисника остваре.

Читаоница градске библиотеке „Атанасије Стојковић” - за успешан рад библиотеке потребна је организована, савремено опремљена и стручно вођена читаоница. Као што је читање, учење, тражење информација значајн процес, веома је важно и **где се чита**, односно

траже информације, одн. у каквим условима се то ради.

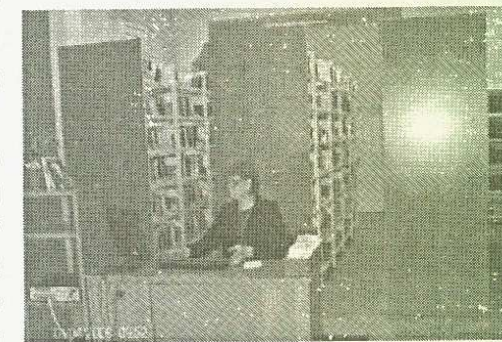
Да је читаоница одувек убрајана у најважније просторе библиотеке говоре бројни примери из прошлости, а сведоци смо да је тако и данас. Познато је, на пример, да је библиотека у Ефесу још 115. године пре нове ере имала цео средњи део намењен читаоцима, док су се књиге налазиле на полицама уз зидове, или, у многобројним средњовековним библиотекама као што су оне у Кембриџу, Ђезени, Фиренци..., највећи централни део заузимале су читаонице. У Србији у 19. веку велика пажња је посвећивана читаоцима. Оне су били нуклеуси из којих су се развиле данашње библиотеке.

Свим корисницима књиге добро је познато од коликог је значаја одговарајући читаонички простор и његова прикладна опрема. За њено несметано функционисање неопходно је испунити доста захтева: да има довољно простора за рад корисника и библиотекара и за смештај приручне литературе, часописа, да је ентеријер функционалан и привлачан; светао, опремљен простор, заштићен од прекомерне буке и фреквенције, привлачних боја и материјала са добрим психофизичким условима; добро осветлење природним и вештачким светлом, модеран и функционалан намештај, столице пресвучене платном, посебно нова и модерна технологија - компјутери, штампач, скенер, фотокопир... Дакле, све оно што би кориснику пријало да несметано у њој ради, да се добро осећа и да пожели опет да дође.

Градска библиотека „Атанасије Стојковић” има доста солидну новоопремљену читаоницу са пристојном опремом, уз одређене мањкавости које смо принуђени да вешто превазилазимо у датим

Интернет читаоница

Нада Васић-Косановић

условима. Ако поредимо период од пре неколико година када нисмо имали ни овај простор ни опрему, онда смо веома задовољни, и што је важније задовољни су корисници. У доста пристојном радном и академском амбијенту, корисницима је на услузи шест компјутера са сталном интернет везом и повезаним базама података. Осим тога, оснивач је за ову годину обезбедио средства за њихову модернизацију, што би у овој беспарици требао бити похвале важан гест. Бржи компјутери омогућиће још боље информационе могућности, складно савременим информационим потребама.

Са одговарајућим ентеријером, читаоница Градске библиотеке постала је и истински културни центар ове средине. Углавном у вечерњим часовима одржавају се бројне књижевне вечери, промоције, трибине, мултимедијалне презентације, обуке...

Од недостатака, највећи проблем је фреквентност простора, непокривеност пода упијајућим материјалом, неприступачност референтне литературе, боље вештачко осветљење, још оспособљенији библиотекари...

Простор читаонице намењен је за учење, научноистраживачки рад...и користе га углавном студенти и средњошколци за припрему испита, семинара, матурских радова, истраживачких пројеката, али и сви други чланови библиотеке сходно сопственим потребама.

Да читаоница испуњава своју сврху види се из пораста броја корисника, јер, добар глас се лако шири. И када студенти, који дају последње испите или дипломирају после рада у читаоници, редовно дођу да поделе радост због успешно завршеног посла, то сигурно представља најлепше моменте и најлепшу награду за успешан рад библиотекара и саме библиотеке.

Сагледавајући структуру **корисника читаонице**, у највећем броју су студенти, већином редовни (1352), затим запослени (1240),⁶ средњошколци (556) и незапослени (531).⁷

У самој читаоници протекле године коришћено је 336 публикација из научног фонда и то само оних „прокњижених” у COBISS систему. Остале

6 Добар број запослених користи могућност колективног чланства, са нижом ценом чланарине, а чланске картице користе њихова деца (студенти, ученици...)

7 Користе читаоницу одн. интернет за трагање за послом, слање CV-а, нарочито заказивања и резултата испитних рокова, коришћење социјалне мреже Facebooka, прелиставање штампе..

публикације, пре свега из референтне збирке, али и друге монографске публикација, које су само прегледане од стране корисника, на овај начин нису бележене као обрт књиге. Извесно је да би ови показатељи утолико били богатији.

Корисници се често служе својом литературом, а читаоницу користе као добро место за учење, писање, читање и коришћење интернета. У таквом случају ми бележимо само посете библиотеци. Могућност коришћења сопствене литературе привлачи кориснике, нарочито у време испитних рокова, израде матурских радова...Читаоница се доста се користи и у зимским месецима због пристојних услова (грејање), али и током летњих месеци због климатизованог простора.

Коришћење компјутера је приступачно и корисници их радо користе, било да долазе наменски због њих, тражећи информације или користећи неке од социјалних мрежа. За јавне библиотеке интернет је дефинитивно важно средство за свакодневни рад, информисање корисника, информисање библиотекара, идеално средство за промовисање библиотечких фондова и активности. Ово је само нов начин да покажемо шта све постоји и где се то може наћи у библиотеци или шире. У коришћењу компјутера, уходавали смо се заједно са корисницима у устројавању неких правила коришћења интернета.

Табела 3 - Посета читаоници и коришћење интернета⁸

Категорија	јан	феб	мар	апр	мај	јун ⁹	јул	авг	сеп	окт	нов	дец	Укупно
Сту.	137	108	149	144	81	66	103	123	117	99	121	104	1352
Ср. Шк.	28	44	66	66	58	28	45	32	69	55	38	27	556
Нез.	10	22	31	32	30	13	50	50	65	54	88	86	531
Пен.	14	17	19	32	8	6	13	17	24	10	47	18	225
Ванр. сту.	3	0	5	1	10	9	0	14	9	1	0	2	54
Остали	111	105	135	176	85	72	105	207	205	115	248	205	1769
Укупно	303	296	405	451	272	194	316	443	489	334	542	442	4487

Број од готово 4.500 регистрованих посета протекле године указује да читаоница градске библиотеке, заједно са научним

8 Преглед коришћења читаонице и интернета у 2010. години по месецима.

9 Од 14. јуна 2010. до 5. јула 2010. Библиотека је била затворена због ревизије књижног фонда.

одељењем, као и цела библиотека, испуњава своју функцију носиоца културе, образовања и информисања. Улагања у простор, опрему и оспособљавање библиотечког кадра није био узалудан посао.

ЛИТЕРАТУРА:

- Брофи, Питер. „Мерење учинка за библиотеке 21. века”. *Гласник Народне библиотеке Србије* бр. 1 (2004): 203-218.
- Вучковић, Жељко. *Јавне библиотеке и јавно знање*. Нови Сад: Библиотека Матице српске : Футура публикације, 2003.
- Вучковић, Жељко. *Ка савременој библиотеци*. Нови Сад: Библиотека Матице српске, 1997.
- Жупан, Весна Д. *Маркетинг у библиотекама*. Београд: Свет књиге, 2001.
- Ињац, Весна. „Светска дигитална библиотека – сан или виртуелна стварност”. *Гласник народне библиотеке Србије* бр. 1 (2002): 235-270.
- Клејтон, Питер и Гари Јуџин Горман. *Управљање изворима информација у библиотекама : управљање фондовима у теорији и пракси*. Београд: Слио, 2003.
- Мангел, Алберто. *Библиотека ноћу*. Београд: Геопоетика, 2008.
- Младеновић, Добривоје, ур. *Библиотекарство на крају века*. Београд: Библиотекарско друштво Србије, 1997.
- Нинков, Јасмина. „Библиотеке у ери Интернета да ли је Борхес био у праву?”. *Библиотекар : часопис за теорију и праксу библиотекарства* св. 3-4 (2007): 361-367.
- Пут књиге до читаоца посредством библиотека : зборник радова. Београд: Народна библиотека Србије : Заједница матичних библиотека Србије, 1983.
- Рашић, Бранка. „Електронски облици информација у библиотекама: услуге, ауторска права и релевантност”. *Панчевачко читалиште*, мај 2009, XIV, 34-38.
- Стојаковић, Слађана. „Референсна збирка Народне библиотеке Србије”. *Гласник Народне библиотеке Србије* бр. 1 (2004): 25-36.
- Стојаковић, Слађана. „Референсни рад”, *Гласник Народне библиотеке Србије* бр. 1 (2005): 101-111.
- Стокић, Гордана. *Ка филиозофији библиотекарства*. Панчево: Мали Немо, 2002.
- Стокић Симончић, Гордана и Жељко Вучковић. *Менаџмент у библиотекама*. Београд: издање аутора, 2003.
- Стокић Симончић, Гордана и Жељко Вучковић. *Управљање библиотекама у доба знања*. Источно Сарајево: Градска библиотека 2007.
- Џил, Филип, прир. *IFLA/UNESCO Смернице за развој јавних библиотека*. Београд: Народна библиотека Србије : Библиотека града Београда, 2005.

Кристина Зукић, библиотекар
Библиотеке „Глигорије Возаровић”
Сремска Митровица

КЊИЖНИ ФОНД ДЕЧЈЕГ ОДЕЉЕЊА СРЕМСКОМИТРОВАЧКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Иако живимо у добу електронике, брзих информација, бројних медија, иновативни приступи деци и њиховом одрастању, књигу и даље стављају у први план. Изградња позитивног става према књизи и читању у раном детињству веома је битна. За књиге се каже да су човеков најбољи пријатељ. Оне су ту да утеше, да праве друштво усамљенима, или насмеју и орасположе тужне. За поједину децу библиотеке су места која посећују само они који воле да уче односно „штребери”. Али то није истина! У библиотекама свако дете може да нађе нешто за себе. Оне су налик учитељицама... Сваки њихов делић одише неком врстом знања. Свака прочитана књига доноси нова сазнања било да припада науци, уметности или књижевности. Библиотеке су посебна места са атмосфером која инспирише да се позитивно мисли, даје сигурност, подстиче на стварање, развија креативност, а у исто време су и непресушни, поуздан и сигуран извор информација и знања.

Књига својим садржајем може да буде : авантуристичка, крими, тинејџерска, научнофантастична, љубавна, облику песме, приче, романа или драме, са сликама - сликовница за најмлађе или без њих, за старији узраст.

„Стога, библиотека данашњице мора да посвети више пажње деци, дечјем узрасту јер посебна одговорност библиотеке лежи у намери да још у раном узрасту код деце успе развити ентузијазам и занимање за знање и читање. Знање и читање представљају виталне елементе

у развоју њихове личности током живота. Задовољан корисник овог узраста је одличан промотер библиотечких услуга који подстиче своје вршњаке, родитеље и околину на коришћење библиотеке.”

Време проведено у библиотеци сигурно ће вам дочарати бар делић лепоте читања и стицања нових знања, а библиотека ће вам постати омиљени кутак.

Фонд дечјег одељења у сремскомитровачкој библиотеци прилагођен је потребама деце предшколског узраста, млађих и старијих основаца. Ово одељење пружа најмлађим читаоцима велики избор сликовница, књига белетристике за децу, школске лектире, стрипова.. Одмах треба рећи да не постоји чврста граница између књижевности за децу и књижевности уопште, јер иако постоје дела која деца сигурно не могу разумети, исто тако постоји и литература која подједнако интересује и децу и одрасле.

Дечје књиге су као најдивније играчке. Неодољиво лепе и примамљиве. Ведре и лековите. Једноставне и паметне. Не постоји популарнија уметност од оне намењене деци. Тако је пре педесет година говорио Душко Радовић. Заронити у море књига за најмлађе право је авантуристичко путовање, а у њему могу уживати и одрасли.

„Предшколци су у библиотеци веома активни, радознали и радо претражују сликовнице, али тешко је задржати њихову пажњу. Они очекују непрестану забаву, иначе губе интерес. Стога је је избор грађе за најмлађе кориснике резултат пажљивог планирања. Настоји се да она дјелује стимулативно: публикације које имају кратка поглавља, мноштво одломака и илустрација, текст писан кратким и лаганим реченицама, боја и дизајн публикације требају бити атрактивни и занимљиви.”

Деца на узрасту I и II разреда најрадије читају сликовнице и књиге које су богато илустроване. Њихов садржај су најчешће приче о животињама у којима оне добијају особине људи или шаљиве песме. Оне морају бити испричане једноставно и дати истиниту или духовиту слику о свету и околини.

Ученици III и IV разреда проширују своја читалачка интересовања на бајку која у њима буди машту и развија осећање за правду. За бајку их везује занимљивост испричаних догађаја и храброст главних јунака.

Код ученика виших разреда нарочито је велико интересовање за

авантуристичку прозу, чији јунаци пролазе кроз разне неприлике и увек излазе као јунаци и победници. Подједнако је и интересовање за научно-фантастичну литературу. Насупрот овим жанровима стоји литература писана на реалистичкој основи. То су романи и приповетке писане о деци, чији су јунаци деца, њихови несташлуци, неспоразуми са одраслима, згоде и незгоде у школи и породици.

Поезија као књижевна врста омиљена је код ученика нижих разреда, а нешто мање се чита код деце старијег узраста. Теме радо читаних песама имају широк распон од песама о природи и животињама до љубавних и социјалних.

Читалачко интересовање деце не везује се само за књижевност, код њих постоји и заинтересованост за остале делове фонда.

Већ у нижим разредима деца су заинтересована за енциклопедије општег типа, али и оне које обрађују посебне области географију, историју, биологију. У вишим разредима најчешће се интересују за физику, астрономију и књижевне речнике и лексиконе.

„Тинејџерски узраст је корисничка група која захтијева стрпљење и одлично познавање њихових потреба и интересовања. Дјеца овог узраста се налазе на путу ка самосталности, не трпе ауторитете и у животној су фази пуној експериментисања и тестирања стрпљења родитеља и околине. Понуђена грађа за овај узраст треба да садржи разне формате, посебно електронске, популарне часописе, стрипове. Таква колекција је веома ефикасна у изградњи навике читања.”

При избору литературе и формирању књижног фонда у дечјем одељењу мора се обратити пажња како на жеље детета – читаоца тако и на уметничку вредност дела. Књижни фонд треба попуњавати оним делима која су атрактивна, популарна, али и да имају одређену уметничку висину.

Код деце предшколског узраста је посебно изражена радозналост и они често подражавају понашање и навике одраслих. Дечја радозналост је веома важна библиотекарима. Из те њихове радозналости се постављају питања, траже одговори, истражује, ствара и чита. Библиотекари су ту да одговоре на њихова питања, дају адекватне одговоре, употпуне њихово знање, отворе видике, подстакну их на размишљање, покрену неку нову знатижељу. На тај начин се брже и ефикасније долази до сазнања какву литературу библиотека треба да поседује, односно набави, да би деца овог узраста што чешће

посећивала библиотеку.

Деца млађег школског узраста такође воле да долазе у библиотеку, али се њима намећу и одређени захтеви. Код њих је такође присутна радозналост, али у улози ученика нагло се развијају одговорност и жеља за постигнућем. Код ове деце треба подстицати читање и мотивисати их на разне начине да што више долазе у библиотеку, јер је ту и лектира коју учитељи инсистирају да прочитају. Зато је важна добра сарадња библиотеке и школе. На тај начин библиотека би требала да добије информације која лектира је актуелна, важна за децу одређеног школског узраста.

Кад су у питању деца виших разреда основне школе и тинејџери будност библиотеке треба да буде појачана. Непрестано се морају пратити и истраживати захтеви, потребе, жеље, утицаји, трендови, проблеми, динамика и начин живота младих. У складу с тим библиотека треба и да обезбеди литературу која је потребна том старосном узрасту.

Дечја одељења која попуњавајући своје фондове прате издавачку делатност и набављају најбоља дела из књижевности, уметности и науке, а при том поштују жеље својих читалаца, имаће увек многобројну публику, која ће им често остати верна и по завршетку основне школе.

*Марина Крањчевић, библиотекар,
Градска библиотека „Атанасије Стојковић”, Рума*

КЊИГЕ ИЗ РАТНОГ ПЕРИОДА У ГРАДСКОЈ БИБЛИОТЕЦИ У РУМИ

Библиотечка делатност током I и II светског рата

Период током Првог и Другог светског рата у Руми одликује постојање само библиотека разних удружења (националних и еснафских), школских и приватних, док није било јавних библиотека.

На основу постојећих података, може се рећи да стање у румском библиотекарству између два рата није било задовољавајуће. Више пута у том периоду стављано је на дневни ред питање оснивања градске књижнице и читаонице, али увек без резултата. Све румске библиотеке које су у том периоду постојале биле су затвореног типа. Једино је библиотека Српске трговачке омладине, основана 1932. године, била приступачна и другима, док су остале друштвене библиотеке биле ексклузивне, затвореног типа, као и школске библиотеке. Поред библиотеке Српске трговачке омладине, у Руми пред Други светски рат, значајни улогу имала је и библиотека Соколског друштва, основана 1934. године. Румски Хрвати имали су, у оквиру свог културно-уметничког друштва „Матија Губец”, своју књижницу са читаоницом, основану 1919. године. Поред поменутих библиотека постојала је и библиотека румских Немаца, намењена искључиво немачком становништву, које је после Првог светског рата добило статус националне мањине. Они су 1891. године основали своју читаоницу. Пред Други светски рат она је имала око 3.000 књига и илустрованих часописа. Ова библиотека је потпуно страдала крајем рата и тако поделила судбину библиотека

српских друштава у месту, које су ишчезле у фашистичком прогону почетком рата.

Начин набавке фонда

Несумњиво је да библиотеке затвореног типа нису могле задовољити потребе становника Руме. Због тога се одмах након ослобађања приступило организовању библиотечке службе, која би опслуживала широк круг читалаца, односно била доступна свим радним људима и грађанима.

Први корак био је сакупљање књига преосталих из предратних библиотека и од појединаца, као и прикупљање прилога од организација и грађана за куповину нових књига. На основу усмених података знамо да су Румљани новчаним прилозима и прилозима у књигама помогли отварање своје библиотеке. У акцији прикупљања књига предњачила је омладина.

Градска библиотека која данас постоји у Руми уписана је у регистар Скупштине Општине Рума 1963. године, мада постоји податак да је библиотеку основао Народни одбор општине Рума 1949. године. Међутим, њени први чланови тврде да је библиотека основана још 1947. године. Могуће је да је то тачно, а може се претпоставити да је до 1949. године библиотека достигла виши степен организације, па је приликом уписа у регистар 1963. године та година узета као година оснивања.

Године 1948. је почело формирање фонда у библиотеци, а 1953. се почело са вођењем књиге инвентара. Инвентарни бројеви до 5000 припадају књигама које су затечене, тј. додељиване су постојећим публикацијама, и после редом како су пристизале.

Опис фонда

Фонд књига из ратног периода у румској библиотеци броји 67 примерака, и исто толико наслова.

У фонду преовлађују загребачка издања, вероватно зато што се тамо махом студирало. Одређен број књига стигао је из личних библиотека. Од великог значаја за фонд ратне књиге је Богдан Рајаковац, загребачки студент, наш суграђанин, из чије кућне библиотеке је после његове смрти један број књига нашао уточиште у нашој библиотеци. Нажалост, немамо података који су то наслови, ни колико их је тачно било, али

се претпоставља да је то један значајан број.

Осим њега, књиге су библиотеци поклонили и:

Софија Јамбрек (*Двије сестре*, Пол Бурже, 1916. *Повијест гријеха*, Стефан Жеромски, 1916. *Бијели оклопник*, Пол Маргерит, 1914. *Pollice verso*, Алексије Луговој, 1917.

Двобој, Алексеј Куприн, 1915.), Никола Костић (*Утва златокрила*, Владимир Назор, 1916.

Медвјед Брундо, Владимир Назор, 1916.), Марија Канашић (*Познавање и обрада земљишта*, Добра Б. Тодоровић, 1942. *Заштита биља*, Јосип Тержан, 1943.), Милоје Мишић: (*Из партизанског дневника*, Нада Сремац, 1945.) као и Д. Баџовић: (*Опћинско дијете*, Бранислав Нушић, 1917. (са личним печатом „стан Д. Баџовић поштар”).

Осим ових књига, за које тачно знамо ко их је поклонио библиотеци, постоји и одређен број за који се сматра да су из школских библиотека. То закључујемо по неколицини оних са печатом школе, а на неким су бројни потписи ђака.

Већина књига, 39 примерака је затечено пре формирања инвентарне књиге, а остатак је стизао накнадно и тако уношен у књигу инвентара. Најмањи инвентарни број у фонду ратне књиге је 236 (*Лица у пролазу*, Јован Поповић, 1941.).

Овај фонд, иако релативно мали, обилује разноврсним насловима, као и темама којима се бави. Заступљене су различите области, од историје, психологије, преко пољопривредних приручника (о узгоју стоке и заштити биља), па све до језика (речници, приручници, граматике) и књижевности (поезија, драме, романи).

Интересантна је књига *Прилог познавању биљне производње*, Ладислав Винковић, Загреб, 1943. у којој се налази печат који указује да је књига највероватније била цензурисана. Издава је 1943., а званично објављена „одлуком војне цензуре” тек 1946. године. Овде можемо видети како су извршене корекције које се односе на политичка дешавања у том периоду, па тако уместо НДХ сада стоји само Хрватска.

Исти случај имамо и са приручником *Користи ли пчела медарица виноградима и воћњацима*, Максиммиљан Неидхардт, Загреб, 1943.

Данашња Градска библиотека „Атанасије Стојковић” је 2007. године почела унос целокупног фонда у систем COBISS, а 2010. године почиње рад ОПАС окружењу. Књиге из ратног периода су унете у овај програм

и обрађене су по овом стандарду, додељен им је статус потпуно недоступних примерака. Оне се чувају на посебном месту на Одељењу за одрасле.

Разноврсност овог фонда сведочи нам да је издаваштво у ратним годинама имало свој континуитет и да је задовољавало друштвене потребе.

Каталог књига објављених током Првог и Другог светског рата у фонду Градске библиотеке "Атанасије Стојковић" у Руми

1. ΑΨΧΥΛΟΣ. Eshilove tragedije. Zagreb: Matica hrvatska, 1918. XX, 363 str.
[COBISS.SR-ID 33557511]
2. Друго заседање Антифашистичког већа народног ослобођења Југославије. [Б. м.: б. и.], 1944. 48 стр.
[COBISS.SR-ID 95345159]
3. Друго засједање Антифашистичког Вијећа Народног Ослобођења Југославије. Суботица: Пропагандни одсек НОО, 1944. 64 стр.
[COBISS.SR-ID 90155527]
4. Antologija stare lirike grčke. Zagreb: Matica hrvatska, 1916. XXII, 378 str.
[COBISS.SR-ID 56003079]
5. АРСИЋ, Драгиша. Хмељ, (Пољопривредна библиотека, 40). Београд: Ипроз, 1942. 40 стр., илустр.
[COBISS.SR-ID 6219271]
6. АЦЫБАШЕВ, Михаил Петрович. Izabrane novele, (Moderna knjižnica, sv. 60-61). U Zagrebu: Hrvatski štamparski zavod, [1915?]. 113 str.
[COBISS.SR-ID 11170311]
7. BOURGET, Paul. Dvije sestre : povijest jednoga pregaranja, (Zabavna biblioteka, tečaj 5, knj. 57). Zagreb: Kr. zemaljska tiskara, 1916. 142 str., autorova slika.

- [COBISS.SR-ID 99348743]
8. BUJAS, Ramiro. Pitanje duhoznanstvene psihologije. Zagreb: [s. n.], 1943. 12 str.
[COBISS.SR-ID 144292359]
9. VASECKIJ, G. S.. Lomonosov. Zagreb: Knjižara Odjek, 1941. 50 str.
[COBISS.SR-ID 78182151]
10. ВИЛХАР, Албин, ЈЕВТИЋ, Иван. Немачко-српски речник. Београд: Свесловенска књижара Н. Живковића, 1941. [2], 819 стр.
[COBISS.SR-ID 188171015]
11. VINKOVIĆ, Ladislav. Prilog poznavanju biljne proizvodnje, (Gospodarska knjižnica Ministarstva narodnog gospodarstva glavnog ravnateljstava poljodejstvo u Zagrebu, sv. 13). Zagreb: Glavno ravnateljstvo za poljodjelstvo, 1943. 115 str.: ilustr.
[COBISS.SR-ID 90627596]
12. ВОЈНОВИЋ, Иво. Akordi. Zagreb: Jug, 1917. 207 str.
[COBISS.SR-ID 16157447]
13. ВОСКРЕСЕНСКИ, А.. Шта је то УНРРА, (Издање Нове Југославије, бр. 9). Београд: "Нова Југославија", 1944. 22 стр.
[COBISS.SR-ID 53110023]
14. GALSWORTHY, John. Vlasnik. Svez. 1, (Svjetski pisci). Zagreb: A. Velzek, 1941. 198 str.
[COBISS.SR-ID 92105991]
15. GAHS, A.. Problemi moderne i stare magije. [S.l]: [S.n], 1944. 49 str.
[COBISS.SR-ID 1024125568]
16. ГЛИШИЋ, Милован. Приповетке, (Српска књига, Књ. 48-49). Београд: Издавачко и прометно А.Д. Југоисток, Београд. 164 стр.
[COBISS.SR-ID 97535244]
17. ГРОСМАН, Василиј Семјонович. Народ је бесмртан : роман, (Совјетска савремена књижевност, 1). Београд: Просвета,

1944. 101 стр.
[COBISS.SR-ID 55303175]
18. DJUZELEV, Dimitr Hristov. Schopenhauerova pragmatistička kritika uma. Zagreb: [S.n.], 1943. 80 str. [COBISS.SR-ID 1024126080]
19. DOSTOJEVSKI, Fjodor Mihajlovič. Zločinstvo i kazna = (Преступленіе и наказаніе) : roman u šest dijelova s epilogom : sa slikom piščevom. Zagreb: naklada knjižare M. Breyer, 1916. 2 knj. (VIII, 315, [1] list s fotogr. autora; 313 str.). [COBISS.SR-ID 16580359]
20. ЂОРЂЕВИЋ, Властимир Ђ.. Гајење биљака за сточну храну : са 37 слика у тексту, (Тежакова библиотека, 13). Београд: Штампарија "Слога" Душана Т. Поповића, 1942. 99 стр., илустр. [COBISS.SR-ID 35154695]
21. ЂОРЂЕВИЋ, Властимир Ђ.. Црвена детелина, (Пољопривредна библиотека, 4). Београд: Ипроз, 1942. 47 стр., илустр. [COBISS.SR-ID 147161607]
22. ŽEROMSKI, Stefan. Povijest grijeha : roman jedne djevojke. Knj. 1, (Zabavna biblioteka, tečaj 4, knj. 46-47). Zagreb: Kr. zemaljska tiskara, 1916. 250 str. [COBISS.SR-ID 99345415]
23. KAYSER, Wilhelm. Pandurski pukovnik Trenk : roman jednog pustolova, (Suvremena biblioteka, Izvanredno izdanje, knj. 7). Zagreb: [s.n.], 1943. 296 str. [COBISS.SR-ID 512564135]
24. КОШУТИЋ, Радован. Опало лишће. Београд: Издање пишчево, 1941. 108 стр. [COBISS.SR-ID 39142663]
25. КОШУТИЋ, Радован. О тонској метрици у новој српској поезији. Београд: писац, 1941. XVI, 294 стр. [COBISS.SR-ID 16205063]
26. КУПРИН, Александр Иванович. Dvoboј : roman iz ruskog časničkog svijeta, (Zabavna biblioteka, tečaj 4, knj. 38-39.). U Zagrebu: Kr. zem. tiskara, 1915. 262 str., autorova slika. [COBISS.SR-ID 99342087]
27. LUGOVOJ, Aleksije Aleksijevič. Pollice verso : paralele, (Zabavna biblioteka, kolo 6, knj. 65). Zagreb: Kr. zemaljska tiskara, 1917. 130 str., autorova slika. [COBISS.SR-ID 15905031]
28. МАРИНКОВИЋ, Ж. [Живан] М., ИГУМАНОВИЋ, Јеврем. Наука о Богослужењу : литургија : за IV разред средњих и грађанских школа. Београд: Књижарница Душана М. Делића, 1943?. 112 стр., илустр. [COBISS.SR-ID 512027061]
29. MARKOVIĆ, Franjo. Karlo Drački : drama u 5 čina. 2. izd. Zagreb: Hrvatski štamparski zavod, 1917. 150 str. [COBISS.SR-ID 55906823]
30. МИЛАНКОВИЋ, Милутин. Кроз васиону и векове : једна астрономија за свакога, (Наука и живот, књ. 5). Београд: Југоисток, 1943. 329 стр., [9] листова с таблама. [COBISS.SR-ID 25635847]
31. МИЛИСАВЉЕВИЋ, Драгослав. Пламењача (пероноспора) винове лозе = Plamsopara viticola (B. et C.) Berlèse et de Toni : (опис - биологија - сузбијање). Вршац: Југословенска штампарија П. Стефановића, 1941. 85 стр., илустр. [COBISS.SR-ID 91595015]
32. МИХОЉЕВИЋ-СТИПАНИЋИЋ, Мила. За свијетлом : приповијести, (Suvremena knjižnica Matice hrvatske, kolo 4, knj. 34). Zagreb: Matica hrvatska, 1941. 167 str. [COBISS.SR-ID 96427783]
33. Модерни писци : -песме, приповетке, есеји-. Београд: Издање Савића и Комп., 1915. VI, 213 стр. [COBISS.SR-ID 71363591]
34. NAZOR, Vladimir. Lirika. Dio 2, (1910--1914), (Djela Vladimira

- Nazora, knj. 3). Zagreb: Nadbiskupska tiskara, 1918. 129 str.
[COBISS.SR-ID 6694151]
35. NAZOR, Vladimir. Medvjed Brundo : životinjski ep u 5 pjevanja, (Odabrana djela za školu, knj. 1). 2. (dotjerano) izd. Zagreb: B. Vodnik, 1916. 92 str.
[COBISS.SR-ID 99542535]
36. NAZOR, Vladimir. Utva Zlatokrila : romantički ep u 5 pjevanja, (Odabrana djela za školu, knj. 2). Zagreb: B. Vodnik, 1916. XXIV, 92 str.
[COBISS.SR-ID 6599431]
37. NEIDHARDT, Maksimiljan. Koristi li pčela medarica vinogradima i voćnjacima?. [1. izd.]. Zagreb: Središnja pčelarska zadruga, 1943. 31 str., ilustr.
[COBISS.SR-ID 148381959]
38. НИКОЛИЋ, Драгиша, ПУЏЕЉ, Иван. Исхрана стоке : са 17 слика у тексту, (Тежакова библиотека, 15). Београд: Српско пољопривредно друштво, 1943. 160 стр., илустр.
[COBISS.SR-ID 13011463]
39. НУШИЋ, Бранислав. Орџинско дијете : роман једног дојенчета, (Humoristična knjižnica). 4. izd. Zagreb: Humoristična knjižnica, 1917. 105 str.
[COBISS.SR-ID 91960583]
40. ПАВЕЛИЋ, Анте. Strahote zabluda : komunizam i boljševizam u Rusiji i u svijetu. 3. izd. Zagreb: Knjižara St. Kugli, 1941. 273 str.
[COBISS.SR-ID 1024194688]
41. ПОПОВИЋ, Јован. Лица у пролазу : приповетке, (Издања просветно-издавачке задруге "Змај", бр. 3). Нови Сад: Змај, 1941. 152 стр., 20 см.
[COBISS.SR-ID 52270343]
42. РАДОЈИЧИЋ, Ђорђе Сп.. Стари српски књижевници : (XIV-XVII) века : расправе и чланци. Београд: Југоисток, 1942. 104, [1] стр., илустр.
[COBISS.SR-ID 13246215]
43. Рационална употреба горива у домаћинству. Београд: Министарство народне привреде ФНРЈ, 1943. 31 стр., илустр.
[COBISS.SR-ID 77013511]
44. SPRANGER, Eduard. Oblici života : duhovnoznanstvena psihologija i etika ličnosti, (Prosvjetno-politička knjižnica, Niz A, 5). [7. izd.]. Zagreb: Matica hrvatska, 1942. XVIII, 521 str., slika autora.
[COBISS.SR-ID 67062791]
45. СРЕМАЦ, Стеван. Лимунација у селу, (Српска књижевна задруга, коло 64, књ. 303). Београд: Српска књижевна задруга, 1943. XXXII, 139 стр.
[COBISS.SR-ID 7300871]
46. СТОЈКОВИЋ, Велимир Н.. Бадем : производња, спремање за тржиште, трговина, задружна производња и продаја : са 44 слике у тексту, (Српска краљевска академија, Поучна библиотека Задужбине Каменка и Павла браће Јовановића, књ. 12). Београд: Штампарија Млада Србија, 1941. VII, 167 стр., илустр.
[COBISS.SR-ID 104229895]
47. SHAKESPEARE, William. Macbeth : tragedija u 5 činova, (Odabrana djela za školu, knj. 5). U Zagrebu: B. Vodnik, 1917. XVI, 118 str.
[COBISS.SR-ID 55883271]
48. SCHEIDELE, Hinka. Njemačka gramatika za srednja učilišta. 2. izdanje. Zagreb: Kr. Hrvatsko-slavonsko-dalmdalmatinske zemaljske vlade, 1915. 201 str.
[COBISS.SR-ID 1024125312]
49. ТЕРЖАН, Јосип. Заштита биља, (Пољопривредна библиотека, 41-42). Београд:»ИПРОЗ«, 1943. 54 стр., илустр., табеле.
[COBISS.SR-ID 13799175]
50. ТИТО, Јосип Броз. Борба за ослобођење Југославије : чланци и говори из народноослободилачке борбе 1941-1944. Београд: Култура, 1944. 257 стр., [1] лист с таблом.

- [COBISS.SR-ID 24376839]
51. ТИТО, Јосип Броз. Проблеми народно--ослободилачке борбе. [Б. м.]: "Наша борба", орган КПЈ за Војводину, 1944. 40 стр.
[COBISS.SR-ID 71589895]
52. ТОДОРОВИЋ, Добра Б.. Познавање и обрада земљишта, (Пољопривредна библиотека). Београд: ИПРОЗ, 1942. стр., илустр.
[COBISS.SR-ID 133238791]
53. TURNBULL, Agnes Sligh. The Day Must Down. New York: The Macmillan Company, 1942. 483 str.
[COBISS.SR-ID 1024163456]
54. ЂОПИЋ, Бранко. Огњено рађање домовине. 2. попуњено изд. [Б. м.]: "Омладина" лист Уједињеног Савеза Антифашистичке Омладине Југославије, 1944. 55 стр.
[COBISS.SR-ID 95285511]
55. HOJZINGA, Johan. U sjeni sutrašnjice : kriza suvremene kulture, (Kultura i priroda, sv. 1). Zagreb: Dubrava, 1944. 211 str., [1] list s autorovom slikom.
[COBISS.SR-ID 99174663]
56. ЦАН, Ернст. Три приповетке, (Бисери светске књижевности, 25). Београд: Југоисток, 1943. 85 стр. [COBISS.SR-ID 99204359]
57. CERVANTES SAAVEDRA, Miguel de. Život i djela bistroga viteza Don Quijota od Manche. Sv. 1, (Svjetski klasici, knj. 2). Zagreb: Hrvatski izdavački bibliografski zavod, 1942. 255 str., ilustr.
[COBISS.SR-ID 99025159]
58. CERVANTES SAAVEDRA, Miguel de. Život i djela bistroga viteza Don Quijota od Manche. Sv. 2, (Svjetski klasici, knj. 3). Zagreb: Hrvatski izdavački bibliografski zavod, 1942. 270 str., ilustr.
[COBISS.SR-ID 99028743]
59. CERVANTES SAAVEDRA, Miguel de. Život i djela bistroga viteza Don Quijota od Manche. Sv. 3, (Svjetski klasici, knj. 4). Zagreb: Hrvatski izdavački bibliografski zavod, 1942. 278 str., ilustr.

- [COBISS.SR-ID 99028231]
60. CERVANTES SAAVEDRA, Miguel de. Život i djela bistroga viteza Don Quijota od Manche. Sv. 4, (Svjetski klasici, knj. 5). Zagreb: Hrvatski izdavački bibliografski zavod, 1942. 346 str., ilustr.
[COBISS.SR-ID 99027719]
61. COURTHION, Pierre, HERGEŠIĆ, Ivo (ur.). Delacroix : život Eugèna Delacroixa : ulomci iz Delacroixova dnevnika : sa 32 ilustracije, (Suvremena biblioteka, Izvanredno izdanje, knj. 17). Zagreb: J. Čaklović, 1944. 227 str., [16] str. S tablama, crteži.
[COBISS.SR-ID 6881543]
62. COURTHS-MAHLER, H.[Hedwig]. Sunce Lahoria : roman. Zagreb: Narodna knjižara, [1944?]. 255 str.
[COBISS.SR-ID 1024030080]
63. ЦРНЧЕВИЋ, Властимир Ђ.. Сирће, (Пољопривредна библиотека). Београд: ИПРОЗ, 1943. стр., илустр.
[COBISS.SR-ID 133275143]
64. ЧАЈКАНОВИЋ, Веселин. О српском врховном богу. Београд: Штампарија «Млада Србија», 1941. 193 стр.
[COBISS.SR-ID 130958599]
65. ŠIMUNOVIĆ, Dinko. Mrkodol : pripovijesti, (Odabrana djela za školu, knj. 4). 2.(dotjerano) izd. U Zagrebu: B. Vodnik, 1916. 173 str.
[COBISS.SR-ID 7383047]
66. ШМАУС, Алојз. Немачки у 100 лекција : практични течај немачког језика. 4. изд. Београд: Г. Кон, 1941. 268 стр., илустр.
[COBISS.SR-ID 193214727]

*Ружица Станковић, М.А. виши библиотекар,
Библиотека „Глигорије Возаровић”,
Сремска Митровица*

БИТИ ИЛИ НЕ НА ДРУШТВЕНОЈ МРЕЖИ ФЕЈСБУК

Фејсбук (Facebook) је интернет страница која служи као сервис за социјалну мрежу. Почео је са радом 4. фебруара 2004. године.

Створио га је Марк Закерберг док је био студент на универзитету Харвард. Првобитно, чланство на овој интернет страници је било дозвољено само студентима са Харварда, да би се касније проширило на студенте са свих колеџа који су чланови „Ајви лиге”, (Ivy League). После неког времена, чланство је омогућено свим студентима и средњошколцима, а на крају и свим особама које имају 13 и више година.

Према подацима са сајта, Фејсбук данас има око пола милијарде активних корисника широм света.

Једни га воле, више од живота, за друге је то само пролазна забава, трећи презиру.

Без обзира на све, и узимајући у обзир све, популарност Фејсбука је огромна и непобитна. Он покреће различита осећања, мишљења и искуства у сваком од нас.

Фејсбук је пасивна друштвена мрежа где на свој профил постављате слике, записујете белешке, коментаре, личне податке (у оној мери и количини која вама одговара), информације и емоције. На њега додајете и видео записе, игре и апликације, календаре догађања. Он је слика и прилика онога какви ви у суштини и јесте.

На њему ширите мрежу својих пријатељстава, с тим да је избор ваш лични селективни однос према оном ко вам се нуди; да ли га

хоћете за пријатеља или не.

Наравно, процес стицања пријатеља је поступан, али исто тако и непрекидан. Увек се појављују нови који вас ланчано повезују са другим новим особама или институцијама.

Лично, профил сам направила 2009. године, на наговор рођака из иностранства и ради нашег бржег и лакшег комуницирања. Осим овог рођачког, веома брзо је дошло до склапања великог броја пријатељстава са особама из истог пословног окружења, односно са библиотекарицама и библиотекама, писцима, издавачима, часописима, итд.

Па није ли то прилика за професионално и лично усавршавање ?

Прилив свежих информација и идеја, свакодневно, даје вам могућност да и сами много тога осмислите и остварите.

Тренутно сам богатија за 197 пријатеља. Од тога 25 мојих Фејсбук пријатеља ради у библиотекама широм Србије и бивше СФРЈ, 15 писаца, 17 библиотека, 6 издавачких кућа, 6 библиотекарских удружења...

Присуствујем промоцијама, а да нисам била тамо. Читам делове романа који још нису објављени. Обавештавам се о изласку нових часописа, о одржавању семинара, темама, учесницима.

Како су само драгоцене речи утехе или подршке у данима када ваш статус потоне, када вас надвладају личне и пословне недаће.

Када бих уживала у лепотама Емирата, Грчке, Рајца, Копаоника да не завири у фотографије пријатеља који су се вратили са пута и поделили са мном своје успомене, да није Фејсбука ?

Потребно је време и стрпљење да се изгради успешан профил и пронађу прави ФБ пријатељи.

Неки кажу да је то узалудан посао, али моје мишљење је да популарност ове друштвене мреже не јењава, да ми је врло корисна, штавише, драгоцене. Када бих се ја тако дивно дружила са Соњом, Веснама, Милицама и осталима да се нисам ухватила у ово коло ?

Нећете никад сазнати колика је вредност Фејсбук мреже уколико сами не пробате да је користите !

Само, будите пажљиви !

Може она да покаже и колико сте празни, нарцисоидни и назанимљиви !

У том случају, окрените се себи и поправљајте се! Ако можете!

Вања Санадер, библиотекар
Библиотека „Глигорије Возаровић“
Сремска Митровица

СРПСКЕ ШТАМПАРИЈЕ У 19. ВЕКУ НА ТЛУ АУСТРОУГАРСКЕ МОНАРХИЈЕ

*Ово је штампарија, раскршће цивилизације уточиште свих уметности од
зуба времена. Пријатељу, стојиш на светој земљи ово је штампарија.*

Беатрис Варде (1900 - 1969)

Све до половине 15. века израда књига био је дуготрајан и мукотрпан поступак, јер је једини начин да се направи књига био да се цела испише руком.

Јохан Гутенберг златар, гравер и штампар из Мајнца, изумео је 1440. године покретно метално слово и дрвену пресу којима је штампао Библију од 42 ретка и тиме створио цивилизацијски изум највеће вредности, што је допринело ширењу писмености и вештини писања.¹ Из Немачке штампа се пренела у Италију, а затим у друге земље Европе и на Цетиње, где су штампане прве књиге ћирилицом у штампарији Ђурађа Црнојевића, која је била прва државна штампарија у свету. Српске књиге штампане и у Млецима и у Србији, са већим прекидима због освајања Турака.

Када говоримо о српским штампаријама можемо их поделити на српске штампарије које су се налазиле на нашој националној територији и биле у приватном власништву духовних или световних лица, затим штампарије које су се налазиле на туђим националним

¹ Гутенберг је изгравирао матрице и помоћу њих одливао појединачна, одвојена слова која су се даље могла употребљавати безброј пута. Лазар Плавшић: Српске штампарије од краја XV до XIX средине века.- Београд: БИГЗ, 1959, Стр. 19

територијама, али у власништву наших људи, и трећи тип, условно речено, штампарије које су се налазиле и на туђим националним територијама и у власништву туђих људи. Ова последња се посебно односи на штампарије у Аустрији и Угарској.

Склањајући се испред Турака, Срби су у великом броју почели да прелазе у Угарску, Банат, Поморишје, Срем и Бачку да би као савезници, поданици или плаћеници угарских краљева, ердељских и влашких војвода бранили њихове границе од Турака.²

У преговорима вођеним уочи Велике Сеобе Срба, бечки двор је обећао отварање српских штампарија, али њихово оснивање се показало као дуг и мучан процес. Први захтев за оснивање штампарије дошао је од патријарха Арсенија Чарнојевића. Његов наследник митрополит Исаија Ђаковић³ упутио је исти захтев у име Срба из Будима. Овај захтев будимских Срба у коме изражавају жељу за отварањем штампарије и школа на почетку 18. века говори о томе да се код њих развијала национална свест и жеља за културним животом.⁴ Међутим, Срби су живели у државама у којима није било довољно разумевања за духовни живот свих народа у границама данашње Војводине.

Срби су у наредних осамдесет година постављали захтеве за отварање штампарије и то углавном преко српских народно-црквених сабора. Аустријска државна власт имала је јасан став према културном напредовању српског народа: учинити што мање за културни напредак Срба, како би они били што бољи војници. Нарочито се пазило да им се онемогући продор револуционарних идеја, које су тада долазиле из Француске након Буржоаске револуције и спречи веза са православном Русијом. То су основни разлози што државна власт није дозвољавала Србима да оснују своју штампарију.

За време владавине Марије Терезије (1740 – 1780) велики утицај на Србе у Монархији имала је Русија јер су, због недостатка штампарије, књиге набављали у Москви. Наравно да штампање српских књига

2 Славко Гавриловић: Из историје Срба у Хрватској, Славонији и Угарској (XV - XIX век). -Београд: Филип Вишњић, 1993. Стр. 11

3 У манастиру Крушедол одржан је 1708. године први изборни Сабор. На том Сабору је уместо умрлог патријарха Арсенија изабран Исаија Ђаковић, али не за патријарха него за митрополита. Тим поводом су Срби из Будима предложили Сабору да се бечком двору упути захтев за отварање школа и штампарије. Исто.- Стр. 69

4 Исто.- Стр. 69

изван територије Аустрије и уношење у земљу није било по вољи бечком двору, а велики проблем је био финансијске природе – куповина књига у Русији или Венецији подразумевала је одлив финансијских средстава из Аустрије. Како би овај проблем решила у корист Монархије, царица Марија Терезија је 1769. године дала привилегију бечком књижду Јосифу Курцбеку да може да отвори штампарију и у њој, поред осталих, штампа и српске књиге. Курцбек је у кратком временском року набавио ћирилска слова и црквена, и грађанска и већ је 1770. штампао прве српске књиге, међу првима Буквар. Неоспоран је значај ове штампарије за културни развитак Срба у Монархији. Током двадесет година постојања до 1792. године када је продата Стефану Новаковићу штампала је многе духовне и световне књиге. Срби нису са симпатијама посматрали рад ове штампарије и притужбе су се чуле са свих страна. Често је коришћена лоша хартија, књиге су штампане са много грешака, у садржину духовних књига уношени су католички обреди, с тога захтеви за отварање властите штампарије нису престајали.

На Темишварском српском народно-црквеном сабору 1790. године Емануил Јанковић, Петар Стефановић и Дамјан Каулиције поднели су Сабору захтеве да им помогне у њиховим настојањима да добију привилегије за отварање штампарије.⁵

Врхунац у културном развоју Новог Сада у 18. веку била је појава амбициозног Емануила Јанковића који је из Прага или Беча донео штампарију у Нови Сад у жељи да допринесе ширењу националне културе и просвете. Међутим, у светлу политичких догађаја изазваних Француском револуцијом, бечки двор је био опрезан па је царску привилегију за издавање штампарије продужио Курцбеку у Бечу што је искључило штампање српских књига у Новом Саду. Јанковићу је остало тако да штампа књиге на латинском, немачком, мађарском, што је такође желео кад је отварао штампарију. У току прве године свог предузимљивог рада у књижари и штампарији, Јанковић је објавио *Каталог књига* које је нудио купцима, а то је сведочио о високом нивоу публикација које су тада излазиле у Новом Саду. Ако и није успео да издаје књиге и новине ћирилицом за Србе, Емануил Јанковић је оснивањем штампарије започео једну нову привредну делатност

5 Лазар Плавшић: Српске штампарије од краја XV до средине XIX века.- Београд: БИГЗ, 1959

у Новом Саду. Након Емануилове смрти 1792. године, књижару и штампарију је наследио брат Јован, а затим и син Павле, који је истински настављач оног пионирског духа и штампарско– издавачког рада код Срба, чији је родоначелник био Емануил Јанковић.⁶ Најзад, 1837. године, добио је Павле Јанковић дозволу да у својој штампарији штампа српске књиге. До престанка са радом 1846. године у Јанковићевој штампарији је штампано 12, а у Каулицијевој 11 књига.

Само четири месеца после одбијања Јанковића, цар Леополд I издао је одлуку да привилегију за штампање добије Стефан Новаковић, представник митрополије у Бечу. Тиме што је штампарија и даље остала у Бечу, двор је опет изиграо захтеве Срба за властитом штампаријом. За време њеног четворогодишњег постојања, у њој је одштампано неколико књига за црквене и културне потребе српског народа. Нарочито треба истаћи дело Јована Рајића „Историја разних словенских народова наипаче Болгар, Хорватова и Србов”, штампано 1794. године.⁷

Најважнија Новаковићева делатност била је издавање новина под насловом „Славено–сербскија вједомости”, али то нису биле прве српске новине. Поред Орфелиновог „Славено–сербскија вједомости”, од 1791. до 1792. године излазиле су у Бечу „Сербскија повседневнија новини”, касније „Сербскија новини”, а покретачи су били Грци, браћа Публије и Маркидес Пуљо повезаних са грчким национално–ослободилачким покретом и са песником Ригом од Фере. Новаковићеве новине нису одговарале ни једној класи тадашњег српског друштва, поготово не српском грађанству. У новинама није објављивано ништа што би штетило аустријским државним интересима. Због свега тога број претплатника се смањивао и Новаковић је био принуђен да штампарију прода кардиналу Баћанију, а овај ју је поклатио будимпештанском универзитету. Ово је био велики губитак за културни живот српског народа јер су Новаковићеву привилегију за штампу добили мађарски владајући кругови. После продаје Новаковићеве штампарије, на територији Монархије близу двадесет година није постојала друга штампарија у којој би се штампала српска књига

На прелазу из 18. у 19. век дошло је до померања српског културног центра из Беча у Пешту, а затим и у Нови Сад, који постаје културно–

6 Велимир Старчевић: Старо српско књижаство.- Београд: Просвета, 1997. Стр. 198

7 Исто.- Стр 199

политички центар Срба у Монархији у коме се окупљала интелигенција на челу са Павлом Шафариком, Георгијем Магарашевићем, Милованом Видаковићем, Јованом Пачићем, Јованом Хаџи – Светићем и другим.⁸ Значајан моменат у развоју српске интелигенције и културе наступио је 1825/1826. године када је покренут „Летопис” и основана Матица српска, наша најстарија културно–просветна установа.

Међу најпознатијим штампаријама друге половине 19. века у Новом Саду издвајају се: књижара и штампарија Арсе Пајевића из 1877. године, која је била стециште познатих јавних радника, затим штампарија браће Поповић који су издавали каталоге својих књига, и штампарија Луке Јоцића. Јанковићи су 1847. године продали штампарију Данилу Медаковићу, човеку великог образовања и културе који почиње издавати „Напредак”, лист који је био орган српске омладине. На прелазу у 20. век истиче се књижар и штампар Светозар Огњановић, а период између два светска рата свакако је обележио Владимир Лежмирац својом свестраном издавачком делатношћу.

Целокупна територија Срема припојена је 1881. године Хрватској чиме је завршен дуготрајан процес развојачења. У исто време одвијао се процес модернизације српског друштва. У Митровици је 1866. основана Српска грађанска читаоница, која је за циљ имала неговање националне културе и све до првог светског рата била најзначајнија српска културна установа у граду. Велики допринос развоју просвете и културе дали су митровачки штампари, издавачи и књижари. Крајем 19. и почетком 20. века у Митровици је радило шест штампарија и пет књижара. Прва позната митровачка штампарија „Народна штампарија Константина Трумића” припадала је Константину Трумићу. Она је одиграла велику улогу у развоју штампарства у Срему. Трумић је одавао и најпознатије српске штампане недељне новине у том периоду, политички лист „Фрушка гора”.

Поред Трумићеве издвајају се штампарије Сибејхара (1877 – 1879), Ђермакова, Матића (1886), Луке Топаловића, Мирослава Спајића и Исе Великановића. Библиотека „Глигорије Возаровић” поседује само једну књигу штампану у том периоду у митровачкој штампарији:

ШТАТУТ градске обћине Митровице = Štatut gradske općine Mitrovice. - Загреб: [б.и.], 1898 (Митровица : „Константин Трумић”). - 57стр. ; 23

8 Славко Гавриловић: Из историје Срба у Хрватској, Славонији и Угарској (XV - XIX век). - Београд: Филип Вишњић, 1993. Стр. 172

Иако је у библиотеци „Глигорије Возаровић” фонд завичајне збирке књига штампаних у Митровици у 19. веку више него оскудан, али је број књига које припадају старој и реткој књизи, а штампане су на територији Војводине, некадашње Угарске, у истом периоду задовољавајући. Ове књиге су штампане у штампаријама следећих градова: Нови Сад : 241 књига, Сремски Карловци : 26 књига, Панчево : 21 књига, Сомбор : 14 књига, Земун : 3 књиге, Кикинда : 2 књиге, Зрењанин (Велики Бечкерек) : 2 књиге, Суботица : 1 књига, Шид : 1 књига.

Отварање штампарија условиле су тадашње економске, културне и политичке прилике. У 19. веку рађа се млада српска интелигенција, снажна грађанска класа која почиње борбу за народни језик и нови правопис, који покушава да оспори моћна српска црква. Српска интелигенција врло брзо схвата опасност која јој вреба од мађаризације, германизације, потискивања народног језика из цркве, школе и уопште из јавног живота и зна да формирање савременог напредног друштва не може бити без најширег слоја народа – сељаштва, па почиње са културним, националним и политичким просвећивањем. Као главно средство за постизање тог циља служила је штампа, односно штампарије које су отворане или гашене у складу са политичким приликама у Монархији. Иако су се штампарије српске књиге често налазиле далеко од српског етничког центра, подлегале оштрој цензури, или биле у власништву туђих људи оне су у сваком смислу одиграле значајну национално – политичку, друштвену и културно – просветну улогу.

ЛИТЕРАТУРА :

Гавриловић Славко: Из историје Срба у Хрватској, Славонији и Угарској (XV – XIX век).- Београд : Филип Вишњић, 1993

Историја српског народа.- Београд: СКЗ, 1994

Јонових Петар: Књижаре Новог Сада : 1790- 1990.- Нови Сад 1990

Јонових Петар: Српско књижарство : нови прилози.- Нови Сад: Прометеј, 2005

Крестић Ђ. Василије: Историја српске штампе у Угарској 1791 – 1914.- Нови Сад: Будућност, 1980

Плавшић Лазар: Српске штампарије од краја XV до средине XIX века.- Београд: БИГЗ, 1959

Старчевић Велимир: Старо српско књижарство.- Београд : Просвета, 1997

Наташа Филип
НБ „Доситеј Обрадовић” Стара Пазова

ЕТИЧКИ КОДЕКСИ

Хосе Ортега и Газет је сматрао да се значај и улога библиотекара развијала заједно са друштвеним значајем књиге. По њему, преломни тренутак за библиотекарство, десио се у периоду ренесансе. 20. век се такође, може сматрати прекретницом, јер од тад библиотекари све брже хватају корак са свим изазовима времена, све више уређују своју делатност у свим сферама. Један од сегмената је и доношење и поштовање етичких кодекса.

Зачеци библиотекарских кодекса сежу чак 600 година уназад, али, први зачетници етике наше професије сматрају се : Француз Габријел Науде и Немац и Готфрид Вилхем Лајбниц. У 19. веку почеле су интензивније дискусије о етичким дужностима библиотекара, а до тога је довело повећање броја библиотека, њихова разноликост и повећање броја корисника.

Библиотечка професија се најпре осамосталила у САД, па се тамо и јавила потреба за уобличавањем захтева које треба да испуне библиотекари. 1909. године Чарлс Болтон у Бостону написао је први нацрт етичког кодекса, који је имао 17 препорука и наведене дужности библиотекара према послу, фонду, колегама, надређенима и корисницима, и јавности уопште. Америчко библиотекарско друштво (АЛА) је 1938. године усвојило први Кодекса библиотекарске етике.

На другом крају света, чак и пре америчког кодекса, 1931. године индијски библиотекар Рангантан сачинио је пет закона библиотекарства, у којима је навео дужности библиотекара.

Од краја 50-тих година 20. века интересовање за питања библиотечке професије је поново актуализовано. ИФЛА се бави етичким питањима,

и то тако што је 1999. основана Комисија ИФЛЕ за слободан приступ информацијама.

Данас у свету, у 64 државе постоје етички кодекси библиотекара и то (33 у Европи, 11 у а Азији, 16 на целом америчком континенту, 4 у Африци, 2 у Аустралији).

КАРАКТЕРИСТИКЕ КОДЕКСА

Терминологија

Називи свих постојећих документа, скоро су једнообразни. Реч кодекс јавља се у великој већини националних докумената. Једини изузеци су: шведски, швајцарски, холандски и арменски. Терминолошки, често већ сам назив документа даје информацију о ауторству кодекса, територијалној и типолошкој одредници.

Ауторство

Углавном се као аутори кодекса појављују библиотекарска друштва, удружења, асоцијације на територији једне државе. Ређе су то посебне комисије или експертске групе. У неким државама су то чак и државни органи, (Министарство образовања у Панами, Федерални одбор за библиотекарску науку у Бразилу или Државна комисија за професионална питања на Филипинима)

Територијална одредница

Територија једне државе је та на којој важи одређени кодекс, али постоји и пример када се кодекс примењује на делу територије - Кодекс библиотекара Републике Српске .

Типолошка одредница

Већина кодекса се односи на све, али има и неких, који важе за библиотекаре академских (Белгија), научних (Аргентина) библиотека, или само на чланове одређеног удружења. Постоје и кодекси који сем библиотекара обухватају и деловање информацијских стручњака, архивара, музеолога (БиХ, Естонија, Пољска).

Правни аспект

Кодекси, углавном, имају снагу ,тек програмског документа, а на савести и моралној одговорности библиотекара је њихово спровођење. Једина и најчешћа санкција за кршење је изbacивање из удружења. Библиотекарска удружења у неким државама формирала су посебне органе, као што су суд части, дисциплинска комисија...

Обим

Добар кодекс не треба да буде преобиман, а да ипак, обухвати све аспекте професије и деловања. Такви су кодекси који садрже од 8 до 15 чланова или ставки (или до 1.500 словних места). Наравно, увек постоје и изузеци, обимни и детаљни (Костарика, Салвадор, Панама).

Пољски професор на Институту библиотекарства у Катовицама ,З.Геболис у раду под називом „КОДЕКСИ БИБЛИОТЕКАРСКЕ ЕТИКЕ У СВЕТУ”, који је објављен у библиотекарском часопису , „КНИЖНИЦА”(година 11, бр.1. и двоброј 2-3, 2010.године, Мартин, Словачка) поредио је кодексе према различитим параметрима, аспектима на које се односе.

Занимљив је његов начин одређивања обима и величине кодекса. Наиме, у сваком кодексу који му је био досупан, али уз услов да је преведен на пољски језик, преборојао је речи и знакове. (Вероватно му на пољском нису били доступни кодекси библиотекара Ц.Горе и Р.Српске, кад их није уврстио). На основу таквог сабирања, рекордери су Уганда и Салвадор, са преко 4.500 речи у кодексима.

Његова „статистика” доступне кодексе из нашег региона изгледа овако:

	ТЕКСТ КОДЕКСА		ТЕКСТ ПРЕАМБУЛЕ	
	бр.речи	бр.знакова	бр.речи	бр.знакова
БиХ 2007.год	390	2.657	125	843
Македонија 1997.	550	3.857	41	273
Словенија 1995.	389	2.763	94	669

Србија 1998.	233	1.618	-	-
Хрватска 1992,2002.	273	2.025	-	-

(стр.8-9, часопис „Књижница“, година 11, број 1. јануар 2010. год. Мартин, Словачка)

Односи регулисани кодексима

Такође, његова анализа обухвата преко 60 кодекса, и то садрже ли следеће ставке:

1. однос према кориснику, 2. однос према колегама; 3. библиотечкој грађи; 4. према информацијама; 5. самој институцији; 6. друштвеном окружењу; 7. послодавцу; 8. државним органима.

Међу анализираним кодексима, опет нема Црне Горе и Р.Српске, али има грешака и нетачних закључака, које су настале услед непознавања језика или лошег превода на пољски.

На основу његове методологије, и читања кодекса на оригиналним језицима, на којима су написани, анализа садржаја је показала следеће податке:

	Однос према кориснику	Према колегама	Према библ. грађи	Према информа-цијама	Према сопств. професији	Према библи-отеци	Према Друштв. окружењу	Према послодавцу	Према државним органима
БиХ	+	+	+	+	+	-	+	+	-
Србија	+	+	+	+	+	+	+	-	-
Хрватска	+	+	+	+	+	+	+	-	*
Р.Српска	+	+	+	+	+	+	+	-	-
Ц.Гора	+	+	+	+	+	+	+	-	-

Све сфере и правци деловања библиотекара су заступљени у свим овим кодексима.

Једино се у кодексу БиХ не уочава јасно однос библиотекара према библиотеци, а то се може разумети, тако што је њихов кодекс заједнички за библиотекарe, архиваре и музеологе. Али, зато се у њему може видети да је регулисано деловање према надлежним ауторитетима, што остали кодекси не садрже.

Однос према друштвеној средини и окружењу јасно је назначен у кодексима библиотекара Ц.Горе и Хрватске, тако да је „дужност

и обавеза библиотекара да професионално укључе у образовни, научни и културни живот своје средина” (члан 13. хрватског и члан 14. црногорског кодекса).

Једна занимљивост, које нема ни у једном другом кодексу, а може се сврстати у категорију односа библиотекара према државним органима, налази се у Етичком кодексу Хрватског књижничарског друштва.

Мало је вероватно да обичан библиотекар, поготово, неке јавне библиотеке, било где у свету, може уопште знати, а самим тим чувати државне тајне, али таква једна формулација нашла се у члану 5. У коме се налаже библиотекарима, између осталог, да сем заштите пословне тајне, морају водити рачуна о „неповредивости државне тајне”.

Вредности којима се тежи

Постоји још један вид анализе кодекса, можда и важнији, а то су вредности којима се тежи. Те вредности су: висок квалитет услуга, слободан приступ информацијама, забрана цензуре, заштита осетљивих информација, заштита ауторских права, стално усавршавање библиотекара, поштовање колега, поштовање професије, забрана било какве дискриминације и забрана наметања личних интереса.

Када се помно прочита ових пет кодекса, табела или каталог вредности које садрже, показује следеће:

	Висок квалитет услуга	Слобод приступ инфор.	Забрана цензуре	Заштита осетљивих инфор.	Заштита ауторских права	Стал. усавршавање	Поштовање Колега	Поштовање колега	Забрана дискриције	Забрана Личних интереса
БИХ	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-
Ц.Г.	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
Р.С.	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
СРБ.	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
ХРВ.	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+

Кодекси библиотекара Србије, Републике Српске, Црне Горе и Хрватске поседују све наведене вредности, сем заштите ауторских права.

Заштита ауторских права нашла је место само у „Етичком кодексу информатичких стручњака-библиотекара, архивиста и музеолога” БиХ и то на самом почетку, у другом ставу.

Такође, у овом кодексу не пише јасно, као у остала четири, да је

забрањено истицати личне испред професионалних интереса (то је јасно наведено у члану 8. Кодекса библиотекара Србије и Р.Српске, у члану 9. црногорског и у члану 8. хрватског кодекса).

Тимски рад, као вредност којој се тежи, јасно стоји само у црногорском кодексу.

Забрана дискриминације, јасно и таксативно је наведена у три кодекса (српском, кодексу библиотекара Р.Српске и БиХ). Тако се забрањује: расна, национална, верска, политичка и класна дискриминација (у члану 2. кодекса библиотекара Србије и Р.Српске).

Кодекс Асоцијације БАМ, БиХ додаје још неколико: забрана дискриминације према добу и полу, и нешто што је раритет у међу свим овим кодексима – забрана дискриминације према сексуалној оријентацији.

Након свих ових анализа и поређења различитих кодекса, закључак би могао бити следећи: сваки кодекс библиотекара је добар, али је најбољи само онај, који се примењује и чија се начела спроводе у пракси.

КОРИШЋЕНИ ИЗВОРИ:

„Kodexy knihovnickej etiky vo svete”, Zdislaw Gebolis, „Knižnica”, roč.11, číslo 1,2,3, Martin, Slovensko

(„Kodeksi bibliotekarske etike u svetu”, Z.Gebolis, rad objavljen u časopisu Društva bibliotekara Slovačke „Knižnica”, godina 11, br.1,2,3, januar 2010., Martin, Slovačka)

http://www.hkdrustvo.hr/hr.eticki_kodeks

<http://www.ubcg.ac.me/dokumenti/kodeks.doc>

<http://www.bam.ba/site/index.php>

<http://www.bds.rs/custom.html>

<http://www.bibliotekari-rs.org/modules.php>

Писана реч

Душан Познановић
Сремске новине

НАД КЊИГОМ БОЕМСКЕ ПОЕЗИЈЕ

Хеј, крчмару, вина амо!

Ратко Чолаковић из Старе Пазове саставио несвакидашњу антологију српских винско-љубавних и кафанских песама

Пре непуну деценију и по, са пријатељем Драгомиром Ђулафићем, старопазовачки писац и библиотекар **Ратко Чолаковић** (1945) објавио је избор боемске поезије под насловом *Преноћен живот*. Пред крај протекле године, у издању „Интерпреса” из Београда, изашла је самостална Чолаковићева *Антологија боемске поезије*, којом је обухватио око 130 аутора још од времена Јована Суботића, Бранка и Ђуре Јакшића, све до данашњих дана. Били они истински песници боеми, или „антибоеми” који су писали и „успеле винско-љубавне, па и кафанске песме”, сви заједно су ушли у укоричено друштво поетске братије „по националности алкохоличарске” (М. Антић).

Бирајући песнике и стихове за своју *Антологију*, приређивач Ратко Чолаковић је имао у виду, како сам каже, пре свега, „песме посвећене кафанским бдењима, скадарлијским и безистанским зорама, вину, казанско-ракијашким ноћима и теревенкама”. Отуда је разумљиво што су се између ових корица, поред већ поменутог Ђуре, нашли све доказани боеми: Војислав Илић, Дис, Рака Драинац, Слободан Марковић, Бранко В. Радичевић, Мика Антић, Брана Петровић... Међутим, места је било и за оне који нису припадали „боемском клану”,

па ипак су сјајно певали о вину и кафани: Алекса Шантић, Јован Дучић, Милан Ракић, Иво Андрић, Васко Попа, Мија Павловић...

Занимљиво је да боемски „вирус” Чолаковић проналази и код пет песникања, од којих је најчувенија Десанка Максимовић, чијим се стиховима и „одјављује” ова антологија. Додуше, тетка Деса у својој песми *За алкохоле* тражи помиловање „за пијанице, емигранте у стању где могу мање да мисле, мање да памте, мање да пате”, али и за оне које сва та пића производе. А насупрот њеној женској, едукативној забринутости за конзументе „слатких опсена”, *Антологија боемске поезије* управо започиње мушком, горком, хвалоспевном *Молитвом* вину, из пера Б. В. Радичевића.

Многи данашњи читаоци, а поготово „активни” слушаоци током кафанских теревенки, при помену боемских песама најпре се присете Ђуриних стихова: *Ана точи, Ана служи, ал' за Милом срце тужи, Змај-Ловиних Кад се сетим, мила душо, руменила лица твога, тад не пијем друга вина, него само црвенога, или, пак, оних Абрашевићевих, Хеј, крчмару, вина амо! Кол'ко чаша досад беше? Та ко ће их ваздан бројит - све се на ме слатко смеше.*

Наравно, неправедно би било занемарити и винско- боемске инспирације осталих аутора, којих је заиста много у *Антологији*, па се одлучујемо да поменемо тек неколицину виђенијих. Тако Чика-Љуба Ненадовић пева: *Ходите вина црна и бела/ Ево печења масна, дебела!/ Може се јести и кад сте сити,/ Вино се може без жеђи пити,* а Милан Ракић, опет: *Синоћ сам, госпо, пио разна вина,/ А све у част и слатко име ваше,/ Но свуда беше таква месечина/ да мишљах: пијем њу из сваке чаше.* Коначно, недавно преминули сарајевско-новосадски поета Душко Трифуновић једноставно ће закључити: *Грешно сам много а сад ми је жао/ што нисам још више и што нисам луђе...*

Списак и осталих „повлашћених” аутора у *Антологији боемске поезије* заиста је импозантан: Бора Станковић, Сима Пандуровић, Вељко Петровић, Тин Ујевић, Милутин Бојић, Александар Тишма, Стеван Раичковић, Бранко Миљковић, Љубомир Симовић, Божидар Шујица, Матија Бећковић, Добрица Ерић, од рођених и оних „условних” Сремаца Никола Дреновац, Васа Поповић, Анђелко Ердељанин, па Радомир Мићуновић, Драгомир Ђулафић, Милисав Крсмановић и др.

Иако су многи писци склони да праве разне антологије, како би се и сами нашли у њима, то свакако није случај са Ратком Чолаковићем, приређивачем ове књиге. Сâм је, додуше, друговао са многим јунацима *Антологије боемске поезије*, што потврђује и рецензент Перо Зубац, можда је и боемске стихове у потаји ређао, али њега као песника заиста нема у овој „књизи у одбрану боемије”. А његов антологичарски подухват је утолико значајнији што се данас од боема „најчешће склањају и они који се не склањају од чаше”. Тако бар тврди у књизи заступљени поета П. Зубац, додајући да се боемија данас све више пресељава у анегдоте, аутобиографије и сваковрсна друга присећања.

Сремска штампа о библиотекарству

Душанка Милорадић, библиотекар
Библиотека „Глигорије Возаровић”
Сремска Митровица

„СРЕМСКЕ НОВИНЕ”

Библиографија прилога о библиотекарству у 2010. години

1. МОДЕРНИЗАЦИЈОМ ДО ВЕЋЕГ БРОЈА КОРИСНИКА / С. Лапчевић. – Год. 50, бр. 2553 (27. јануар 2010) стр. 23.
Радослав Нешић о школској библиотеци као активном чиниоцу у образовању.
2. ПРОМОЦИЈА РОМАНА КОНСТАНТИНОВО РАСКРШЋЕ / С. Ђаковић. – Год. 50, бр. 2554 (3. фебруар 2010) стр. 6
Обавештење о промоцији романа *Константиново раскршће* аутора Дејана Стојиљковића.
3. ВЕЛИКИ СКУП БИБЛИОТЕКАРА / С. Ђаковић. – Год. 50, бр. 2555 (10. фебруар) стр. 7
У Библиотеци „Глигорије Возаровић” одржана је Скупштина Заједнице матичних библиотека Србије.
4. КОНСТАНТИНОВО РАСКРШЋЕ У ЧАСТ БИБЛИОТЕКЕ / С. Ђаковић. – Год. 50, бр. (10. фебруар 2010) стр. 20
Поводом Дана Библиотеке одржана је промоција књиге *Константиново раскршће*, младог писца Дејана Стојиљковића.
5. СВЕТОМ ТРИФУНУ У ЧАСТ, ВИНОВОЈ ЛОЗИ ЗА РОД / К. Кузмановић. – Год. 50, бр. 2556 (17. фебруар 2010) стр. 17
На свечаности у Српској читаоници у Иригу, 14. фебруара

додељена традиционална награда „Луча” Весни Ћосић, дугогодишњем директору библиотеке.

6. НАЈЛЕПШЕ СЛИКЕ СА АРОМОМ РУСИЈЕ / С. Ђаковић. – Год. 50, бр. 2556 (17. фебруар 2010) стр. 22
У Библиотеци „Глигорије Возаровић” отворена самостална изложба „Дуге беле ноћи” ауторке Јадранке Димитријевић.
7. ЖИВОТ У ТЕГЛИЦАМА СЕЋАЊА / С. Ђаковић. – Год. 50, бр. 2557 (24. фебруар 2010) стр. 7
У организацији Књижевне заједнице Сремска Митровица и Библиотеке „Глигорије Возаровић” одржана промоција књиге *Конзервирање хрватске списатељице Јулијане Адамовић*.
8. НАРКОМАНИЈА И ПУТЕВИ ИЗЛЕЧЕЊА / К. Кузмановић. – Год. 50, бр. 2557 (24. фебруар 2010) стр. 8
Градска библиотека у Руми са Канцеларијом за младе општине Рума организовала је наступ под називом „Досије хероин”.
9. КЊИГА ЈЕ, ИПАК, НАЈБОЉИ ДРУГ / С. Ђаковић. – Год. 50, бр. 2558 (3. март 2010) стр. 5
Живка Матић, директорка Библиотеке „Глигорије Возаровић” о раду библиотеке у 2009. години.
10. ПРОДАЈНА ИЗЛОЖБА КЊИГА / Г. Мајсторовић. – Год. 50, бр. 2558 (3. март 2010) стр. 10
У Народној библиотеци „Доситеј Обрадовић” отворена продајна изложба књига из Словачке у недељи обележавања Словачке књижевности у Старој Пазови.
11. СЛИКЕ У ЧАСТ ПРОЛЕЋА / С. Ђаковић. – Год. 50, бр. 2558 (3. март 2010) стр. 16
Удружење ликовних уметника „Сирмијум” у просторијама Библиотеке „Глигорије Возаровић” отворило изложбу слика у част пролећа.
12. НАСТУПА ДУО „СЕМЕ” / С. Ђаковић. – Год. 50, бр. 2560 (17. март 2010) стр. 7

Кратко обавештење о одржавању концерта дуа „Семе” у Библиотеци „Глигорије Возаровић”.

13. СУСРЕТ СА ДЕЛОМ ВЕЛИКОГ ЛУБАРДЕ / К. Кузмановић. – Год. 50, бр. 2560 (17. март 2010) стр. 7
О културним догађајима у Градској библиотеци у Руми у 2009. години.
14. ОСТАВА ТАЈНИ БРАНКЕ ПАНТЕЛИЋ / Г. Мајсторовић. – Год. 50, бр. 2561 (24. март 2010) стр. 10
У Народној библиотеци „Доситеј Обрадовић” промовисан роман *Остава тајни* ауторке Бранке Пантелић.
15. ВЛАДЕТА ЈЕРОТИЋ О ЉУБАВИ / К. Кузмановић. – Год. 50, бр. 2562 (31. март 2010) стр. 8
Градска библиотека у Руми организовала трибину на тему – љубав као вечита тајна.
16. ЉУБАВ ЈЕ ИЗНАД СВАКОГ ЗЛА / Л. Вулић. – Год. 50, бр. 2565 (21. април 2010) стр. 15
Сремскомитровачка библиотека организовала књижевно вече са Грозданом Олујић, ауторком романа *Гласови у ветру*.
17. ОБОГАЋЕНА ЗАВИЧАЈНА ЗБИРКА / З. Г. Стефановић. – Год. 50, бр. 2566 (28. април 2010) стр. 9
Народна библиотека „Др Ђорђе Натошевић” у Инђији издала три нове књиге.
18. ПРОМОВИСАНИ ТРАГОВИ ТРАДИЦИЈЕ / З. Г. Стефановић. – Год. 50, бр. 2570 (26. мај 2010) стр. 18
У организацији НБ „Др Ђорђе Натошевић” у Културном центру у Инђији промовисана нова књига ауторке Ане Берте *Трагови традиције*.
19. МАНАСТИРСКИМ БИБЛИОТЕКАМА ВРАТИТИ НЕКАДАШЊИ СЈАЈ / Д. Познановић. – Год. 50, бр. 2571 (2. јун 2010) стр. 16
У Владичанском (патријаршијском) двору у Сремским Карловцима представљен Зборник *Манастирске и црквене библиотеке*.
20. ЛУТКЕ ОД КУКУРУЗОВИНЕ / С. Ђаковић. – Год. 50, бр. 2572 (9.

- јун 2010) стр. 5
У Библиотеци „Глигорије Возаровић” отворена изложба лутака од кукурузовине.
21. ЧУДЕСНО УМЕЋЕ ЛЕПОГ ПИСАЊА / С.Зарић. – Год. 50, бр. 2573 (16. јун 2010) стр. 5
Одржана радионица калиграфије у митровачкој Библиотеци „Глигорије Возаровић”.
22. ИЗЛОЖБА И ЧАС БЕСЕДНИШТВА / С.Ђаковић. – Год. 50, бр. 2573 (16. јун 2010) стр. 7
Библиотека „Глигорије Возаровић” и Установа за неговање културе одржале културне манифестације посвећене беседништву.
23. СЛИКЕ НАЈЛЕПШИХ ЛИЦА / С.Зарић. – Год. 50, бр. 2573 (16. јун 2010) стр. 13
Отворена изложба слика аутора Вука Мушкиње у митровачкој Библиотеци „Глигорије Возаровић”.
24. СВИ ТУРСКИ СУЛТАНИ / Г. Мајсторовић. – Год. 50, бр. 2573 (16. јун 2010) стр. 14
У организацији НБ „Др Ђорђе Натошевић” у Културном центру у Инђији одржана је промоција књиге Драгомира Лајшића *Сви турски султани*.
25. САВРЕМЕНО ИЗДАЊЕ АРИСТИДА И НАТАЛИЈЕ / Д. Познановић. – Год. 50, бр. 2578 (21. јул 2010) стр.14
Градска библиотека у Руми обрадовала културну јавност осавремењеним издањем дела свог суграђанина, научника и писца Атанасија Стојковића.
26. КЊИГЕ ЧИТАЈУ ОНИ КОЈИ ИХ ВОЛЕ / С.Зарић. – Год. 50, бр. 2581 (11. август 2010) стр. 11
Библиотекари митровачке библиотеке о најчитанијим књигама у библиотеци.
27. ЗАВРШЕНЕ ЛЕТЊЕ КРЕАТИВНЕ РАДИОНИЦЕ / С. Зарић. – Год. 50, бр. 2583 (25. август 2010) стр. 7
Дечје одељење Библиотеке „Глигорије Возаровић”

- организовало креативну радионицу „Хајде сви да читамо”.
28. МЕЂУ НАЈБОЉИМА У ВОЈВОДИНИ / Г.Мајсторовић. – Год. 50, бр. 2586 (15. септембар 2010) стр. 10
Наташа Филип, виши библиотекар о броју књига и читалаца Библиотеке „Доситеј Обрадовић” у Старој Пазови.
29. СТВАРАЛАЧКА СТРАСТ ВОДИ КА ПРАВОМ ПУТУ / С.Зарић. – Год. 50, бр. 2588 (29. септембар 2010) стр. 24
Самостална изложба Иване Перић у митровачкој Библиотеци „Глигорије Возаровић”.
30. СУСРЕТ СА ПИСЦЕМ ГОРАНОМ ПЕТРОВИЋЕМ / Г. Мајсторовић. – Год. 50, бр. 2589 (6. октобар 2010) стр. 10
Поводом Дана Народне библиотеке „Доситеј Обрадовић” у Старој Пазови одржано је књижевно вече посвећено писцу Горану Петровићу и његовом роману *Испод таванице која се љуспа*.
31. ЧУВАРИ ЛЕПОТЕ ПИСАНЕ РЕЧИ / К. Кузмановић. – Год. 50, бр. 2589 (6. октобар 2010) стр. 12
Одржан 47. Сабор библиотекара Срема у Српској читаоници у Иригу.
32. МЛАДИ СУ ЗАКОН / С. Зарић. – Год. 50, бр. 2589 (6. октобар 2010) стр. 23
Хуманитарно удружење „Пријатељи” у читаоници сремскомитровачке Библиотеке „Глигорије Возаровић” организовало округли сто под називом „Млади су закон”.
33. НАГРАЂЕНИ МАЛИ СТВАРАОЦИ / С. Лапчевић. – Год. 50, бр. 2589 (6. октобар 2010) стр. 23
У митровачкој Библиотеци „Глигорије Возаровић” приређена је мала свечаност за учеснике Међународног фестивала хумора у Лазаревцу.
34. КАРАВАН ПИСАЦА МЕЂУ СВОЈОМ ПУБЛИКОМ / С. Зарић. – Год. 50, бр. 2590 (13. октобар 2010) стр. 4
У години књиге и језика у Библиотеци „Глигорије Возаровић” одржано књижевно вече писаца Друштва књижевника.

35. РАКИЈА И РАНЕ / Г. Мајсторовић. – Год. 50, бр. 2590 (13. октобар 2010) стр. 10
НБ „Доситеј Обрадовић” организовала промоцију књиге Милана Мицића *Ракија и ране*.
36. ТИТО – СТРОГО ПОВЕРЉИВО / С. Лапчевић. – Год. 50, бр. 2590 (13. октобар 2010) стр. 18
Библиотека „Глигорије Возаровић” организовала промоцију књиге Пера Симића и Звонимира Деспота *Тито - строго поверљиво*.
37. ПОЗИВ НА МАСКЕНБАЛ / С. Ђаковић. – Год. 50, бр. 2591 (20. октобар 2010) стр. 7
Обавештење митровачке Библиотеке о организовању децјег маскенбала „У бајци станујем”.
38. ИБАРСКИ КОЛАШИН СЛОБОДАНА КЛЕВЕРНИЋА / К. Кузмановић. – Год. 50, бр. 2591 (20. октобар 2010) стр. 8
Градска библиотека у Руми је одржала промоцију књиге *Ибарски Колашин*, аутора Слободана Клевернића.
39. КАРАВАН ПИСАЦА ВОЈВОДИНЕ / Г. Мајсторовић. – Год. 50, бр. 2591 (20. октобар 2010) стр. 10
Чланови Друштва књижевника Војводине гостовали су на књижевној вечери у НБ „Доситеј Обрадовић” у Старој Пазови.
40. ПРОМОЦИЈА У БИБЛИОТЕЦИ / С. Михајловић. – Год. 50, бр. 2591 (20. октобар 2010) стр. 11
У Библиотеци „Симеон Пишчевић” у Шиду одржана је промоција књига Виолете Бабић.
41. УРУЧЕНЕ НАГРАДЕ ЗА ЛИКОВНИ И ЛИТЕРАРНИ КОНКУРС / С. Михајловић. – Год. 50, бр. 2591 (20. октобар 2010) стр. 23
Најбољима на ликовном и литерарном конкурс додељене награде у митровачкој Библиотеци „Глигорије Возаровић”.
42. ИЗЛОЖБЕ, ПРОМОЦИЈЕ, РАДИОНИЦЕ / С. Ђаковић. – Год. 50, бр. 2592 (27. октобар 2010) стр. 7
Поводом новембарских дана у митровачкој Библиотеци

„Глигорије Возаровић” организована традиционална радионица моделовања јесењих плодова „Дете се игра и ствара”.

43. МЕСЕЦ САЊА КРОЗ РЕШЕТКЕ ГРАЊА / К. Кузмановић. – Год. 50, бр. 2592 (27. октобар 2010) стр. 8
У Градској библиотеци у Руми представљене су две збирке песама *Крај мојих снова* Емилије Миљковић и *Месец сања кроз решетке грања* Милоша Мијушковића, житеља Геронтолошког центра „Срем”.
44. МАГЛЕ ВЕЛИКИХ ЛАЖИ – ПОГУБНИ СЈАЈ ВЕЛИКИХ ИСТИНА / К. Кузмановић. – Год. 50, бр. 2592 (27. октобар 2010) стр. 12
У Српској читаоници у Иригу додељена је награда „Борислав Михајловић Михиз” драмском аутору из Београда Јордану Цветановићу.
45. БУКВАР СРЕМАЧКИХ ОБИЧАЈА / С. Лапчевић. – Год. 50, бр. 2594 (10. новембар 2010) стр. 5
Одржана промоција књиге Дајане Костић у митровачкој библиотеци.
46. ДЕЦА ПРАВЕ КЊИГУ ПРИЈАТЕЉСТВА / Г. Мајсторовић. – Год. 50, бр. 2594 (10. новембар 2010) стр. 6
У оквиру пројекта „Сестре библиотеке” одржана радионица са децом у читаоници НБ „Др Ђорђе Натошевић” у Инђији.
47. О ИСТОРИЈИ СРПСКЕ БИБЛИОГРАФИЈЕ / Г. Мајсторовић. – Год. 50, бр. 2594 (10. новембар 2010) стр. 9
Обавештење о предстојећим „Сусретима библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића” у Инђији.
48. ИЗЛОЖБА АТЕЉЕА „СВЕТА АНАСТАЗИЈА” / С. Зарић. – Год. 50, бр. 2594 (10. новембар 2010) стр. 17
У читаоници Библиотеке „Глигорије Возаровић” организована самостална изложба атељеа „Света Анастасија” Хрватског културног центра „Сријем”.
49. САБИРНО МЕСТО БИБЛИОГРАФА И БИБЛИОТЕКАРА / З. Г. Стефановић. – Год. 50, бр. 2595 (17. новембар 2010) стр.

Народна библиотека „Др Ђорђе Натошевић” у Инђији организовала научни скуп „Сусрети библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића”.

50. НОВИХ 200 КЊИГА / К.Кузмановић. – Год. 50, бр. 2597 (1. децембар 2010) стр. 12
Покрајински секретаријат за рад, запошљавање и равноправност полова поклонио 200 књига Библиотеци „Јован Грчић Миленко” у Беочину.
51. ЧУВАЊЕ НАРОДНОГ СТВАРАЛАШТВА / З.Г. Стефановић. – Год. 50, бр. 2598 (8. децембар 2010) стр. 9
Књига *Мој Срем*, ауторке Дајане Костић, промовисана је у НБ „Др Ђорђе Натошевић” у Инђији.
52. ОВО ЈЕ МОЈЕ ДРУГО ВАЖНО ПРИЗНАЊЕ / Г. Мајсторовић. – Год. 50, бр. 2598 (8. децембар 2010) стр. 10
Наташа Филип, библиотекарка НБ „Доситеј Обрадовић” у Старој Пазови, добила значку Културно просветне заједнице Србије и Министарства за дијаспору.
53. НЕКА СВАКИ ДАН БУДЕ КАО ТРЕЋИ ДЕЦЕМБАР / С.Лапчевић. – Год. 50, бр. 2598 (8. децембар 2010) стр. 25
У митровачкој библиотеци обележен светски Дан особа са инвалидитетом.
54. СЛИКЕ СЛ МИРИСОМ КАФЕ / С.Зарић. – Год. 50, бр. 2599 (15. децембар 2010) стр.14
У просторијама Библиотеке „Глигорије Возаровић” отворена је прва самостална изложба радова сликаних кафом, аутора Златка Шарца.
55. ПОЕТСКО ВЕЧЕ У ЧАСТ ПЕСНИКА / З.Г. Стефановић. – Год. 50, бр. 2600 (22. децембар 2010) стр.10
Центар за културу и НБ „Доситеј Обрадовић” организовали су поетско-музичко вече поводом обележавања 150. годишњице од рођења нашег песника Војислава Илића.

„М НОВИНЕ”

Библиографија прилога о библиотекарству у 2010. години

1. КАКО НАЋИ СВОЈ ПУТ / С.Џакула. – Год. 10, бр. 424 (3. фебруар 2010) стр. 8
У читаоници Градске библиотеке у Руми организовано дружење са поезијом Љубице Савић-Пуке.
2. БРОЈ ЧИТАЛАЦА СЕ НЕ СМАЊУЈЕ / М. Брњилов. – Год. 10, бр. 425 (10. фебруар 2010) стр. 7
Библиотека „Глигорије Возаровић” у Сремској Митровици је обележила годишњицу постојања.
3. МИСТЕРИЈА ДРЕВНЕ РЕЛИКВИЈЕ / М. Брњилов. – Год. 10, бр. 425 (10. фебруар 2010) стр. 7
На дан обележавања своје годишњице, митровачка библиотека организовала промоцију романа *Константиново раскршће*, аутора Дејана Стојиљковића.
4. ЗБИРКА ПРИЧА КОНЗЕРВИРАЊЕ / М. Брњилов. – Год. 10, бр. 427 (24. фебруар 2010) стр. 7
У организацији Књижевне заједнице Сремска Митровица у просторијама Библиотеке „Глигорије Возаровић” одржана промоција нове књиге ауторке Јулијане Адамовић под називом *Конзервирање*.
5. СВЕ ВИШЕ КОРИСНИКА / П. Вејновић. – Год. 10, бр. 430 (17. март 2010) стр. 8
Славица Варничкић, директорка НБ „Симеон Пишчевић” у Шиду о раду библиотеке у текућој години.
6. СУСРЕТ СА ПИСЦЕМ / М. Брњилов. – Год. 10, бр. 431 (24. март 2010) стр. 6
У митровачкој библиотеци одржан је сусрет са децом и писцем Бранком Стевановићем.
7. КЛАСИКА У НОВОМ РУХУ / М. Брњилов. – Год. 10, бр. 431 (24.

- март 2010) стр. 6
Одржан концерт дуа „Семе” у Библиотеци „Глигорије Возаровић”.
8. КЊИГА ЗА СВА ВРЕМЕНА / М.Вукајловић. – Год. 10, бр. 434 (14. март 2010) стр. 12
Директорка Библиотеке „Глигорије Возаровић” Живка Матић о раду библиотеке у протеклој години.
 9. БАЈКА ЧОВЕКУ ПРУЖА НАДУ / Б.Селаковић. – Год. 10, бр. 435 (21. април 2010) стр. 12
Библиотека „Глигорије Возаровић” организовала промоцију романа *Гласови у ветру* Гроздане Олујић, добитнице НИН-ове награде.
 10. ЗАВРШЕНА РЕВИЗИЈА КЊИЖНОГ ФОНДА / С.Џакула. – Год. 10, бр. 447 (14. јул 2010) стр. 7
Градска библиотека у Руми завршила ревизију књижног фонда и издала превод првог српског романа *Аристид и Наталија*, аутора Атанасија Стојковића.
 11. ПОКРЕНУТА ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ / Д. Савичин. – Год. 10, бр. 449 (28. јул 2010) стр. 6
Народна библиотека „Симеон Пишчевић” у Шиду издала 11. број часописа *Шидина*.
 12. ПРОМОЦИЈА ПУТОПИСА / Д.Срећков. – Год. 10, бр. 449 (28. јул 2010) стр. 8
Књига *Кад љубав изгуби господара* Јелисавете Столић Даниловић промовисана је у читаоници Градске библиотеке у Руми.
 13. ВЕЧЕ НЕЗАБОРАВНИХ ПЕСАМА / С.Џакула. – Год. 10, бр. 451 (11. август 2010) стр. 7
У оквиру румског Културног лета, у Градској библиотеци одржан је концерт „Вече незаборавних песама” кантаутора Бранка Пражића.
 14. ЗАВРШЕНЕ ДЕЧЈЕ ЛЕТЊЕ РАДИОНИЦЕ / Б.Селаковић. – Год. 10, бр. 453 (25. август 2010) стр. 5

- Дечје одељење Библиотеке „Глигорије Возаровић” организовало завршну радионицу за децу предшколског и основношколског узраста.
15. ЧЛАНИЦА COBISS СИСТЕМА / С.Џакула. – Год. 10, бр. 456 (15. септембар 2010) стр. 15
Румска Градска библиотека је постала пуноправни члан COBISS система.
 16. НАГРАДЕ ЗА ОСНОВЦЕ / Б.Селаковић. – Год. 10, бр. 459 (6. октобар 2010) стр. 9
Крајем септембра у Библиотеци „Глигорије Возаровић” уручене су награде основцима митровачких школа, освојених на „Фестивалу хумора за децу” у Лазаревцу.
 17. ЗАШТИТА КЊИЖНОГ ФОНДА / С. Џакула. – Год. 10, бр. 459 (6. октобар 2010) стр. 13
У Средњој стручној школи „Бранко Радичевић” у Руми одржан је семинар за школске библиотекарe.
 18. ЧЛАНСКЕ КАРТЕ ЗА МАЛИШАНЕ / С. Џакула. – Год. 10, бр. 460 (13. октобар 2010) стр.12
У оквиру „Дечје недеље” предшколцима и првацима у румској општини уручене чланске карте Градске библиотеке.
 19. ДОБИТНИК ЈОРДАН ЦВЕТАНОВИЋ / У. Бебић. – Год. 10, бр. 461 (20. октобар 2010) стр. 14
Српска читаоница у Иригу доделила награду за драмско стваралаштво „Борислав Михајловић Михиз” драматургу Јордану Цветановићу.
 20. СТИХОВИ СТАНАРА ГЦ „СРЕМ” / С.Џакула. – Год. 10, бр. 462 (27. октобар 2010) стр. 11
У Градској библиотеци представљене су две књиге поезије Емилије Миљковић и Милоша Мијушковића, станара Геронтолошког центра „Срем” из Руме.
 21. АТЕЉЕ „СВЕТА АНАСТАЗИЈА” / Б.Селаковић. – Год. 10, бр. 464 (10. новембар 2010) стр. 9
У организацији Установе за неговање културе „Срем” у

Библиотеци „Глигорије Возаровић” отворена је самостална изложба атељеа „Света Анастазија”.

22. ПЕЋИНЧАНИ РАДО ЧИТАЈУ / Д.Срећков. – Год. 10, бр. 465 (17. новембар 2010) стр. 15

У просторијама библиотеке у Пећинцима током октобра успешно је организована продајна изложба књига „Креативног центра”.

*Златко Пашко, библиотекар саветник
Народна библиотека „Доситеј Обрадовић”, Стара Пазова*

„ПАЗОВАЧКО ОГЛЕДАЛО” О БИБЛИОТЕКАРСТВУ У 2010.

1. ЧАРОВНА БИБЛИОТЕКА / Наташа Филип. – јануар, бр.44, стр.45
За новогодишње расположење у старопазовачкој библиотеци потрудио се дечји писац Дејан Алексић.
2. „СТАНИ НА ЧЕЛО КОЛОНЕ И ГРАДИ БУДУЋНОСТ” / Зоран Милић. – фебруар,бр.45, стр. 66-67
Ротари клуб Стара Пазова иницијатор прикупљања књига за школску библиотеку ОШ „Симеон Аранаицки” у Старој Пазови.
3. БАНОВЧАНКЕ БАНОВЦИМА С ЉУБАВЉУ / А. /Анђелка/ Мали. – март,бр.46, стр. 63.
На осмомартовској изложби слика УЛУ Леонардо из Старих Бановаца запажено учешће имала је библиотекарка Олгица Суботић.
4. ДОНОСИМО ВАМ РЕЧ / З./Зоран/ М. /Милић/. – Исто, стр. 69
У оквиру „Недеље словачке књижевности” у Народној библиотеци „Доситеј Обрадовић” одржано књижевно вече чланова словачког ПЕН клуба.
5. СА НОВОСАДСКОГ САЈМА – ПРАВО У СТАРУ ПАЗОВУ / З. / Зоран/ М. /Милић/.- Исто, стр. 79
У Библиотеци постављена продајна изложба књига словачких писаца.

6. ОСТАВА ТАЈНИ / Зоран Милић. – Исто, стр. 83
У Библиотеци „Доситеј Обрадовић” представљен роман првенац Бранке Пантелић.
7. СУЗЕ СУ ОКЕЈ, АЛИ НЕ ЗАБОРАВИТЕ ДА СЕ СМЕЈЕТЕ / Зоран Милић. – Исто, стр. 84
Књижевно вече са Мирјаном Бобић Мојсиловић.
8. ВЕЧЕРЊИ КОНЦЕРТ У БИБЛИОТЕЦИ / Зоран Милић. – јун, бр. 49, стр. 53
У Библиотеци у Старој Пазови одржан концерт младог тенора Милана Младенова.
9. БАХ И БЕТОВЕН У БИБЛИОТЕЦИ / Зоран Милић. – јул, бр. 50, стр. 24.
Ученици Радојке Шеатовић приредили концерт у Народној библиотеци „Доситеј Обрадовић” у Старој Пазови.
10. ИДЕЈНОМ КОНДИЦИЈОМ ДО ТИТУЛЕ ШАМПИОНА КУЛТУРНЕ ЛИГЕ / Наташа Филип. – Исто, стр. 48-49
Чланак о искривљеној слици која прати библиотечке раднике и креативности библиотекара у Старој Пазови.
11. НИЈЕ НЕГО / Ратко Чолаковић. – септембар, бр. 52, стр. 40
Неколико језичких недоумица у избору директора Народне библиотеке „Доситеј Обрадовић” Стара Пазова.
12. БУЂЕЊЕ ПЕСНИКА / Зоран Милић. – Исто, стр. 41
У оквиру „СОС-овог лета” у библиотеци „Дамјан Прерадовић” у Голубинцима представљен зборник радова голубиначких ученика.
13. АФИРМАЦИЈА МЛАДИХ ТАЛЕНАТА / З. / Зоран / М. / Милић / . – октобар, бр. 53, стр. 46
Концерт соло певача Музичке школе „Исидор Бајић” из Новог Сада у Народној библиотеци „Доситеј Обрадовић” у Старој Пазови.
14. ЛЕПОТА РЕЧИ ИЗ РАВНИЦЕ / Зоран Милић. – Исто, стр. 47
Караван писаца из Новог Сада посетио Библиотеку у Старој Пазови.

15. ИСПОД ТАВАНИЦЕ КОЈА СЕ ЉУСПА / Зоран Милић. – Исто, стр. 48
У оквиру обележавања 132-годишњице Народне библиотеке „Доситеј Обрадовић” представљена књига Горана Петровића.
16. „РАКИЈА И РАНЕ” / З. / Зоран / Милић, Исто, стр. 49
У библиотеци у Старој Пазови представљена књига Милана Мицића, и манифестација „Дани Војводе Степе”.
17. „КЊИГА ЗА СВАКУ ДЕВОЈЧИЦУ” / З. / Зоран / М. / Милић / . – Исто, стр. 50
У библиотеци у Старој Пазови повод за дружење била је књига Виолете Бабић.
18. МАЛА КЊИГА ТАЈНИ / З. / Зоран / М. / Милић / . – Исто, стр. 51
Библиотека „Доситеј Обрадовић” у Старој Пазови објавила зборник радова ученика основних школа на тему „Тајна”.
Књига је штампана у ограниченом тиражу.
19. ЗЛАТНА ЗНАЧКА КУЛТУРНО ПРОСВЕТНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ СРБИЈЕ И МИНИСТАРСТВА ЗА ДИЈАСПОРУ ДОДЕЉЕНА НАТАШИ ФИЛИП / П.О. – новембар, бр. 54, стр. 12
О додели признања библиотекарки Наташи Филип.
20. НАГРАЂЕНИ ЧИТАОЦИ И ДАРОДАВЦИ / Весна Степановић. – Исто, стр. 19
Акција у библиотеци основне школе „Б.П.Пинки” у Старој Пазови.
21. У ПОЗНУ ЈЕСЕН / Зоран Милић. – децембар, бр. 55, стр. 88
У старопазовачкој библиотеци одржано поетско-музичко вече поводом 150 година од рођења Војислава Илића.

Јелена Маргетић, виши књижничар
Народна библиотека „Доситеј Обрадовић”, Стара Пазова

„ПАЗОВАЧКА РЕВИЈА” О БИБЛИОТЕКАРСТВУ У 2010.

1. КЊИЖЕВНИЦИ ИЗ СЛОВАЧКЕ / Мира Вујчић. – март, бр.52, стр.58
Обележавање 240 -годишњице од доласка Словака у Стару Пазову.
2. ЖЕНА КАО ВЕЧИТА ИНСПИРАЦИЈА – МИРЈАНА БОБИЋ МОЈСИЛОВИЋ / Мира Вујчић, април, бр. 53, стр. 51
Промоција романа Мирјане Бобић Мојсиловић „Глад” у старопазовачкој библиотеци.
3. ПАЗОВА ЈЕ ПРИМЕР БРАТСКОГ СУЖИВОТА / Мира Вујчић, мај, бр. 54, стр. 4
У сусрет значајној годишњици од доласка Словака у Стару Пазову.
4. КОНЦЕРТ МЛАДИХ МУЗИЧАРА. – јун/јул, бр.55-56, стр. 39
5. ГОДИШЊИЦА УЗ РЕКОРД / Зорица Дмитрашиновић, октобар, бр. 58, стр. 43
Старопазовачка библиотека „Доситеј Обрадовић” обележила 132. рођендан.
6. ВЕЧЕ СА ГОРАНОМ ПЕТРОВИЋЕМ / З.Т. Стефановић, Исто, стр. 50
Представљена најновија књига „Испод таванице која се љуспа” писца Горана Петровића. .

7. МАЛА КЊИГА ТАЈНИ / З.Т.Стефановић, Исто, стр. 50
Књига коју су писала деца а објавила Библиотека у Старој Пазови у три примерка!
8. МУЗИЧКО ВЕЧЕ У БИБЛИОТЕЦИ ”ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ” /З.Т.Стефановић, Исто, стр. 51
Одржано музичко вече соло-певача Музичке школе „Исидор Бајић” из Новог Сада.
9. „РАКИЈА И РАНЕ” МИЛАНА МИЦИЋА /З.Т.Стефановић, Исто, стр. 51
Дани Војводе Степе у Библиотеци.
10. КАРАВАН ВОЈВОЂАНСКИХ ПИСАЦА У СТАРОЈ ПАЗОВИ / Мира Вујчић, Исто, стр. 52
11. КЊИГА ЗА СВЕ ДЕВОЈЧИЦЕ И ДЕЧАКЕ / Мира Вујчић, Исто, стр. 53
Гост у Библиотеци била је Виолета Бабић, ауторка занимљивих и поучних књига за младе.
12. ПРИЗНАЊЕ НАТАШИ. –новембар, бр. 59, стр. 3
Златна значка Културно-просветне заједнице Србије додељена нашој библиотекарки.
13. ИЗМЕЂУ ДВЕ ДОМОВИНЕ / С.Шаровић, Мира Вујчић. – Исто, стр. 59, стр. 4
У Библиотеци у Старој Пазови представљена трећа антологија писаца Словака ван Словачке.
14. СТАРОПАЗОВАЧКИ БИБЛИОТЕКАРИ ТРЕЋИ У СРБИЈИ / Весна Милетић, Мира Вујчић, децембар/јануар, бр. 60-61,стр. 54
Запажен рад Народне библиотеке у Старој Пазови.
15. СЕЋАЊЕ НА ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА. – Исто, стр. 57
Програм поводом 150 година од рођења књижевника Војислава Илића.

ЗАПОСЛЕНИ У НАРОДНИМ БИБЛИОТЕКАМА СРЕМА У 2010.

БИБЛИОТЕКА „ГЛИГОРИЈЕ ВОЗАРОВИЋ” СРЕМСКА МИТРОВИЦА

1. Живка Матић, директор
2. Весна Петровић, библиотекар саветник
3. Ружица Станковић, виши библиотекар
4. Мирјана Делић, библиотекар
5. Драгана Нешковић, библиотекар
6. Душанка Милорадић, библиотекар
7. Милијана Барјактаревић, виши библиотекар
8. Моравка Тодић, библиотекар
9. Борка Беуковић Ћосић, библиотекар
10. Кристина Зукић, библиотекар
11. Светлана Сабо, библиотекар
12. Вања Санадер, библиотекар
13. Бранислав Радивојевић, књижничар
14. Светислав Радосављевић, књижничар
15. Светлана Коплић, књижничар
16. Марија Дражић, књижничар
17. Андреја Врањеш, књижничар
18. Снежана Тинтаровић, књижничар
19. Милица Милошевић, књижничар
20. Драгана Пејаковић, књижничар
21. Јелена Цукић, књижничар
22. Злата Теодосић, књиговођа
23. Гордана Васелек, секретар-благајник
24. Госпоинка Николић, спремачица-курир
25. Бранка Милошевић, спремачица

НБ „ДР ЂОРЂЕ НАТОШЕВИЋ” ИНЂИЈА

1. Весна Степановић, директор
2. Лепосава Радојевић, библиотекар
3. Радмила Марковић, библиотекар
4. Радмила Дражић, библиотекар
5. Зорица Црногорац, виши књижничар
6. Милена Тешић, виши књижничар
7. Предраг Божић, виши књижничар
8. Бранислава Гојић, виши књижничар
9. Мирјана Соколовић, књижничар
10. Јелена Биљетина, књижничар
11. Јасмина Живковић, књижничар
12. Надежда Девић, књижничар
13. Смиљана Гагић, књижничар
14. Весна Будисављевић, књижничар
15. Андреа Живковић, књижничар
16. Зорица Кнежевић, књиговођа
17. Јадранка Миленковић, курир-спремачица

СРПСКА ЧИТАОНИЦА ИРИГ

1. Вера Новковић, директор
2. Драгослав Илкић, библиотекар
3. Наталија Влаховић, књижничар
4. Бранислав Јовичић, самостални књижничар
5. Душанка Кекић, спремачица-курир

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА ПЕЋИНСКИ

1. Биљана Јеремић, директор
2. Славица Живић, библиотекар
3. Миланка Андрејић, књижничар
4. Драган Филиповић, књижничар
5. Живко Иванић, књижничар
6. Зорица Зечевић, књижничар

ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА РУМА

1. Жељко Стојановић, директор
2. Мика Симић, библиотекар
3. Милан Зељак, библиотекар
4. Мирјана Виоглавин, библиотекар
5. Невенка Мрђа, виши библиотекар
6. Стеван Ковачевић, виши библиотекар
7. Љиљана Савић, библиотекар
8. Марина Радић, библиотекар
9. Милена Освалд, књижничар
10. Мира Јуришић, самостални књижничар
11. Драган Јанковић, књижничар
12. Бранко Мркшић, админ. радник
13. Милка Јовановић, благајник
14. Бранкица Будимир, спремачица

НБ „ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ” СТАРА ПАЗОВА

1. Ратко Чолаковић, директор
2. Златко Пашко, библиотекар саветник
3. Богдана Маринковић Гајин, библиотекар
4. Наташа Филип, виши библиотекар
5. Снежана Цветићанин, библиотекар
6. Денис Шанта, библиотекар
7. Драгана Тојага, библиотекар
8. Златија Мраковић, виши књижничар
9. Јелена Маргетић, виши књижничар
10. Драгана Живковић, књижничар
11. Олгица Суботић, књижничар
12. Јелена Четник, књижничар
13. Наташа Поткоњак, књижничар
14. Ана Николин, књижничар
15. Славица Босанчић, књижничар
16. Љиљана Туран, књижничар
17. Татјана Павићевић, књижничар
18. Александар Градић, књижничар

19. Данијела Дамњановић, књижничар
20. Драгомир Момчиловић, књижничар
21. Светлана Парезановић, секретар - благајник
22. Биљана Црвеначки, шеф рачуноводства
23. Душанка Котараш, спремачица
24. Јармила Балеј, спремачица – курир

НБ „СИМЕОН ПИШЧЕВИЋ” ШИД

1. Славица Варничкић, директор
2. Велинка Масал Античевић, библиотекар
3. Јадранка Бајуновић, виши књижничар
4. Мирослава Хајдук, књижничар
5. Надежда Цветковић, књижничар
6. Гордана Арсеновић, књижничар
7. Наташа Станковић, књижничар
8. Невенка Пејчић, спремачица

43452

BOND